1891 HUSZONÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 255. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 17.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCZA 35.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint azon országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 30 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI. DALSZINHÁZ-UTCZA 1.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 1.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda.

A bécsi tárgyalások.

E hó 18-án kezdik Bécsben a közös hadügyi költségvetés előirányzatának tárgyalását. Már évek óta nem kisérte e tárgyalások menetét a mostanihoz hasonló általános érdeklődés. El van arra készülve mindenki, hogy a militárizmus szerencsétlen korszakában, a melyet a jelen nemzedék él, a hadsereg terhei évről-évre emelkednek. Néhány millió forintnyi többlettől már meg sem ijedünk. Ugy tekintik azt, mint egy természetes fejlődést.

Most azonban nem néhány millióról van szó. Két nagy érdeknek az összeütközése előtt állunk. Egy mélyreható kérdés fölött kell dönteni, a fölött, hogy mi fontosabb: az egyensuly az államháztartásban, vagy a védelmi intézmények tovább képzése s a harczképesség további fokozása.

Előre bocsátjuk, hogy egy cseppet sem hatnak az idegeinkre a czélzatosan terjesztett rémhirek. Nem hiszünk a háboru közelségében, mert nincs erre komoly ok. Igaz, hogy fenyegeti Európa nyugalmát Franciaország féktelen bosszuvágya és Oroszország határt nem ismerő hatalomvágya. Az is igaz, hogy e két hatalmas vágy egyesülni látszik s igy a szenvedélyek vihara rászabadítható a czivilizáczióra.

Mindezek daczára azonban a háboru közvetlenül nem fenyeget. Egy mai háboru oly rém, a melyet még a legmerészebb képzelet sem képes festeni. Következményei kiszámithatatlanok. Tönkre teszi a győzőt, esetleg megsemmisiti a legyőzöttet. Mindazt, a mit a munka szorgalmával és veritékével összehordott évtizedek folyamán, azt megsemmisiti órák alatt. Sok százezer emberélet és milliárdok szerint számitandó érték lesz áldozata. Birodalmak tünhetnek el a földábra szinéről és ujak keletkezhetnek. Nagyhatalmak degradáltathatnak és uj hangok vegyülhetnek az európai koncertbe.

Melyik állam tudhatja azonban magáról, hogy a kétféle sors közül melyik fog jutni osztályrészeül? Egy sem oly erős, hogy a győzelemre feltétlen biztonsággal számithasson; egy sem oly gyenge, hogy önkényt lemondjon birodalma egyik részéről, vagy elfoglalt hatalmi állásáról. A koczkázat borzasztó, Az esélyek homályba vannak burkolva. Senki sem fog tehát háborut kezdeni, ha nem kénytelen vele. Kalandokra csak apró államocskák gondolhatnak, kiknek nincs veszteni valójuk.

Az igazi békerontó szerepet mindenki Oroszországnak tulajdonitja. Még Franciaországról sem teszik fel, őrült sovinizmusa daczára, hogy könnyelmüen keresse a revancheot. Oroszország pedig legkevésbbé képes arra, hogy háborut inditson ma, a midőn lakossága küzd az éhséggel; pénztárai megüresednek; dolgozik a bankóprés és hitelt kunyerál barátjainál.

A magyar kormánynak Bécsben tehát egész hideg vérrel lehet és kell az eshetőségeket mérlegelni. A háboruhoz katona kell és pénz. Hiába van sok katona pénz nélkül s hiába volna sok pénzünk katona nélkül. Nem szabad tehát elmulasztani semmit, a mit a haza védképessége követel, de nem is szabad erre annyit költeni, hogy az anyagi tönköt okozzák.

A hadügyminiszter követelései közt vannak olyanok, melyek — elismerjük — ma meg nem tagadhatók, a mennyiben a véderőtörvény végrehajtásának következményei. Számtalanszor megmondtuk annak idején, hogy a nemzetet ámitják, a midőn a véderőtörvény által okozandó több kiadást néhány százezerre teszik. Ez ámitásokra lehull most a lepel. A törvényhozásnak módjában lesz felelősségre vonni azt, a ki meg nem álló adatokkal lépett szine elé. Ámde sajnos, a megszavazott törvény végrehajtásához a hadügyminiszternek joga van s kénytelenek leszünk, nem tudjuk hányadszor, történelmünkben megfizetni hiszékenységünk árát.

Vannak továbbá némely oly követelései a hadügyi kormányzatnak, melyek megtagadását az ország érdeke tiltja. Megkezdett befektetések nem szüntethetők meg a már ráforditott tőke megsemmisülése nélkül. A füst nélküli lőpor beszerzése, a mely az idén megkezdetett, szintén folytatandó. A tápszerek megdrágulása által okozott többszükséglet szintén el nem odázható, hiszen nem élelmezhet a hadügyminiszter sem máskép, mint a piaczi árak mellett.

Már ez igények kielégitési is komolyan megtámadja államháztartásunk egyensulyát. Több millióra megy az, a mi azokra kell. Fájni fog minden magyar embernek a lelke, ha ismét le kell mondani a deficztelen költségvetésről, a mire — mint áldozatainak jutalmára — önérzetesen tekintett. Ámde ez a végső határ, a mit tullépni nem szabad. Ujjászervezésekbe bocsátkozni nincs erőnk. Azt hiszszük: katonai szempontból sem szükséges a tisztikar szaporitása. Elég egy századnak három tiszt s nincs szükség oda egy negyedikre. De feltéve, hogy valóban javulna a hadsereg a tisztek szaporitásával, még akkor sem költhetünk erre milliókat. Igaz, jók lehetnek a pozicziók támogatására az erődök, de a mai hadászat nem helyez már nagy sulyt a várakra s Metz példája erősen szól ez utóbbi felfogás mellett.

Mindezek alapján elvárja Magyarország kormányától, hogy megáll a bécsi követelésekkel szemben a maga lábán. A közvélemény osztatlanul ellenzi a haditerhek fokozását. Még a legkormánypártibb körök is tiltakoznak ellene. A magyar nép többet nem bir meg s ez a határ, a hol megáll minden okoskodás, s a melyet tullépni oktalanság volna, mert az által nem erősbödnénk, hanem gyengülünk.

Budapest, szept. 16.

A primási szék betöltésére vonatkozólag — mint bécsi tudósitónk távirja — a Pol. Cor.-nak azt irják Budapestről, hogy a magyar kormány álláspontja ebben az ügyben legkevésbbé sem változott meg. A lapoknak ama hire, hogy az uj primás már ki van nevezve, *alaptalan*.

A tüzek.

Az elemi csapások roppant sulya nehezül az ország népére minden évben, még pedig a statisztika adatai szerint egyre fokozódó mértékben. Tavaszszal az árviz pusztitásai okoznak nyomort az országnak folyók által keresztezett gazdag vidékein, nyáron meg ősz elején pedig tüzek hamvasztják el az embereknek keserves verejték árán szerzett vagyonát.

Az árvizek pusztitásai ellen nem igen oltalmazták meg eddig az országot a csaknem kiszámithatatlan kincsekbe került szabályozási munkálatok, sőt az ország számos vidékén a közvélemény hangos panaszszal hirdeti azt, hogy ép a czélszerütlenül csinált szabályozásokban rejlik az árvizek veszedelmének oka. Mennyiben felel meg ez a panasz a valóságnak, azt ezuttal nem kutatjuk, de mindenesetre nagy gond, szakértő figyelem és önzetlen lelkiismeretesség kivánatos a szabályozási tervek megalkotásánál és végrehajtásánál, nehogy az ország népe bizalmatlansággal teljék el egyik legnagyobb horderővel biró, közérdeket magába foglaló ügy: a vizszabályozás ügye iránt.

A tüzek rettenetes pusztitásai is csaknem évről-évre fokozódnak s különösen a nyári hónapokban, meg ősz elején napnap után regisztrálják a hirlapok a nagyobb tüzeket, melyek mellett számtalan azoknak az eseteknek a száma, a miket nem jegyez fel a sajtó, mert a hirek érdekességének szempontjából nem érdemelnek nagyobb figyelmet. Pedig ezek az apró esetek ép ugy előidézik az egyes károsnak nyomorúságát, mint a hogy a nagy tüzek sok embernek vagyonát hamvasztják el egyszerre. Néhány statisztikai adat is elég arra, hogy a tüzek roppant pusztitásainak mértékéről fogalmat szerezzünk, s lássuk azt, hogy az elemi csapás mennyire fokozódik sulyában az esztendők során.

A hivatalos magyar statisztikai évkönyvnek az 1888-ik évről adott kimutatásai szerint, az emlitett esztendő alatt Magyarországon összesen 11.419 tüzeset fordult elő, s az elégett tárgyak értéke nem kevesebb, mint 12,974.698 frtra rug, a miből biztositás folytán a károsok számára kártérités czimén megtérült 5,516.193 frt. Tehát a roppant értéknek jóval több, mint felét végkép elpusztitotta az elemi csapás.

Hogy a tüzesetek, s az ezek által okozott károk milyen mértékben fokozódtak, az kitünik abból, hogy 1874-ben csak 4130 tüzeset fordult elő az országban, s az okozott kár értéke 9,817.773 frtra rugott, a miből biztositás révén csak 1,434.790 frt térült meg. És 1874 óta, esztendőről-esztendőre, folyton fokozódik a tüzesetek száma, folyton fokozódik a tüzek által okozott károk nagysága. Igaz, hogy a biztositás ügyének is haladását mutatják a statisztika adatai, mert mig 1888-ban az elégett tárgyak 12,974.698 frtra rugó értékével szemben 22,009.304 frtnyi biztositási összeget találunk s a kártérités czimén 5,516.193 frt fizettetett ki, addig 1874-ben a 9,817.773 frt károsszeggel szemben csak 3,490.362 frt biztositási összeget látunk, a miből csak 1,434.790 frt fizettetett ki kártérités czimén.

Megdöbbentő adatokat találunk a statisztikában a tüzek okaira nézve is, mert a „gyujtogatás“ és „gondatlanság vagy hanyagság“ rovatait félelmetes számok töltik be az ország minden vidékén. Igy 1888-ban 11.419 tüzesetnél 2242 esetben gyujtogatás, 1470 esetben pedig gondatlanság vagy hanyagság idézte elő a tüzeket. Pedig a statisztika csak a kétségtelenül beigazolt gyujtogatási és gondatlansági eseteket sorolja fel; hogy az ismeretlen okok közül valójában még hány tartozik a gyujtogatások közé, azt csak képzelni lehet, tudni nem. Nyilván kitünik ebből, hogy a tüzveszélyeket előidéző okok közt óriási szerepe van a szándékos bünnek, a mely ezer meg ezer embernek csinálja meg anyagi romlását.

Hogy a nagymérvü gyujtogatás milyen motivumokból ered, arra már a bünügyi statisztika adhat bővebb felvilágositást. És ebből az tünik ki, hogy a gyujtogatások részint magánbosszuból, részint önző haszonlesésből erednek. Igen nagy nevezetesen azoknak az eseteknek száma, melyekben a biztosító fél maga gyujtja vagy gyujtatja fel biztositott vagyonát a végből, hogy már előzetesen bünös czélzattal nagyrabecsült vagyonáért busás kártéritést kapjon. Minthogy azonban a kideritett gyujtogatás esetében a biztositási társaságok kártéritést nem adnak, nemcsak odavész az elégett vagyonnak egész értéke, hanem a gyujtogató megérdemelt büntetésben is részesül.

Rendkivüli fontosságuk van tehát itt az erkölcsi szempontoknak, s rendkivüli fontossággal bir az, hogy az ország népe mindenfelé kellőképen felvilágositassék a gyujtogatásnak szörnyü hátrányairól. Rajta kellene lenniök a vidéki hatóságoknak, hogy e tekintetben a legnagyobb figyelmességgel járjanak el. De rajta kellene lenniök azon is, hogy a gyujtogatások minden áron kiderittessenek, s a gyujtogatók a büntető igazságszolgáltatás kezeibe adassanak. E gazoknak kérlelhetetlen, szigoru büntetésével elrettentő példát kellene nyujtani az intelligenczában hátramaradt tömegeknek. E tekintetben még nagyon kedvezőtlen nálunk az állapot, sőt egyik-másik vidéken nagy mértékben grasszál a haszonlesésből való gyujtogatás, különösen aratás idején, meg a betakaritások után, s itt-ott valami nagy titkot se csinálnak a dologból. Nem gondolnak arra, hogy a tüz könnyen terjed, hogy elpusztitja annak vagyonát is, a ki nem biztositott, s a kit azután a más büne anyagi romlásba visz.

Nagy mértékben előmozditja nálunk Magyarországon a tüzek veszedelmességét az épitkezéseknek rendkivüli fogyatékossága. Nemcsak a falvakban, hanem kisebb városainkban is a legnagyobb könnyelmüséggel járnak el az épitkezéseknél. Sem az épitkező gazdák vagy polgárok, sem a hatóságok nem gondolnak elegendőképen a tüzveszély ellen való előzetes intézkedésekre. A hatósági rendeletek holt betük maradnak, mert az ellenőrzés hiánya folytán figyelembe nem vétetnek. Nagyobb körültekintésre és lelkiismeretességre lenne szükség a hatóságok részéről s a veszedelmektől való nagyobb óvatosságra lenne szükség az épitkező falusi gazdák és városi polgárok részéről.

És még egy szempont bir itt kiváló fontossággal: a tüzoltás ügye. Magyarországon a tüzoltói intézmény még mindig szerfölött nyomoruságos állapotban van. A legtöbb vidéken még mindig a régi slendrián rendszer uralkodik; a legtöbb faluban épenséggel nincsenek tüzoltószerek, vagy ha vannak, hát ott száradnak, rohadnak a rozoga félszerben, s ha veszedelem támad, nem vehetik használt a „machiná“-nak. Vidéki városainkban is csak a legutóbbi időben lendült fel a tüzoltó-intézmény, de azért az ország nagyobb része hiján van most is a szervezett tüzoltó-társulatok áldásos müködésének. Ime néhány statisztikai adat: Az egész országban 1874-ben még mindössze csak 92 tüzoltó-társulat volt, az összes éjjeli- és tüzőrök száma pedig 6644-re rugott; mindössze 2038 szekérfecskendő és 3774 kézi fecskendő állott az ország rendelkezésére. E számok az esztendők során jelentékenyen növekedtek ugyan, de korántsem érték el azt a mértéket, a mely kivánatos lenne; igy az 1888-ban volt Magyarországon 666 tüzoltótársulat; 12.115 éjjeli- és tüzőr; 4678 szekér-fecskendő és 3309 kézi-fecskendő. Ha figyelembe vesszük, hogy az 1888-iki esztendőben 5061 községben pusztitott a tüz, nem sokat kell bizonyitgatnunk, hogy a tüzoltás intézményének kimutatott adatai szerfölött szánalmasak.

A statisztika száraz adatai hangosan beszélnek; panaszkodnak és zugolódnak. E száraz adatokban a tanulságoknak nagy kincse rejlik. Vegyék használt az egyesek, de különösen a hatóságok. Erélyességgel, figyelemmel és gondossággal igen sok bajon segithetnek.

Budapest, szeptember 16.

A román memorandumról ir czikket a nagyszebeni *Tribuna* legutóbbi száma. Konstatálja, hogy a román nép a legnagyobb érdeklődéssel várja, hogy az emlék-

Női pályák.

Nem is volt olyan régen, talán igaz is! Ezelőtt 30—40 évvel csak a fiuk okoztak gondot a szülőknek.

A lányoknak, — mikor kikeltek a bölcsőből, babát adtak a kezébe, melyet azután 14—15 éves korukban a főzőkanállal cseréltek föl. Közben megtanitották őket irni, olvasni, számolni, kötni, varrni és himezni; s ezzel be volt fejezve az oktatás.

A többit — a mit egy fiatal leánynak tudnia kellett, az édesanyjától tanulta otthon.

Akkor kevésbbé is voltak követelők az emberek — főleg a nőkkel szemben.

Megelégedtek azzal, ha a nő jó gazdasszony volt, ki értett a háztartás vezetéséhez, ha tudott jól sütni, főzni, ha meg tudta férjeura s gyermekei elszakadozott ruháit varrni, ha tudott a társaságban kedves lenni, ha tudott csevegni.

Akkor azt keresték, vajon tud-e a nő szeretetével meleget árasztani, van-e elég akaratereje megküzdeni az élet nehézségeivel, elég szilárd jelleme a jó utról le nem téreni soha; képes lesz-e hü feleség, igaz anya lenni?

S ha mindezek a jó tulajdonságok megvoltak benne, férjhez ment s azontul legföljebb a férjének volt gondja vele.

Mindez most ugy tünik föl előttünk, mintha régen lett volna, mintha igaz se volna.

Több ezredév mult el a világ teremtése óta, mi ehhez képest az a 30—40 év! S mégis, mily nagyot haladt azóta a világ; haladunk minden irányban, legkivált a czivilizáczióban.

A czivilizáczió hozta magával, hogy minden irányban: lakás, ruházat, élvezetek dolgában, még a szellemiekben is, követelőbbekké lettünk.

Hol vannak azok a régi jó idők, mikor két szobában ellakott egy egész család? mikor faggyugyertyát égettek apáink? Hol vannak azok a jó idők, mikor apáról fiura szállt a ködmen s anyáról leányra az ünneplő? Hol vannak azok a — rossz idők, mikor a nemzeti szinház egymagában állt s annak se volt látogatója? a mikor egy ujság volt s annak sem volt olvasója?

Mind ennek — hála isten — vége!

Lakást fürdőszoba, légszeszvilágitás nélkül képzelni is alig lehet. — A fiu vagy leány a világ minden kincseért föl nem venné szülői viseltes ruháját. — Szinházunk van három — lesz talán négy is; ujság és folyóirat pedig egy egész legió.

Igy vagyunk a lányokkal is. — Követelőbbek lettünk velük szemben is. — Megkivánjuk, hogy ne csak a konyhában (sokan ezt el is engedik) hanem a szalonban is tudjanak mozogni; megkivánjuk, hogy a feleség valódi társa legyen férjének s különösen müveltség dolgában ne álljon mögötte. — Megkivánjuk, hogy legyen eszes és szellemes, tudjon zongorázni, beszéljen francziául, angolul, s mindenekfölött legyen — pénze!

Mi sem természetesebb tehát, hogy e követelésekkel szemben a szülők nyakra-főre *tanittatják* leányaikat — a *nevelésről* azonban megfeledkeznek. S mi ennek a következménye? Gazdagabbak lesznek ugyan a tudományokban, de vajmi szegények a házias, családias erényekben. Mindent kicsinyelnek s oly igényekkel lépnek a világ elé, melyeket gyakran egyáltalán lehetetlen kielégiteni.

Ennek ismét az a következménye, hogy mindinkább hódolnak — férfiak s nők egyaránt — az önző nézetnek, hogy jobb kényelemben élni, egyedül, mint az élet nehézségeivel küzdve kettesével, hármasával.

A házasulási kedv nagyon megcsappant; csupán az apró csemetéknél, a zsenge ifjuságnál mutatkozik még némi lelkesültség; az is csak olyan szalma-tüz, s inkább «ifjukori bün»-számba megy.

Nem csoda tehát ha a szülők, jó eleve gondoskodnak, hogy leányaik szükség esetén saját emberségükből is megélhessenek. A pályaválasztás szüksége tehát előáll a leányoknál is!

Önként fölmerül már most a kérdés, mily szempontok legyenek irányadók a pályaválasztásnál? A gyermek hajlama, képessége, a kényszerhelyzet, vagy épen a divat?

Kétséget sem szenved, hogy első sorban a képesség, a hajlam kell, hogy irányadó legyen. Legfőkép irányadó ez ott, a hol müvészi foglalkozásról van szó.

Ki hivatottság nélkül lép müvészi pályára, abból kántor lesz csupán, ki hiába küzd és fárad, hiába szenved, nélkülöz. Nem fog tudni soha hasznosat, szépet alkotni vagy teremteni.

Van azonban a müvészi pályán kivül, több oly pálya, melyhez, ha nem is hivatás, de legalább rátermettség kell. Ilyen például a tanitónői pálya.

A ki érez magában kellő hivatást és erőt, alig választhatna pályát, mely jobban megfelel a női természetnek. A gyermekek iránti szeretet, a végtelen türelem, a gyöngéd oda-adás többékevésbbé minden nőnek sajátja, s épen ezek a tulajdonságok kellenek egy tanitónőnek első sorban. De egyébként is, minden női szivnek jól esik, az ifju lelkekben az igaznak, jónak, nemesnek magvait elhinteni s osztozkodni a szülők ama törekvésében, hogy derék polgárokat, jó hazafiakat és honleányokat neveljenek a hazának.

Csakhogy sajnos, nálunk nem ezek az irányadók.

Általánosságban az a felfogás uralkodik, hogy a nőkre nézve a tanitónői pálya az egyedüli, mely tekintélyt, biztos jövőt nyujt s épen azért csupán mesterségnek, vagy a mi még rosszabb, egyszerüen kenyérkeresetnek tekintik.

Tömegesen tódulnak tehát e pályára, ábrándozva, remélve, álmodozva éveken át üzdenek, fáradoznak, tanulnak, sőt hányan nélkülöznek, csakhogy megszerezzék a képesitőt. S mikor aztán arra kerül a sor, hogy tehetségöket érvényesitsék, hogy kenyérhez jussanak, látják, hogy hiu ábránd, szép álom volt csupán az egész. Kopogtatnak jobbra-balra, kérnek, könyörögnek, fölhasználnak minden képzelhető protekcziót, de szép szavaknál, igéretnél nem nyernek egyebet.

Az iskolák s osztályok száma, a fővárosban s vidéken egyaránt ugyszólván aránytalanul emelkedik, mind ennek daczára százakra megy a diplomás kisasszonyok és nők száma, kik minden igyekezet mellett sem tudnak álláshoz jutni.

Élénken illusztrálja ezt a helyzetet a főváros által, az ujonnan szervezett tanitónői állomásokra nem régiben hirdetett pályázat. Üresedésben van 37 tanitónői és 31 segédtanitónői állomás. Erre összesen 272 kérvény érkezett be. Az állások számát tekintve, a pályázók száma sem mondható aránytalanul nagynak, de ha tekintetbe veszszük, hogy e kétszázshetvenkettőből csupán hatvannyolczat alkalmaznak s több, mint kétszáz marad olyan, kinek nem jut kenyér, bizony méltán gondolkodóba eshetik mindenki.

Mi történik azokkal, kik minden igyekezet daczára sem tudnak álláshoz jutni?

Eddigelé megvolt legalább az a reményük, hogy évközben egyszer itt, egyszer ott, mint beteghelyettesitők működhettek; de most megszünik ez is, mert ezentul a segéd-tanitók és tanitónők lesznek hivatva a betegeket helyettesiteni s csak kivételes esetekben, ha a segéd-tanitók mindannyian el volnának foglalva, juthat az a szerencse egy-kettőnek, hogy néhány napig szolgálatot tehet s néhány forintot szerezhet.

Nem marad egyéb hátra, mint 50 krért magánórákat adni, természetesen azt is csak ugy, ha vannak összeköttetéseik s azután türelemmel várni a jövő választásig s lesni, ki hal meg, ki nyugdijaztatik.

S ez évben még hagyján, mert egyszerre 68 állást töltenek be, de jövőre ki tudja hányat? Valószinü, hogy 8—10-nél alig többet. — Pedig a várva-várók száma alig fog apadni. Az a 200, a ki most kibukik, ujra fog jelentkezni s hozzájönnek még azok, kik a jövő évben fognak képesitést nyerni. Az állam maga hat tanitóképzőt tart fönn, a hol átlag évenkint másfél százan nyernek képesitőt, s a tizenegy felekezeti tanitónőképző-intézetből hasonlóképen tekintélyes szám kerül ki.

Vajon észszerü-e már most ily kétes jövőért időt, pénzt s egészséget áldozni? Áldozni 10—12 évet a tanulásnak s elszokni azoktól a teendőktől, a melyekre mint háziasszonyoknak mulhatatlan szükségök van? Feleljenek erre a szülők s különösen a kormány, mely leginkább volna hivatva megszüntetni a tulprodukcziót.

Az állam által fönntartott hat intézetből bátran be lehetne szüntetni hármat. Igaz ugyan, hogy egyszerre bajos ily intézetet becsukni, de lehet fokozatosan egy-egy osztályt évenkint, vagy, a mi még helyesebb volna, át kellene alakitani néhányat ipariskolává.

A fényüzési tárgyak külföldről kerülnek hozzánk, Festett legyezők, kaszettek, lámpaernyők, festett levélpapir mind külföldről jön. Ifjusági lapjaink s képeskönyveink rajzait külföldön készitik. Miért nem lehetne mindezt itthon is elkésziteni?

Külföldön, különösen Német- és Franczia országban mindezt a nők készitik. Miért nem tanulhatnák meg azt a mi leányaink is?

Eljött az idő, hogy szakitsunk a megrögzött előitélettel, mely kicsinyli a kézi munkát. Nem az állás adja meg az egyénnek a tekintélyt, de az egyén emeli a foglalkozást, melyet választott.

A kézimunka kitartás és szorgalom mellett biztos keresetet nyujthat, e mellett sokkal függetlenebb, mint akármelyik legjelesebb tanitónő s a mit tán első helyen kellett volna emliteni, nem vonja el a nőt a házias foglalkozásoktól sem.

Annak a 200 tanitónőnek példája, kik majd a választás után fölébrednek álmaikból s magok előtt látják a rideg valót, talán hatni fog! . . .

Gr. Festetich Géza.

IGAZSÁG ÉS HAMISSÁG.

— Regény két kötetben. — 45

Irta: B. L. FARJEON.

MÁSODIK KÖTET.

— Szegény asszony! mormolá Bazil, mert most már megértette a szavaiból, hogy meghalt valakije, a kit nagyon szeretett. — Szivem mélyéből sajnálom . . .

— Ön megváltozott. viszonzá az asszony, — nem arczban, mert ráismertem volna akárhol is, de hangban és magaviseletben. Mindakettő szelidebb és nyájasabb, mint valaha volt.

Bazil nem felelt. Azt gondolta magában, hogy a fájdalom megzavarta a szegény nő fejét s hogy szavainak ő reá semmi vonatkozásuk sincs. Nem gyanitotta a valót, mely csak utóbb derült ki előtte.

— Számos esztendő mult el azóta, hogy utolszor láttuk egymást, folytatá az asszony. — Régóta van már Angolországban?

— Néhány hónapja, felelt Bazil.

— Nem alapitotta meg a szerencséjét?

— Valóban nem.

— Az igaz, hogy szegénynek látszik. Nincs pénze?

— Nincs, mondá Bazil, és sietve tevé hozzá:

— Vagy legalább kevés van.

— Szerencsétlen volt, mióta hazajött?

— Nagyon szerencsétlen.

Az asszony erszényt vett elő, kivett belőle egy aranyat s odanyujtotta Bazilnak.

— Köszönöm, tartsa meg, mondá Bazil, egyre jobban álmélkodva.

— Igazán nagyon megváltozott, hogy nem fogad el pénzt, szólt az asszony. — Becsületes szerzemény ez. Két évvel ezelőtt férjhez mentem s férjem, ki egy év mulva meghalt, hagyott rám egy kis jövedelmet. Több volt ez, mint a mit megérdemeltem tőle, mert megcsaltam őt, midőn azt mondtam neki, hogy özvegy vagyok. Nem nagy különbséget tett ez, de mégis csalás volt. Nem veszi el?

— Nem.

— Pedig rá volna szorulva?

— Ne unszoljon tovább. Jó éjszakát.

— Várjon még egy pillanatig. El akartam mondani a dolgot, de jobb lesz, ha ön a saját szemével győződik meg . . . Joga van hozzá. Ime a lakásom czime. Anyám és hugom nálam lakik. Jöjjön el hozzám holnap délelőtt tiz órakor. Igérje meg.

— Nem igérhetem, viszonzá Bazil, tovább indulva.

Az asszony utána ment.

— Meg kell igérnie, mert addig nem megyek el mellőle. Ismétlem, hogy joga van hozzá, de nemcsak joga, hanem kötelessége is.

Bazil, látva, hogy másképen meg nem szabadul, azt felelte:

— Megigérem.

— Becsülete szent szavára?

irat ügye végleges elintézést nyerjen az által, hogy a nemzetiségi párt bizottsága felterjeszti azt ő felségéhez. A Babes Vincze által hangoztatott magyar-román dualizmusra vonatkozólag, azt jegyzi meg, hogy az csak ugy gondolható, hogy a magyar és román elem két államot képezne a Fekete- és Adriai tenger között, de a végből, hogy ez az álom beteljesedjék, szükséges volna, hogy ugy az osztrák és magyar birodalom, valamint a jelenlegi Románia megszünjenek létezni. Ez tehát agyrém, és miután a románok nem oly éretlenek, hogy ilyenekkel foglalkozzanak, kötelességükké teszi, hogy helyzetök felvilágositására terjeszszék fel emlékiratukat ő felségéhez. A brassói «Gazeta Transilvániei» ő felségének a román egyházak küldöttségeihez intézett válaszát a maga kedve szerint magyarázza, s azt az oláhokra kedvezőnek találja. Azt a meggyőződést meriti belőle, hogy a mostani magyar miniszterelnök nem követi Tisza Kálmán nyomdokait a nemzetiségi kérdésben, hanem bölcsebb és békülékenyebb modorban akarja azt megoldani. Midőn e feletti örömét kifejezi, kinyilatkoztatja egyuttal, hogy mind a mellett a románok kapitulálni nem fognak, de ezentul is folytatni fogják a küzdelmet, mig biztositva nem látják nemzetiségü létezésöket.

VIDÉK.

*** Selmecz-Bélabánya** sz. kir. bányaváros képviselőtestülete *Rosner* Ervin főispán elnöklete alatt tartott legutóbbi közgyülésén egyebek között kimondotta, hogy a város 110 ezer frt adósságát konvertálja s ezzel kapcsolatban több korszerü intézkedést léptet életbe. Határozott a városi vizvezeték ügyében is, s szolgálatot kivánt tenni a müvészetnek is azzal, hogy az orsz. m. kir. zene- és szinmüvészeti akadémia felhivására kimondotta, hogy *évenkint 100 frttal* járul a felhivásban jelzett oly alap megteremtéséhez, a mely a zene- és szinmüvészet érdekeit lesz hivatva szolgálni.

*** Biharmegye** őszi közgyülését ma kezdte meg báró Dőry főispán elnöklete alatt, a bizottsági tagok élénk részvétele mellett. Az alispán időszaki jelentése szerint a lefolyt három hónapban a köegészségügy nem volt kedvező, főleg emésztési és légzési bajok fordultak elő legtöbbször. Az állategészségügy kifogástalan jó volt. A közbiztonság megyeszerte kielégitő. Az aratás eredménye általában véve jó, az árak kedvezőek. A közadók befizetése örvendetes lendületet nyert, a kedvező aratás után. Megyei aljegyzőül 60 szavazattal Frater A. 57 szavazata ellenében Kelemen Józsefet választották meg. A biharmegyei közkórházra vonatkozó alispáni jelentés szerint az alapszabályok és a rendszer megváltoztatása van kilátásba helyezve. A jelentés kinyomatása elrendeltetett s a jövő közgyülésre tüzetett ki tárgyalás czéljából. A közgyülést holnap folytatják, mikor a belügyek elintézésére kerül a sor.

EGYETÉRTÉS

1891. szeptember 16-tól uj előfizetést nyitunk a következő feltételek mellett:

Egy hóra	1 frt 80 kr.
Két hóra	3 frt 60 kr.
Három hóra	5 frt — kr.
Hat hóra	10 frt — kr.
Egész évre	20 frt — kr.

Lapunk **minden nap,** *tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is, megjelen.*

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének és az utolsó postának tisztán olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva, beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az esetre, ha t. előfizetőink az előfizetési határidő lejárta előtt lakást változtatnak, az uj czim mellett a régit is kérjük velünk pontosan tudatni, mi által minden zavar vagy félreértés sokkal könnyebben elkerülhető.

Mutatványszámokat egy levelezőlapon nyilvánitott óhajra bárkinek egy hétig ingyen és bérmentve küldünk.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők.

Előfizetőink kényelmére kiadóhivatalunkban teljes nappali szolgálatot rendeztünk be. E szerint az üzleti órák **reggel 8 órától este 8 óráig** *szakadatlanul tartatnak.*

Az Egyetértés kiadó-hivatala

Dalszinház-utcza 1. szám,

Andrássy-ut sarkán.

UJDONSÁGOK.

— szept. 16.

— *Személyi hirek.* *Mária Valéria* főherczegnő szeptember végén tér vissza Ischlből Bécsbe. — *Margit* főherczegnő tegnap Reichenauból Máriaczellbe utazott. — *Khevenhüller* gróf brüsszeli nagykövetünk Stájerországból Bécsbe érkezett. — *Bubics* Zsigmond kassai püspök székhelyéről Bécsbe utazott. — *Pulszky* Ferencz, a nemzeti muzeum igazgatója, holnap Nagy-Enyedre utazik. — A *Borghese* herczegi család több tagja időzött tegnap hosszasan a nemzeti muzeum képtárában *Apponyi* Sándor gróf és feleségének kalauzolása mellett.

— **A király utazása.** A királyt alattvalói lelkesedése kisérte utjában Temesvár felé. Az aradi pályaudvaron a megye és a város előkelő emberei várták, nagy közönség élén az udvari vonatot. Pont 7 óra 44 perczkor érkezett az meg s alig hogy megállott: az egybegyültek lelkes éljenzése közepett szállott ki az udvari kocsiból a *király* daliás alakja, szokott tábornoki ruhájába öltözve. Ő felsége a tiszteletére megjelent urak mindegyikét megszólitásával tüntette ki, élénken kérdezősködvén a megye és a város viszonyai iránt. *Fábián* László főispántól és *Szathmáry* Gyula alispántól főképen az után tudakozódott a király, hogy a filloxera pusztitása után micsoda intézkedések történtek a *Hegyalja* ujjátelepitése iránt. *Salacz* Gyula polgármester előtt dicsérőleg nyilatkozott a város fejlődéséről, körülményesen tudakozódott gyárairól. *Végh* Aurél jószágigazgatótól megtudakolta, hogy folyik-e még a kincstári javak eladása? Mire igenlő választ nyert. Majd *Ottrubay* törv. elnöktől kérdezősködött a törvényszék forgalmáról. Megszólitásával tüntette ki meg *Sarlot* főkapitányt és *Kugler* járásbirót. A király 7 óra 54 perczkor szállt a vonatra, mely zajos éljenek közt robogott tova Temesvár felé. *Temesvárról* jövet ma este 6 óra 45 perczkor utazott át a király Szegeden. A perronon óriási közönség várta; a kik a pályaudvarra el nem fértek, az állomásház előtt foglaltak állást és az eső daczára nem mozdultak a vonat érkezése előtt. A berobogó vonatot szünni nem akaró lelkesült éljenzés fogadta. Ő felsége az ablaknál állva, katonásan köszöntötte a lelkesült tömeget. A vonat nyolcz perczig időzött. Elindulásakor a király ismét megjelent az ablaknál és köszöntötte a folyton éljenző népet. Éjjel 10 óra 28 perczkor Temesvárról Szegeden át *Kőbányára* érkezett a király s innen 11 óra 10 perczkor Kelenföldön át *Miramár felé* folytatta utját. Negyedórával később érkezett meg az udvari személyzet vonata, mely reggelre Bécsbe érkezik.

— **Baross Gábor Konstantinápolyban.** Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter tegnapelőtt tanulmányutra Konstantinápolyba utazott. A miniszter pár nap mulva visszaérkezik Budapestre.

— **A román királyné elutazása.** A román királyné ma délelőtt negyed tizenegykor Károly király, Wied herczeg és herczegné kiséretében, három udvari kocsiból álló különvonaton elhagyta Velenczét és Pallazába utazott. A királyné kendőjével viszonozta a köszöntéseket, a mi látható megerőltetésébe került. Arczát sajátszerü pir boritja, szemei lázas fényben égnek, mig fogai szorosan egymásra szorulnak. A beteget karosszéken emelték be a kupéba; a vonat ezután rögtön kirobogott a pályaudvarból. A királyi pár elutazása alkalmával a pályaudvaron az olasz hatóságok főnökei mind jelen voltak. A román király, mint jól értesült forrásból jelentik, csak addig marad Pallazában, mig a királyné számára kibérelt villát kellően berendezik. A királyné betegségére vonatkozólag ma a következő távirati tudósitást kaptuk Bécsből: a királyné állapota nagyon aggasztó. A meghivott speciálista orvosok nagyon eltérőleg nyilatkoznak a betegség természetéről. Egy részök hisztériának minősiti a bajt, mig másik a gerinczvelősövetnek bénulási jelenségekkel összekötött gyuladását konstatálják, egy harmadik vélemény az, hogy a királyné kezdődő agyvelőtuberkolozisban szenved. A román miniszterelnök egy erre vonatkozólag hozzá intézett kérdésre azt a feleletet adta, hogy a királyné valódi állapotát a király és a kezelő orvosok titokban kivánják tartani. Addig, mig a királyné Velenczében, a Danieli-szállodában lakott, éjjel-nappal a legnagyobb csendnek kellett lenni a szállodában, mert a királynén a legcsekélyebb zajra is a legnagyobb foku izgatottság vett erőt. A királyné, a királyt és wiedeni herczeget kivéve, senkit sem türt meg a közelében.

— **A szabadságharcz emlékeinek kiállitását** megnézte ma mr. Pennel festőmüvész és felesége, a newyorki Illustrates News munkatársai. A müvészpár azért jött Magyarországra, hogy irásban és képekben értékesitse tapasztalatait a newyorki ujságban. A kiállitás rendezősége Kossuth Lajos születése napját ünnepelte meg ma azzal, hogy a Kossuth-szobát különösen feldiszitette. Üdvözlő táviratot is küldött Turinba. Az okmánytár ujabban a székelyekhez küldött sok proklamáczióval gazdagodott.

— **A «rekruták».** Közeledik az október elseje, berukkolnak a rekruták. Még csak két hét és a falu első legénye épen olyan rongyos mundérba bujik, mint az utolsó árva szolgalegény, a ki ott az urak előtt szintén megütötte a mértéket. Annak nehezebb válni, mert könyes szemekkel kiséri az édes szüléje, meg a menyasszonya is zokogva bucsuzik tőle, ennek nincs senkije széles e világon, jobb dolga lesz neki a «császár kosztján». Rája jobb szemmel is néz a káplár, mint a hetyke falu legényére, a kiből a katonaságnál is nehéz kiverni a büszkeséget. — Készülődnek már az önkéntesek is, sőt itt-ott egy-egy vadonatuj ruhába bujt huszárönkéntest is látni már, a ki nagy büszkén csörteti kardját az aszfalton.

A fővárosi katona-ügyosztály most küldi szét az ujonczok behivóit. Az idén besorozott közös hadseregbeli ujonczok október 1-én, a póttartalékosok 3-án s a honvéd ujonczok és póttartalékosok október 6-án kötelesek bevonulni. Az egyéves önkéntesek október 1-én vonulnak be. Mivel az idei ujonczok rosszul vagy hiányosan jelentették be lakásváltozásaikat, a katonai ügyosztály nem tudja nekik a behivó jegyeket kézbesiteni. Ezért figyelmezteti őket, hogy idejekorán jelentkezzenek, mert a pontos bevonulás elmulasztása szigoru büntetést von maga után.

— **A belga királyné és a rendőr.** Mária Henrietta belga királynéval a következő megrovási kaland esett meg párnap előtt. Spaa környékén kocsizott egymagában s az országutról egy szép gyepes dülő-utra tért. Meglátta ezt egy falusi rendőr s hivatalos tekintélyének tudatában felszólitotta, hogy kanyarodjon oda vissza, a honnan jött, mert ezen az uton kocsival járni tilos. A királyné szabadkozott, de a rendőr hajthatatlan maradt és ott a helyszinén rögtön felvette vele a jegyzőkönyvet. Ily kérlelhetetlen szigor láttára nem tehetett mást a belgák királynéja, minthogy szépen aláirta a jegyzőkönyvet és visszafordult kocsijával az országutra. Hogy mi történt továbbra a rendőri jegyzőkönyvvel, arról hallgat a krónika.

— **Talpastyuk Fehérmegyében.** Három év előtt látták utóljára Magyarországon a talpastyukot, ezt a különös ázsiai madarat, mely nagy ritkán vándorol el hozzánk Európába s ilyenkor különös tanulmány tárgya az ornithologusoknak. *Kenessey* László fehérmegyei földbirtokos most arról értesit bennünket, hogy nemrég Fehérmegyében láttak egy talpastyukot és le is lőtték. Minthogy az ország más részeiben is láthattak talpastyukot, Kenessey László e ritka madár megfigyelése érdekében felkéri mindazokat, kik a tudomány haladását óhajtják, hogy észleleteiket hozzá (Székesfehérvár, Vörösmarty-tér 3.) lehető pontosan megirva, ez év végéig beküldjék. Kéri az elejtett példányok megküldését is.

— **A «Taormina» elsülyedéséhez.** A «Taormina» nevü görög hajó katasztrófája ügyében a következőket irják Athénből a Pol. Corr.-nak: a katasztrófa oka valószinüleg az volt, hogy az elsülyedt gőzös nem ügyelt a «Thessália» által megadott jelzésre, melylyel figyelmeztette, hogy térjen ki utjából. Az a körülmény, hogy Taorminának 47 emberből álló legénységéből 30 ember olyképen menekült meg, hogy átugrott a «Thessalia» fedélzetére, mig a gőzösön lévő 60 utas közül csak huszonkettőt mentettek meg, arra mutat, hogy a «Taormina» legénysége rögtön cserben hagyta a hajót és az utasokat és csak a saját életének megmentésére gondolt. Az elsülyedt hajó másodkapitányának ama vallomása ellenében, hogy a «Thessalia» az utasokat mind megmenthette volna, a «Thessalia» kapitánya hajójának gépészeire hivatkozik, a kik állitólag kijelentették, hogy a «Thessalia» maga is csak ugy menekülhetett, ha minél előbb igyekezett a partot elérni.

— **Veszett emberek.** Nagykürtösön a mult hónapban megmarta a veszett kutya *Gubicza* József kőfaragót. Rokonai fel akarták küldeni Budapestre a Pasteur-intézetbe, de ő jobbnak látta egy zoborai javasasszonyra bizni az életét. Néhány nap előtt kitört rajta a veszettség és elpusztult a legborzasztóbb kinok közt. Hasonló sors érte *Dozmány* Juon sipulni oláh embert, a ki szintén nem akart tudni a beoltásról. — A székesfehérvári városi kórházban is a veszettség jelei közt halt meg a minap *Molnár* János táczi földmüvelő, a ki hideg borogatással gyógyitgatta magát mindaddig, mig ki nem tört rajta a borzasztó betegség. A szerencsétlen ember kis leányát is megharapta ugyanaz a veszett kutya. A gyermeket felhozták a budapesti Pasteur-intézetbe.

— **Szerencsétlenség a Vaskapunál.** Orsováról a következő részletes tudósitást küldik arról a szerencsétlen robbanásról, mely két ember életét oltotta ki e hó 10-én:

A Kozla-Dojke-csatornában, Drenkován alul dolgozó I. számu furó- és robbantóhajón szeptember 10-én délben egy körülbelül egy kilogramm dinamittal megtöltött töltény épen abban a pillanatban robbant fel, a mikor a töltények elhelyezésével megbizott vegyész és segédje a furólyukba akarta illeszteni. A robbanás megölte a két szerencsétlen embert, de holttestüket csak négy nap mulva dobta ki a viz a furóhajó közelében. A robbanás a fedélzetnek és a hajó fedélzetén lévő felépitménynek kis részét rombolta szét, de a hajón levő munkások közül négyet megsebeztek a szerte repülő forgácsok. A robbanás a hajón levő furókészülékek közül csak az egyiket rombolta össze. A hajó teste, a többi furókészülékek, a gőzkazán, a gőzgép és a szivattyu, valamint az összes többi gépberendezések sértetlenül maradtak, ugy hogy a robbantó hajót nemsokára ismét átadhatják a használatnak. A hatósági vizsgálat a szerencsétlenség közvetlen okát nem tudta kideriteni, mert annak mindkét okozója meghalt. A szabályozás megkezdése óta ez volt az első szerencsétlenség, melyet robbanás okozott, daczára, hogy egy év óta körülbelül 100.000 kilogramm robbanó anyagot használtak el.

— **A testvér boszuja.** Nápoly előkelő köreit nagy izgatottságban tartja egy szerelmi dráma, melynek szereplői régi és tekintélyes családok ivadékai: Bresciamorra Enrico báró, a ki harmincz éves és nős ember, néhány nap előtt megszöktette unokahugát, egy Nápolyban lakó baronesset. A szerelmesek, a szülők áldása nélkül természetesen, Avellinóba mentek és azt hitték, hogy itt jól el vannak rejtve a világ szemei elől. Csalódtak, mert a megszöktetett bárókisasszony bátyjának sikerült kikutatni a szökevények buvóhelyét és utánuk utazott. Épen egy kávéház előtt ültek, mikor rájuk akadt. A boszuálló testvér ezekkel a szavakkal rohant neki a csábitónak; «Itt vagy hát! Nesze: ez a tied!» és revolverével ötször rálőtt. Bresciamorra báró holtan fordult le a kövezetre.

— **Öngyilkos hivatalnok.** Aradon tegnap *Balog* Péter, egy temesvári biztositó társasági hivatalnok, agyonlőtte magát. Balog még csak huszonegy éves volt, de fiatal kora daczára is többször panaszkodott a barátai előtt, hogy nem ér számára az élet semmit. A szerencsétlen ifju szabadságon volt Aradon s ma kellett volna neki Temesvárra visszautazni. Öngyilkosságának okát nem tudják, mert hátrahagyott levelében nem irja meg. A levélben bátyját kéri, hogy gondoskodjék az édesanyjáról.

— **Visszautasitott hagyaték.** Berlinben nemrég meghalt Lisevski János asztalos és ötvenezer márkát hagyott a berlini városi tanácsnak, azzal a kikötéssel, hogy abból egy, a hagyományozó nevét viselő kórház építtessék. A berlini tanács titkos szavazás utján visszautasitotta a hagyatékot. A tanács határozatának az a magyarázata, hogy Lisevszki gyilkosa volt a saját cselédjének s öngyilkossággal menekült a büntetéstől.

— **Tüzek a vidéken.** *Orosházán*, mint levelezőnk irja, tegnap délben tüz ütött ki és két ház elhamvadt. — *Szatmáron* a honvédlaktanya közelében Katros János 86 kereszt buzája elégett. — *Vághon* tegnapelőtt három ház égett le minden melléképületével.

— **Vasuti szerencsétlenség.** *Kattowitz* mellett, mint Berlinből táviratozzák, tegnap két személyvonat összeütközött. A szerencsétlenség következtében tizenöt utas részint meghalt, részint sulyosan megsérült.

— **A kolera.** Bombayból érkezett jelentés szerint a «Marathon» és a «Redbreast» hadihajón tizenöt haláleset fordult elő kolera következtében.

— **A budapesti posta- és távirdaigazgatóság** az akadémia-utcza 10. számu házból szept. 17-től kezdve a főpostapalota II-ik emeleti helyiségében van.

— **Időjárás a fővárosban.** A fővárosban ma ismét ősziesre vált az idő. Délelőtt hüvös szél fujt, a mely egészen lehütötte a levegőt s délután hatalmas felhők tornyosultak a keleti láthatáron. de eső még sem volt. Éjjel a szél alábbhagyott s a fellegek is elvonultak, a levegő azonban hüvös.

— **Rövid hirek.** *Szabadkán* elfogták Pletikoszics Pált, a ki Pality Istvánt Csantavéren meggyilkolta és a csendőrök kezei közül megszökött. — *Völcsej és Lövő* közt az országuton Kustor Jánost három álarczos rabló megtámadta és kifosztotta. — *Szilágypaptelkén* a kőbánya beomlott s három munkást eltemetett. — *Nagy-Tószögön* Schön Márton fiatal parasztgazda véletlenségből agyonlőtte kétéves kis fiát. — *Kopenhágában* Gersdorff Vergius báró dán királyi testőrfőhadnagy pár nap előtt agyonlőtte magát. Harminczhárom éves volt s Dinezen udvari fővadászmester leányával jegyben járt. Öngyilkosságának okát nem tudják. — *Hamburgban* elfogtak egy Hagemann Ernő nevü munkást, a ki beismerte, hogy a város környékén mostanában elkövetett asszonygyilkosságokat mind ő követte el. — *Obersdorfban* egy Müller Albert nevü fiatal ember a Hőfats megmászása közben a mélységbe zuhant és szörnyethalt. — *Purkersdorfban* ma letartóztattak egy Moszkvában letelepedett kereskedőt, kit az a gyanu terhel, hogy Moszkvában 10.000 rubel erejéig hamisitott váltókat hozott forgalomba.

= **Meggyuladt halott.** A Gellérthegy tövében ma délután 2 óra felé egy 50—60 év körüli munkás főbelőtte magát és azonnal meghalt. Ruhája a revolverből kipattant szikrától tüzet fogott és csaknem egészen leégett róla. Két levél volt a zsebében, de ezek is elégtek. A levelek maradványaiból azt lehet következtetni, hogy az illető *Györfi* János, kecskeméti illetőségü ember volt. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

= **Megugroit tolvaj.** A bécsi rendérség ma éjjel táviratban tudatta a főkapitánysággal, hogy *Menger* Frigyes, a bécsi Hirsch czégnél alkalmazott gyakornok ma öt — ezüst-órákat és lánczokat tartalmazó — postacsomaggal megszökött. Menger 18 éves, középtermetü fiatal ember, haja és szemei barnák, bajusza pedig szőke. A rendőrség keresi.

= **A rendőri sajtóiroda hirei.** *Guttmann* Jakab zsákhordó ma délelőtt 10 órakor az összekötő vasuti hidnál az «Anna» nevü hajóról a Dunába esett és a vizbe fult. — *Steiner* Lajos könyvvezetőnek ujvásártér 24. sz. a. lévő lakásából az éjjel egy ezüst órát és arany lánczot elloptak. — *Röthmüller* Jakab bonyhádi születésü 54 éves fővárosi füszerkereskedő tegnap este eltávozott a zöldfa-utcza 9. sz. a. lakásáról s azóta nyoma veszett. — *Steiner* József kertész zuglói gyarmat-u. 25. sz. házának udvarán egy fabódé kigyuladt és elégett. — *Szatmári* Géza faczér kovácslegény ma délelőtt Erdélyi Janos fogházőr szerb-utczai 11. szám alatti lakásán egy szekrényt feltört és 10 frtot ellopott belőle. — *Weisz* Elemér joghallgató ma délelőtt az egyetemről Erzsébetköruti lakására menet elvesztette az indexét. Megtaláló a főkapitányságnál 3 forint jutalmat kap.

= **A lóárverési hirdetményt** olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

A király Temesváron.

— Távirat. —

— szept. 16

Magyarország déli részeinek legnagyobb városa imposáns fogadtatásban részesitette a királyt, a ki az előzetesen megállapitott utitervhez képest ma reggel vonult be falai közé.

Hajnali négy órakor már talpon volt a város, s igazi mozgalmas képet nyujtott. A vidékről idevezető utakon rengeteg néptömegek tódultak befelé. Különféle zenekarok vonultak ki egymásután az indóházhoz, nyomukban számos egyesülettel. A népviseletek a legtarkább képben olvadtak össze a nyilvános tereken. Az iparosegyletek zászlóikkal s a város lakossága egész népvándorlást rögtönöztek a vasuthoz, hogy aztán sorfalat képezzenek a királyi menet két oldalán.

Reggel nyolcz órakor kezdtek gyülekezni a küldöttségek a gazdagon feldiszitett indóházban. A róm. kath. főpapság küldöttségének élén Dessewffy megyei püspök és Németh helynök jelentek meg a kanonokokkal és a káptalannal, a gör. keleti szerb egyház küldöttségét Brankovics patriárkha és Dimitrievics püspök, a gör. kath. egyházat Mihályi, a gör. keleti román egyházat Metianu és Popea püspökök vezették. Képviselve voltak ezenkivül a református, evangelikus és izraelita egyházközségek. Ott voltak a katonaság, élén a tábornoki karral, köztük Waldstätten hadtestparancsnok, Ambrózy és Wannisch tábornokok, Csekonics gróf, Gál József, Bohus Zsigmond, Karácsonyi Aladár és Jenő gróf főrendiházi tagok, Nákó gróf, Králitz Béla, Janicsáry Sándor, Ürményi Bernát, Baics Milos báró, Demkó Pál országgyülési képviselők, Temesmegye küldöttsége, élén Molnár főispánnal és Deschán alispánnal, Temesvár városának küldöttsége, élén Telbisz

---

— Becsületem szent szavára.

— Hinni akarok önnek. Volt idő, a mikor nem hittem volna. Jó éjszakát. Holnap délelőtt tiz órakor.

Tovasuhant és Bazil egyedül maradt a hidon.

Saját nyomorusága nem engedte, hogy sokáig foglalkozzék a más bánatával s legfölebb csak annyiban gondolt még a szegény asszonyra, hogy bizonyosan gyönge elméjü. Az éjszakát a szabad levegőn töltötte, reggel pedig vett magának egy penny ára kenyeret. Ez meg egy ital viz a közutak egyikéből volt a reggelije.

— Kevésből megélhet az ember, mondá magában, — de mi lesz a vége?

Könnyü lett volna rá a felelet. A vég igen közelinek és bizonyosnak tetszett.

Derüs reggel volt s Bazil sütkérezve járt a napon. Nem feledkezett meg igéretéről, melyet becsületszavára tett. Meg kell tehát tartania.

A névjegyen, melyet az asszony neki átadott Addison név s egy utcza és házszám volt följegyezve. Bazil odament s megállott egy női divatárus bolt előtt, mely fölött az Addison név volt olvasható. A kirakat bizonyos jómódra vallott, mert nem a legszegényebbek számára való holmik voltak benne közszemlére kitéve.

Bazil belépett a boltba. Őszhaju idős asszony lépett elibe. Az arcza szomoru és rideg volt és hangja hijján volt az udvariasságnak, mikor, Bazil kérdésére felelve, azt mondá neki, hogy jó helyen jár.

— Menjen föl az emeletre, mondá mogorván. — A leányom várja. De követelnem kell, hogy rövidre fogja látogatását.

Nemcsak hideg volt ez a hang, de ellenszenvet is fejezett ki. Bazil azonban nem látta szükségesnek, hogy magyarázatot kérjen s fölment az emeletre.

Lépteinek neszére az első szoba ajtajában megjelent az a nő, a kivel tegnap a westminsteri hidon találkozott.

— Megtartotta az igéretét. Jöjjön be.

A mint beléptek, egy másik, fiatalabb nő felállott ültéből, gyors pillantást vetett Bazilra és kisietett a szobából. Az ablakok el voltak sötétitve s a légszesz meg volt gyujtva.

Az asszony sötét gyászba volt öltözve. Az arcza fehér volt, sirástól duzzadt.

— Csodáért imádkoztam az este, mondá — de imádságom nem hallgattatott meg. Majdnem megbántam már, hogy ide hivtalak, de mégis jól [illegible] tettem. Ha van szived, méltó büntetésed lesz ez, mindazért a szenvedésért, a mit nekem okoztál.

— Nem értem, mondá Bazil álmélkodva.

— Mikor tegnap este azt mondtam, hogy semmit sem kivánok tőled, igazat mondtam. A mint innen eltávozol, sohasem kivánom többé az arczodat látni. Hasztalan háborgatnál.

— Nem fogom háborgatni, mondá Bazil szelid hangon, mely szinte ellágyitotta a nőt, de a melynek mégis ellenállott.

— Hogy te ma szegény vagy, én pedig anyagilag jómódban vagyok, folytatá, — ez azt bizonyitja, hogy van gondviselés. Évekkel ezelőtt, kevéssel az után, hogy elhagytál, kitaszitottalak a szivemből és elhatároztam, hogy többé bele nem fogadlak. Máskép is lehetett volna ez, ha becsületesen viselted volna magadat velem szemben, mert szerettelek s elhitetted velem, hogy te is szeretsz. Jobb volt rám nézve, hogy az a kötelék, mely bennünket összefüzött, megszakadt. Tisztes életet éltem s olyat fogok folytatni ezután is. Ennyiben legalább boldog vagyok.

— Az ég szerelmére, kiáltott föl Bazil, — magyarázza meg, hogy mivel vádol.

— Kérdezd a saját szivedtől. Jóllehet látszólag megváltoztál, a ravaszságban és kétszinüségben, ugy látom, a régi maradtál. De én nem hajtok semmiféle kitérésre; nincs lehetőség arra, hogy igazold magadat s felettem már nincs rábeszélő hatalmad. Hideg irántad a szivem, mint a kő.

— Ön valami különös csalódásnak az áldozata s én csak álmélkodással hallgatom szavait, mondá Bazil.

— Folyvást a régi, egyre a régi, viszonzá a nő. — Mindig is dicsekedtél nagy tehetségeddel, azzal a remek szinészi képességeddel, hogy bárkivel is el tudnád hitetni, hogy a mi fekete, az fehér. Lásd, mennyire vitted a tehetségeddel . . .

S megvetően mutatott a Bazil rongyos ruházatára.

— Nem sajnállak, folytatá. — A mint vetettél, ugy aratsz. Igy arathattam volna én is, ha nem láttam volna a vermet, a melyet nekem ástál; igy arathattam volna én is, ha a megbánás utjára nem tértem volna, a mig még nagyon késő nem volt. Annyiban hálával tartozom neked, hogy hitvány hütlenséged felvilágositott a saját bünös voltam felől. Ha mellettem maradtál volna, mélyebbre és mélyebbre sülyedtem volna a kárhozatba s a megváltás örökre elveszett volna rám nézve. A mi vezeklés csak lehetséges volt, azt őszinte bünbánattal megtettem. Jó dolgod volna, ha te is elmondhatnád ezt magadról. Láttad lenn az anyámat? Eltaszitott volt, hiszen jól tudod, de tárt karokkal fogadott, mikor őszinte megbánásom felől meggyőződött s én térdemen fogadtam neki, hogy tiszta életet fogok élni. Most ismét a leánya vagyok . . . Látod ezeket az elsötétitett ablakokat, látod az öltözékemet, látod ez a ház gyásznak és siralomnak háza. Sejted-e, hogy miért?

— Nem sejthetek mást, — viszonzá Bazil, — mint azt, hogy ön elvesztett valakit, a ki kedves volt a szivének. Mi vigaszt nyujthatok önnek én, idegen létemre? Csekély vigasztalás, ha azt mondom, hogy vesztesége rendes emberi dolog. Legyen vigasza a hit. Van mennyország.

A nőt megvetése és borzodása, mely most világosan ki volt fejezve az arczán, annyira elnémitotta, hogy nem szakitotta félbe ezt a beszédet,

— Te, idegen? — kiáltott föl. — Hát még folyvást viselni akarod az álarczot, avagy lehetséges-e, hogy rideg önzésed és léha természeted teljesen elfeledtette veled a multat? Köztünk vége szakadt mindennek; de megmaradt egy kötelék, egy bájos kedves teremtés, kit az Ur akarata elvett tőlem. Fejet hajtok ő szent felsége előtt, nem akarok, nem szabad vele perbe szállnom.

Összekulcsolta a kezét s az elsötétitett ablakhoz lépve, néhány pillanatig némán imádkozott. Azután ismét megszólal:

— Reménykedő szeretetem derüs, boldog jövőt képzelt el számára. Azt gondoltam magamban, hogy én, az édes anyja, mindig mellette leszek, megóvom őt minden kelepczétől, mely fiatal ártatlanságát megejthetné. Szeplőtelen és kifogástalan lesz az élete. Nem tudta, ne is tudja meg soha, hogy milyen szenny tapad az én életemhez . . . . Most már mindent tud . . . . Bocsáss meg nekem, édes elszállott angyalkám s tekints le rám szánalommal a mennyországból! . . . . Reményeim semmivé lettek, meghaltak vele együtt . . . . Gyer!

Nesztelen léptekkel ment ki a szobából s vezette át Bazilt a folyosónak egy másik szobájába. Halkan, gyöngéden, mintha félne megháboritani azt, a ki ottbenn van, nyitotta be az ajtót — s ott állták a halál előtt.

Igen, a halál, de a halálnak legbájosabb alakja előtt. Az ágyon egy tiz éves leányka holtteste feküdt. A gyermek arczának szende szépsége, tökéletes nyugodtsága, enyhesége könyekre inditá Bazilt.

Olyan volt, mint valami szunyadó angyal.

— Oh én drágám, én egyetlenem! Zokogott térdre borultan az anya. — Imádkozzál érettem, légy az én közbenjáróm. Tudtomon kivül tévelyedtem el, nem láttam a bünömet . . . Oh szégyenének és szerelemnek gyermeke, küldj békét az én megtört szivemre, és ne fordulj el tőlem, ha ottfenn találkozunk! . . . .

Bazil egy szót sem szólalt. Agyában lassankint derengeni kezdett a való.

A szobában néhány perczig csend uralkodott. Azután az asszony fölállt térdéről.

— Csókold meg, szólt Bazilhoz. — Mikor utólszor láttad, még csecsemő volt. Ha élne s te elibe kerülnél, idegennek nézne. Most már tudja az igazat.

Bazil mindent értett már.

— Igen, mondá magában, — most már tudja az igazat.

Lehajolt s megcsókolta a gyermek hideg ajkát. Az anya könyei ujra megeredtek.

(Folytatása következik.)

A börtönben. A chilei forradalom kitörése elején Valparaisóban egy röpirat jelent meg Balmaceda elnök ellen. A rendőrség kifürkészte, hogy a forradalmi irat szerzője Aldudes José nevü fiatal ügyvéd. Márczius 22-ikén éjjel a rendőrök Aldudest elhurczolták s családjának többé nem sikerült megtudni, hogy hová vitték, mi történt vele. Különben nem csak ő járt igy. Balmaceda a legkisebb gyanura elfogatta az embereket, s nem sok kellett hozzá, hogy agyon is lövesse. A hozzátartozókat még csak nem is értesitették. Aldudest nem érte ez a sors. Róla ugy látszik, hogy megfeledkeztek. A forradalom győzelme után, mikor a kongresszus csapatai bevonultak Valparaisóba s felnyitották a börtönöket, rátaláltak Aldudésre, ki egy szük, piszkos czellába másodmagával volt elzárva. Társát közönséges lopásért fogták el s várta, hogy mikor állitják biróság elé, de a forradalom alatt ilyesmivel nem törődtek. A börtönőr e közben megszökött öcsese után, ki a forradalmiakkal tartott. A tömlöczre egy vén asszony és ennek suhancz fia vigyázott két hétig, mikor aztán nagyon is megteltek a börtönök. Ekkor kemény őrizettel látták el. Az uj őrség és felügyelő semmit sem tudott Aldudes bünéről, nyomorult tolvajnak tartotta, a kitől nem sokat remélhet. Igy történt, hogy májustól augusztus 27-éig Aldudest soha még szabad levegőre se vitték, fehérnemüjét nem változtatta, ajtóját ki sem nyitották. Mikor a szerencsétlen tömlöczét végre fölnyitották egy szánalomra méltó embert találtak, kit elleptek a férgek s fekélyek boritották testét. Anyja elájult, mikor meglátta. Balmaceda Valparaisóban 127 embert lövetett agyon, kik mind tekintélyes polgárok, kereskedők, az intelligencziából valók voltak.

Hosszu alvás. Bergeracban, déli Francziaországban különös eset foglalkoztatja az orvosokat. Egy erőteljes, 36 éves férfiu augusztus 3-án, közvetlen fürdés után, nagy bágyadtságról panaszkodott, aztán lefeküdt, elaludt. Másnap délig sem ébredt fel, s ekkor költögetni kezdték, mert szükség lett volna jelenlétére. De csak fölnyitotta szemét és ismét elaludt. Durvasággal sem birtak rá hatni. Estefelé orvost hivattak, a ki gyönge lázt konstatált, az alvót azonban fölébreszteni ekkor sem birták. Ez az ember még szeptember 12-ikén — mikorról a tudósitás szól — folyton aludt. Olykor fölnyitja szemét, de csak néhány pillanatra, aztán ujra álomba merül. Tejjel, huslével táplálják, a mit szájába öntenek. Sulya ez idő alatt negyedfél kilót fogyott. Arcza szine betegessé vált, láza azonban teljesen elmult.

*

Az alkohol hatása a gyermekekre. Demme nagy fáradsággal járó, de egyszersmind nagyon tanulságos munkát végzett, midőn statisztikát állitott össze arra nézve, hogy az alkoholkóros szülőktől származó gyermekek micsoda bántalmat örököltek szülőiktől. illetve hogyan boszulta meg a természet apáik bünét gyermekeikben. Demme kimutatja, hogy 10 alkoholkóros családból (midőn vagy az anya, vagy az apa, vagy mindakettő alkoholkóros volt) származó ötvenhét gyermek közül elhalt az első hét, illetve első hónapban idegbaj következtében beállott általános gyengeség és rángató görcsökben 25, tehát 43·8%; teljesen idiota — hülye — maradt 6; általános testi és szellemi fejlődésben visszamaradt 5; rendszeres epilepsziában szenved 5, choreában (vid-tánczban) 1, vizfejüségben 5. Igy tehát e 10 alkoholkóros család 57 gyermeke közül csupán 10 gyermek (17·5%) az, a kinek mind szellemi, mind testi fejlődése normálisnak mondható. Azután összehasonlitást tett e 10 alkoholkóros család s egy ugyanolyan körülmények között élő hasonlóan 10 nem alkoholkóros munkáscsalád gyermekei közt. Ezen utóbbi tiz családnak hatvanegy gyermeke volt. Ezek közül rendes testi és szellemi fejlettségü volt ötven, tehát 81.9%. A többi tizenegyre vonatkozólag az első hét, illetve az első hónapban szülési gyengeség miatt elhalt három, bélhurutban kettő, choreában szenved kettő, lassu fejlődésben kettő s kettőnek veleszületett testi hibája van. Ebből levonva a következtetést láthatjuk, hogy a rendes életmódot folytató családok gyermekeiből 81.9% válik hasznavehető az államnak és társadalomnak, az iszákos családok gyermekeiből csak 17.5%.

polgármesterrel, Torontálmegye küldöttsége Rónay Jenő alispánnal, Versecz város küldöttsége, Seemayer polgármesterrel, a kir. itélőtábla küldöttsége, élén Paizs Andor elnökkel, a helybeli hatóságok s hivatalok fejei stb.

Kilencz óra után berobogott a királyi vonat az indóházba, a jelenlevők zajos éljenzéseitől fogadva. Midőn ő felsége udvari kocsijából kiszállott, a 69. ezred diszszázadának parancsnokától átvette a jelentést s elléptette maga előtt a századot. A szemle után a királyi váróterem előtt félkörben álló küldöttségek elé lépett s *Molnár* Viktor főispán ekkor a következő üdvözletet mondotta:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy felségedet a hazafias lelkesedés igaz melegével üdvözölve, már megérkezésének első pillanatában kifejezést adjunk odaadó ragaszkodásunknak és legmélyebb alattvalói hódolatunknak. Szivünk legbensőbb óhajtása, hogy felséged köztünk — hü alattvalói közt — jól érezze magát. Isten hozta, isten tartsa meg felségedet!»

Az éljenzés csillapultával a király körülbelül következőleg válaszolt:

«Hü érzelmeik biztositását köszönettel fogadom. Legyenek meggyőződve, hogy kedves emlékezetben tartva meg előbbi időzéseimet ezen megyében és városban, örömmel jöttem ismét — habár csak rövid időre, körükbe». (Éljenzés.)

Az éljenzés után ő felsége megszólitással tüntette ki Molnár főispánt, Dessewffy püspököt, Bohus Zsigmondot, Nákó grófot, Csekonics Endre grófot, Brankovics patriárkát és Mihályi püspököt.

Ezután a püspöki diszkocsiba ült Szapáry miniszterelnökkel. A második kocsiban Szögyény miniszter ült Paar főhadsegéddel. Követte őket Pápay osztályfőnök Bolfras főhadsegéddel, az udvari kiséret és a küldöttségek beláthatlan kocsisora. A királyi menetet Molnár főispán vezette az uri-utczán, a Ferencz-József hidon, a Bonnáz-, a templom-utczán, a Küttel-téren, a Hunyady-uton végig egész a Józsefváros bejáratánál felállitott diszes diadalkapuig. Mindenütt sürü néptömeg, lövészegyletek, tüzoltók képeztek sorfalat, lelkes éljenzéssel fogadva a királyi menetet. A diadalkapu előtt ő felsége kocsijából kiszállott s a városi képviselőtestület élén *Telbisz* polgármester következőleg üdvözölte a királyt:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Ez emlékezetes helyen, a felséged kegyes engedelmével lehullott régi várkapu helyén, Temesvár szab. kir. város közönsége hagyományos hüséggel, a legmélyebb hódolattal üdvözli felségedet és örömtelt szivvel fejezi ki a mély hála érzelmeit, melyeket e hü város lakosságában felkeltett császári és apostoli királyi felségednek ma teljesülő legmagasabb kegye, hogy városunkat boldogitó jelenlétével kitüntetni, az ipar, gazdaság, valamint a nemzeti müvelődés terén kifejtett szerény tevékenységünk eredményét, kiállitásunk meglátogatása által fejedelmi figyelmére érdemesiteni és alattvalói hódolatunkat legkegyelmesebben fogadni méltóztatik. Felséged ez atyai kegyének emléke, hálás szivünkbe vésve, nem szünend meg bennünket császári és apostoli királyi felséged és a legmagasabb uralkodó ház iránt érzett törhethetlen hüségünk ápolásában, valamint honpolgári kötelességeink teljesitésében megerősiteni és lelkes tettekre buzditani. Midőn városunkat s annak vallás és nemzetiség szerint különböző, de a legmagasabb trón szolgálatában és a hazai intézményeinkhez való ragaszkodásban egyaránt tántorithatlan lakosságát továbbra is felséged boldogitó királyi kegyelmébe és pártfogásába ajánlani bátrak vagyunk, mély alázattal kérjük felségedet, hogy hálás köszönetünk és rendithetlen alattvalói hüségünk hódolatteljes kijelentését kegyesen fogadni és megengedni méltóztassék, hogy azon buzgó áhitattal, a mely keblünket eltölti, tiszteletteljes üdvözletül szavakba foglalhassuk szivünk legfőbb fohászát, felséged alattvalóinak legbuzgóbb imáját, hogy a mindenható császári és apostoli királyi felségedet népei boldogságára sokáig éltesse.»

Erre a király következőleg válaszolt:

«Temesvár szab. kir. város nevében tolmácsolt szivélyes üdvözlete élénk visszhangra talált keblemben. Ötömmel jöttem ez alkalommal is ezen, minden téren oly szép sikerrel előretörekvő városba, hogy az itt rendezett délmagyarországi ipar- és mezőgazdasági kiállitást megszemléljem. Ismerve e város derék polgárainak személyem és a haza iránti ragaszkodását, s tudva, hogy honpolgári kötelmeiket is hiven teljesitik, biztositom e várost s annak lakosságát további kegyelmemről, valamint arról is, hogy nemes törekvéseiket mindenkor szivesen előmozditandom.» (Éljenzés.)

A diadalkapuval szemben, a szinház előtti nagy tribünön diszes hölgyközönség volt jelen. A válasz után a felség ismét kocsira szállott s a gazdagon fellobogózott és szőnyegekkel diszitett Rezső-utczán meg a Jenő herczegtéren keresztül a Lonovics-utczai püspöki palotába hajtott. Ezekben az utczákban a közönségen kivül az összes iskolák tanulói képeztek első sorfalat, s a Lonovics-utczában fehérbe és kékbe öltözött kis leánykák virágot szórtak a király kocsija elé. A püspöki palotában *Dessewffy* püspök a kapu aljában fogadta ő felségét s lakosztályaiba vezette.

A küldöttségek fogadása.

Tiz órakor megkezdődött a küldöttségek fogadása, malatt a gazdag diszben pompázó város valóságos örömárban uszott. A közönség csak ugy hullámzott az utczákon.

Legelőször ő felsége a *titkos tanácsosokat* és *kamarásokat* fogadta, azután következett a *csanádmegyei r. kath. papság* küldöttsége Dessewffy püspök vezetése alatt. *Dessewffy* Sándor csanádi püspök, a római kath. klérus nevében a következő beszédet intézte ő felségéhez:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Azon öröm, a mely Délmagyarország központját és egyuttal a csanádi püspökség székhelyét, Temesvár szab. kir. városát s annak hü polgárságát, valamint ezen egész vidéket felséged legkegyelmesebb eljövetelének hirére áthatotta, élénk viszhangra talált egyházmegyém összes papsága és hiveinek kebelében. A széles kiterjedésü, ősi csanádi egyházmegye rónáiról és bérczei közül repesve sietett ide a papság, hogy főpásztorával együttesen felségednek, Szent István királyunk dicső utódjának végleheletig tartó hüségünket legalázatosabban bemutassuk, mint hagyományos örökségét a trón iránti ama hüségnek, melyre ezen vidék papságát és népét első püspöke, Szent Gellért tanitotta. De idevonzott a köteles alattvalói hüségen felül azon legmélyebb hódolat, legbensőbb tisztelet és ragaszkodás, melyek bennünket felségednek oly kiváló keresztényi erényekkel és királyi tulajdonságokkal ékeskedő legmagasabb személyéhez, atyai jóságához ellenállhatatlanul csatolnak. Mi éghez esdve fennen hirdetjük, hogy felségednek, urunknak, királyunknak trónjához és e hazához való törhetlen ragaszkodásban a legelsők közé soroztatni legfőbb törekvésünk; fogadjuk, hogy e törekvést, hivatásunk feladatait isten és királyunk, szent hitünk és *magyar hazánk* iránt buzgón teljesitve, tettekkel is bizonyitandjuk. És midőn felségednek városunkban és e vidéken felejthetetlen emlékezetben maradó legmagasabb megjelenéséért hódolatteljes köszönetünket és hálánkat trónja zsámolyára helyezném, engedje meg felséged, hogy magamat, papságomat és hiveimet örökös hüségünk kiséretében legmagasabb királyi kegyelmébe ajánlhassam. Isten tartsa a felséges uralkodó házat! Isten tartsa, éltesse még soká felségedet, összes népeinek, *különösen hü magyar nemzetének* javára, boldogságára.»

Ő felsége a püspök ékesnyelvü üdvözletére következőleg válaszolt:

«A csanádi egyházmegye róm. kath. papságának a megyés püspök által oly melegen tolmácsolt hagyományos hü ragaszkodása biztositását a *legbensőbb* köszönettel fogadom, *kérve a mindenhatót, hogy önöket nehéz hivatásuk nemes kötelmeinek teljesitésében malasztjával támogassa.* Biztositom önöket változhatatlan királyi kegyelmemről.»

A *görög katholikus klérus* küldöttségének fogadása alkalmával *Mihályi* püspök a következő beszédet intézte ő felségéhez:

«Felséges császár és apostoli király! Legkegyelmesebb urunk! Temesvár szabad királyi város falai között, az alattvalói törhetlen hüség, a hála érzelmei által élénkitve, bátorit minket felséged legkegyelmesebb szine elé járulni. A lugosi görög szertartásu katholikus egyházmegye klerusa által gondozott hivek elődei, a felséges uralkodóház seregeinek győzelmei folytán nyerték vissza honpolgári szabadságukat. Hiveink maguk azonban, valláserkölcsi fejlődésük jelentékenyebb feltételeit felségek apostoli buzgalmának köszönik. Vidékünk iparát felséged leereszkedő látogatásával atyailag buzditani méltóztatik. Őszinte bizalmunkban hódolattal esedezünk: kegyeskedjék felséged egyházunkat, mely magasztos tanával a szorgalmat istápolja s *minden munkát megszentel,* továbbra is legfőbb kegyuri hajlandóságában részesiteni. Szent hivatásunkban tántorithatlan buzgalommal eltelve iparkodunk magunkat apostoli királyi kegyelmére érdemesekké tenni, mint a kik hiveikkel egyetemben nem szününk kérni a seregek urát, hogy felséged királyi trónját maradandó dicsőség övezze, uralkodásának áldásait a hazára áraszsza, a felséges uralkodóházat oltalmazza, mindnyájunk üdvére és jólétére felségedet sokáig éltesse!»

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Különös köszönettel fogadom a lugosi gör. kath. egyházmegye papságának hódolatát és hü ragaszkodása kifejezését. Szenteljék önök ezentul is egész erejüket az egyház *és a haza* javára, mely müködésükben rokonszenvemre és atyai jóindulatomra mindenkor számithatnak.»

Ezután következett a *görög keleti szerb klerus* küldöttsége, a melynek vezetője *Brankovics* pátriarka ő felségéhez a következő beszédet intézte:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Felségednek boldogitó megjelenése e hirneves városban, a melyet hazafias polgárainak az emberiség szellemi és anyagi javai után egyaránt törekvő igyekezete *kedves hazánk* déli vidékén közmüvelődési és gazdasági központ polczára emelt, általános örömet gerjesztő e vidék lakossága, felséged hü alattvalóinak körében. A mindig hüséges görögkeleti szerb püspöki kar, papság és hivek ezen legalázatosabb küldöttségét is inditá császári és apostoli királyi felséged legmagasabb szine elé, hogy felségednek hü körünkbeni megjelenése feletti nagy örömünknek legtiszteletteljesebb tolmácsolása mellett, ezen felségednek hü népei jóléte körüli gondoskodását ujra és ujra tanusitó legfelsőbb kegyelmét jobbágyi hódolattal megköszönjük és határtalan szeretetünk, hódoló tiszteletünk és tántorithatatlan hüségünket felséged és fenséges uralkodó háza iránt ujból is kifejezzük. A legmélyebb alázattal bátorkodunk felségedhez járulni azon kérelmünkkel, kegyeskedjék császári és apostoli kir. felséged ezen érzelmeink hódolatteljes kifejezését uralkodói jóindulattal fogadni és a gör. kel. szerb püspöki kart, papságot és hiveket legmagasabb kegyelmében tovább is részesiteni. Isten áldja, óvja és éltesse csász. és ap. kir. feségedet az emberi kor legvégső határáig.» (Lelkes éljenzés és *zsiviók.)*

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Kedvesen fogadom ez alkalommal is a gör. kel. szerb papság hódolatát és ismert hü ragaszkodásának ujabb biztositását. Ez érzelmeik, valamint egyházi kötelmeik buzgó teljesitése és *hazafias* maguktartása folytán bizton számithatnak további királyi kegyelmemre.» (Lelkes éljenzés.)

A *gör. keleti klerus* küldöttségének elővezetésénél *Metianu* gör. keleti román püspök a következő beszédet tartotta:

«Császári és apostoli királyi felség! Legykegyelmesebb urunk! Felségednek ezen nagy részben hiveink által is lakott vidékein legkegyelmesebb jövetele nékünk is, mint az aradi és karánsebesi gör. keleti román egyházmegyék főpásztorának és ezen egyházmegyék konzisztóriumainak a legkedvesebb alkalmat szolgáltatja, hogy hiveink nevében, felséged és a felséges uralkodóház iránti, őseinktől örökölt tántorithatatlan hüségünket és jobbágyi hódolatunkat kifejezhessük. A gör. keleti *román nemzeti* egyház felséged atyai gondoskodásának és uralkodói kegyelmének köszöni uj életét, melyet a legmagasabb trón és haza javára, valamint *saját hiveinek érdekében* mindinkább megszilárditani igyekszik. Legmélyebb hálaérzelmünk kifejezése mellett kérjük felségedet, méltóztassék részünkről is tántorithatlan jobbágyi hüségünk és hódolatunk kifejezését legkegyelmesebben elfogadni és örökké hü egyházunkat és *népünket* továbbra is a legmagasabb királyi kegyre méltatni. Mi és egyházunk összes hivei nem fogunk megszünni soha az egek urát imáinkban kérni, hogy felségedet, legkegyelmesebb urunk és királyunkat a haza boldogitására és egyházunk üdvére sokáig éltesse. *Se traiesca majestate sa!»*

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Igen örülök, hogy felhasználva itteni időzésemet, önök is megjelentek előttem. Tántorithatlan hüségök kifejezését köszönettel fogadom és igérem, hogy *egyházuk érdekeit,* melyeknek buzgó gondozását szivökre kötöm, részemről is mindenkor készséggel támogatni fogom.»

Az *ág. hitv. evangelikusok* vezetője, báró *Ambrózy* Béla orsz. képviselő, cs. és kir. kamarás a következő beszédet intézte ő felségéhez:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Mint a bánáti ágostai evangelikus egyházmegye képviselői jelenünk meg hódoló tisztelettel felséged szine előtt, hogy megbizóink, evangelikus népünk, vallásparancsolta, őseinktől örökölt s mélyen érzett alattvalói hódolatát és tiszteletét bemutassuk. Midőn e ránk ruházott kötelességnek nagy lelki örömmel eleget tennénk, esedezünk egyuttal felséged előtt a legalázatosabb tisztelettel és gyermeki bizalommal, méltóztassék a *trón* és a *hazához* mindig hü s felséged atyai védelme alatt boldog evangelikus alattvalóit királyi kegyelmében továbbra is megtartani. E mély hódolatunkkal és alázatos kérelmünkkel egyesül egyszersmind az a soha nem szünő imánk is: bő áldással koronázza a Mindenható hazánk legalkotmányosabb királyát, evangelikus népünk legkegyelmesebb atyját.»

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«A bánáti ágostai evangelikus egyházmegye hódoló tisztelgését és hü ragaszkodása kifejezését őszinte köszönettel fogadom. Örömmel hallom, hogy atyai védelmem alatt boldognak érzik magukat s szivesen biztositom önöket további kegyelmemről.»

A református egyház nevében *Szabó* János ker. esperes, köröstarcsai lelkész, a következő beszéddel üdvözölte ő felségét:

«Felséges császár és apostoli király! Legkegyelmesebb urunk! Mint a most alakult, nehézségekkel lelkesen küzdő, nagy misszióju temesvári evangeliumi reformált egyháznak és a Temesmegyében levő többi egyházainknak képviselői, egyházmegyénk nevében is jöttünk, hogy felséges apostoli királyunk, fejedelmi atyánk magas szine előtt kifejezést adjunk a legmélyebb hódolatnak, a legbensőbb hálának, a gyermeki ragaszkodásnak, a bizalomnak, melyek szivünket és lelkünket nemcsak polgári, de egyházi életünknek és minden törekvéseiben és czéljaiban felséged legmagasabb személye iránt változhatlan erővel és áldással éltetik. Császári és apostoli királyi felség! E városban és e megye területén levő egyházaink a mi egyetemes nagy egyházunk testének csak kicsiny s a haza végvidékén szétágazó erei, de ezeket is az a vér és az a lélek élteti, mely felséged trónjának s királyi voltának nagyságáért, dicsőségéért, *Hazánk, Nemzetünk* egységéért, gyarapodásáért mindent tenni és áldozni kész s mely a maga erősödését egyetemes nagy czélok érdekéből is kéri és munkálja. A legmélyebb áldozattal kérjük császári és apostoli királyi felségedet, hogy hódolatunknak, ragaszkodásunknak és állandó hüségünknek ezen kijelentését elfogadni, — evangeliomi reformált egyházunkat királyi áldó indulatában tovább is megtartani legkegyelmesebben méltóztassék. Boldog fejedelme csak boldog népnek lehet. Mi boldogok vagyunk, mert felségedet birjuk hazánk királyául, ki országunk és egyházunk alkotmányos szabadságának legelső és leghivebb őre, ki az erő hatalma s a bölcsesség ereje mellett a megváltói szeretet indulatával kormányozza és áldja népeit s a földi fejedelmek legdrágább kincsét, népeinek szeretetét birja s tekinti legszebb koronájául. A királyok királyának, istennek, a mennyei atyánknak áldása áradjon császári és apostoli királyi felségedre, fejedelmi családjára, hogy ama legfőbb fejedelmi boldogságot, melylyel isten felségedet megáldotta, népeinek és az emberiségnek javára igen számos éveken át nagyságban, dicsőségben legszebb földi jutalmául birhassa. Igy buzog fel szivünkből s hangzik ajkainkon ez imaszerü kivánság: Éljen a király!»

A lendületes beszédre ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Hódolatukat és hüségük biztositását szivélyes köszönettel fogadom. Legyenek meggyőződve, hogy egyházi intézményeik fejlődését élénk érdekkel kisérem és azokat mindenkor oltalmamba veendem.»

Ezután fogadta ő felsége a *Waldstätten* br. táborszernagy által vezetett *egész tisztikart.* A király nagyszámu tisztet megszólitással tüntetett ki.

Molnár dr. főispán Temesvár szab. kir. város, Temesvármegye és Versecz szab. kir. városok nevében a következő beszédet intézte ő felségéhez:

»Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Temesvár szab. kir. város, Temes vármegye és Versecz szab. kir. város közönsége nevében a legmélyebb alattvalói hódolattal jelentünk meg felséged előtt, hogy kifejezést adjunk a tántorithatlan hüség, törhetlen ragaszkodás és imádással határos szeretet érzelmeinek, melyekkel felséged fölkent személye és legmagasabb uralkodó háza iránt e törvényhatóságok összes lakossága kivétel nélkül viseltetik. Öröm és lelkesedés kisérik felségedet, bár merre jár e hazában. De az öröm seholsem általánosabb, a lelkesedés seholsem szivből fakadóbb, mint e helyen. Mert bár hálásan tudja az egész nemzet, hogy az ország közviszonyainak fejlődése és javulása felséged dicsőséges és bölcs uralkodásának és népei jólétének és boldogságának előmozditására irányuló fáradhatlan atyai gondoskodásának eredményét képezi; mégis alig van az országnak oly része, a mely felséged, királyi kegyelmének és nagylelküségének annyit köszönhetne, mint e város és e vidék, a hol minden alkotás felséged és dicső emlékü elődeinek áldásos müködését hirdeti. Nagy mértékben fokozza örömünket és hálánkat, hogy felséged a délmagyarországi ipar- és mezőgazdasági kiállitást, a melynek létesitésén teljes odaadással müködtünk közre, legkegyelmesebben megszemlélni méltóztatik és ez által alkalmunk nyilik munkánk és szorgalmunk gyümölcseit felségednek bemutathatni. Felségednek legmagasabb érdeklődése, legbecsesebb jutalma a téren kifejtett tevékenységünknek és a leghatásosabb buzditásul fog szolgálni további lankadatlan munkálkodásra. Mély alázattal kérjük felségedet, hogy legforróbb köszönetünket és alattvalói hódolatunkat kegyesen elfogadni s Temesvár szab. kir. város, Temes vármegye és Versecz szab. kir. város közönségét királyi kegyelmében továbbra is megtartani méltóztassék.»

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Ragaszkodásuk biztositását, mint népeim javának előmozditására irányzott atyai törekvéseim legszebb jutalmát, a legbensőbb örömmel veszem tudomásul. Büszkék lehetnek reá, hogy a délmagyarországi ipar- és mezőgazdasági kiállitás létesitésén teljes erővel közremüködtek, mert ez által tanusitották, hogy nemes érzékkel birnak e vidék s közvetve az ország jólétének emelése iránt s hogy e czél érdekében áldozatot is hozni készek. Szivesen fogom tehát munkájuk és szorgalmuk gyümölcseit megszemlélni és köszönetet mondok e téren kifejtett tevékenységükért. Küldőiknek pedig, kérem, vigyék meg szivélyes üdvözletemet».

A *zsidók* küldöttségét buziási *Eisenstädter* Ignácz kereskedelmi tanácsos, a XXII. izr. község-kerület elnöke vezette. *Löwy* Mór főrabbi a következő beszédet intézte ő felségéhez:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! A temesvári izr. hitközségek képviseletében részesülünk ma azon szerencsében, hogy felségedet szinről-szinre üdvözölhetjük s hü alattvalói hódolatunk csekély adóját felséged lábai elé tehetjük. Imádkozzál a király jólétéért, mert kegyetlen harcz és háboru dühöng ott, hol a királyt félve nem tisztelik, igy szól hozzánk, zsidókhoz, ősidőktől fogva a szent tanitás, vallásunk parancsolata. De nem volt s nincs még most sem ország, a melynek zsidó lakosai uralkodójuk iránt oly imádatszerü, benső igaz szeretettel viseltettek volna, mint mi viseltetünk felséged szentelt személye iránt. Mert felséged dicső uralkodása alatt lettünk mi ez ország zsidó lakosaiból e hon *forrón szeretett drága magyar hazánk* fiaivá, egyenjogu zsidó vallásu polgáraivá és felséged szelid jogarának árnya alatt, folytonos atyai és királyi oltalma alatt teljesithetjük békén, boldogan a trón és haza iránti szent kötelességeinket. Fogadja felséged kegyelmesen felülmulhatatlan hálánk, hüségünk, odaadásunk és jobbágyi hódolatunk legalázatosabb kifejezését és áraszsza reánk, esedezünk továbbra is kegyelmének éltető sugarait. Boldogan éljen félve tisztelt, szeretett királyunk, kinek «arczafénye élet!»

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Köszönettel fogadom jó kivánataikat és törhetlen hüségök kifejezését, ez alkalommal is biztositván önöket kegyelmemről és oltalmamról.»

Szuló Ernő az *ügyvédi kamara* elnöke az ügyvédi kamara nevében a következő beszéddel üdvözölte ő felségét:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyesebb urunk és királyunk! A temesvári ügyvédi kamara hatásköre alá tartozó ügyvédi kar nevében, a legmélyebb hódolattal és teljes alattvalói ragaszkodással járulunk felséged elé, hogy itt hazánk e részében, mint legalkotmányosabban felkent királyunkat üdvözöljük. A megingatlan hüség és végtelen kegyelet szent érzelmei buzognak szivünkben, midőn egy szóval, egy lélekkel mondjuk: Isten hozta, isten tartsa felségedet!»

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«A temesvári ügyvédi kamara hódoló tisztelgését köszönettel fogadom. Nem kétlem, hogy önök nemes hivatásukhoz képest, minden körülmények között hü tanácsadói és támaszai a jogkereső feleknek s e meggyőződésben szivélyesen üdvözlöm önöket.»

Plausich Mátyás, a *közjegyzői kamara* elnöke, a közjegyzői kamara nevében üdvözölte ő felségét a következő beszéddel:

«Császári és apostoli kir. felség! Legkegyelmesebb urunk és királyunk! Tántorithatlan ragaszkodás és alattvalói hüség érzetétől áthatva jelentünk meg felséged előtt, hogy a temesvári királyi közjegyzői kamara nevében és képviseletében legmélyebb hódolatunkat kifejezzük, mély alázattal kérve felségedet, miszerint ezen legmélyebb hódolatnak kifejezését kegyesen fogadni méltóztassék. A mindenható éltesse felségedet és a fenséges uralkodói házat sokáig!»

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Köszönettel fogadom hódolatukat és biztositom önöket, hogy a jogi államéletben oly fontos közjegyzői intézmény megszilárditását s közvetve önök javának előmozditását folyton élénk rokonszenvvel kisérem.»

A temesvári *kereskedelmi és iparkamara* elnöke, buziási *Eisenstädter* Ign. S., királyi kereskedelmi tanácsos a következő beszédet intézte ő felségéhez:

«Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! A temesvári kereskedelmi és iparkamara a legmélyebb hódolattal járul császári és apostoli királyi felséged elé, hogy háláját fejezze ki azon fejedelmi kegyért, a melylyel felséged a hazai ipar fejlődését a legmagasabb figyelmére méltatni és a temesvári iparkamara által kezdeményezett kiállitást látogatásával legkegyelmesebben szerencséltetni méltóztatik. A kamara tudva azt, hogy császári és apostoli királyi felséged legfőbb gondoskodásának tárgyát képezi a haza boldogitása, tántorithatatlanul bizik abban, hogy felséged kerületünk iparát és kereskedelmét a jövőben is atyai jóindulatában a legkegyelmesebben részesiteni méltóztatand. Azon jobbágyi szeretetből és hódolatból eredő imával, hogy a mindenható császz. és apostoli királyi felségedet és a felséges uralkodóházat hazánk üdvére még igen igen sokáig tartsa meg, — legyen szabad magunkat királyi felséged atyai kegyelmébe a legmélyebb hódolattal ajánlani.»

Ő felsége a király következőleg válaszolt:

«Fogadják köszönetemet hódoló tisztelgésükért. Különös megelégedéssel ismerem el a temesvári kereskedelmi és iparkamarának a jelen kiállitás kezdeményezése által is fényesen igazolt buzgó és közhasznu tevékenységét, mely, mint remélem, a jövőben sem fog lankadni s e meggyőződésben biztositom önöket további jóindulatomról.»

A küldöttségek tisztelgése után Temesmegye és Temesvár városa küldöttsége, valamint az állami tisztviselők küldöttsége Szapáry Gyula gróf miniszterelnöknél tisztelegtek, a ki azokat a megyeházán fogadta.

Az udvarnál déli 12 órakor villásreggeli volt. A király jobboldalán ültek: Szapáry Gyula gr. miniszterelnök, Waldstätten b. hadtestparancsnok, Nákó Kálmán gr., Mihályi püspök, Bochus Zsigmond, Németh József püspök, Pierer ezredes, Jekelfalussy min. tanácsos, Janicsáry Sándor. Ő felsége baloldalán ültek: Szögyény Marich, Brankovics patriárka, Pápay osztályfőnök, Wannisch tábornok, Paizs a kir. tábla elnöke, Popea püspök, Ambrózy Béla báró, Dimitrievics püspök, Zselinszky gróf, buziási Eisenstädter, Szuló Ernő. Ő felségével szemben ült Desewffy püspök, ettől jobbra Paar főhadsegéd, Molnár főispán, Ambrózy Gyula b., Karácsonyi Jenő gr., Lauffer ezredes, Poten őrnagy, Telbisz Károly dr. polgármester, Vivenot százados, Worasitzky gr.; balra Bolfras főhadsegéd, Csekonics gr., Dessovits ezredes, Schafgotsche gr., Deschan alispán, Madonitz ezredes, Králitz Béla, Wolafka osztálytanácsos és Skoza Nándor. Reggeli után a király cercelet tartott és szivélyes megszólitással tüntette ki a jelen volt társaság minden egyes tagját.

Félkettőkor a király elindult a kiállitás megtekintésére.

A király a kiállitáson.

Délután fél 2 órakor érkeztek *Molnár* főispán és *Telbisz* polgármester a kiállitásba. Rögtön rá az iparpalota elé érkezett *ő felsége, Szapáry* gr. miniszterelnökkel, a hol a kiállitási bizottság várta az uralkodót. Mindjárt az első benyomás láthatólag kellemes volt és ő felsége a magas portáléról megleptve tekintette át az iparpalota előtti ügyes rendezést. A kiállitási bizottság elnöke, *Deschán* alispán a következő beszéddel üdvözölte ő felségét:

Császári és apostoli királyi felség!
Legkegyelmesebb Urunk!

A legfenköltebb szellem, a legnemesebb uralkodói sziv, végtelen jóságában meg akarta valósitani álmaink legszebbikét: eljött közébünk a király! ez volt a remény, mely bátorságot, ez volt a hit, mely kitartást adott; és szeretete a királynak adja meg ime a sikert, jeleniéte tesz koronát a müre, melyet Temesvárnak és ezen központ mellett Délmagyarországnak kereskedelme, ipara, gazdászata, összértelmisége Viribus Unitis felséged jelszavával alkotott. Engedje, hogy a nagy kegyért e pillanatban hálánkat tegyük felséged lábaihoz; alattvalói hüségünk, hódolatunk, szeretetünk, csodálatunk, mindez rég a felségedé, a legbölcsebb, legjobb, legnemesebb királyé, a kit a magyarok istene soká, soká, nagyon soká tartson meg. Éljen a király! (Lelkes éljenzés.)

A király megjegyezte, hogy nagyon örül, hogy meglátogathatja a kiállitást, a melyről már sok szépet hallott. Kivánatára azután Déschan, a kiállitás elnöke sorra bemutatta ő felségének a kiállitási bizottság tagjait, kik közül ő felsége sokat megszólitással tüntetett ki. Strasser, a kereskedelmi kamara titkára és Déschan a kiállitás elnökének kalauzolása mellett az uralkodó erre végignézte az egész kiállitást, a mi teljes két és fél órán át tartott.

Legelőször a fényképészeti kiállitást tekintette meg ő felsége, majd pedig a városi kiállitást, a hol Telbisz polgármester szolgált felvilágositásokkal és a hol ő felsége beavattatta magát az összes munkálatokba. Különös érdeklődést tanusitott ő felsége a kiállitási tárgyak után a *Vaskapuszabályozási terveknél,* a szükséges magyarázatokat *Wallandt* osztálytanácsos nyujtotta. Ő felsége kérdést tett, hogy vajjon lehetséges-e, hogy egyidejüleg az összes folyamzugóknál dolgozzanak és hogy vajjon nem kellett-e a munkálatokat alulról kezdve felfelé folytatni. A király örömének adott kifejezést a felett, hogy ezen nagy mü immár keresztül vitetik. A *Béguszabályozási* tervek ezután következő megszemlélése alkalmával ő felsége nagy tájékozottsággal szólt részletekről. Itt *Kovács* mérnök beható magyarázatokkal szolgált ő felségének ezen mü felett.

Ő felsége ez alkalommal különösen az iránt tett kérdést, holy mily nagy az a terület, mely ezen szabályozási munkálat által megvédetik. Ezután a király áthaladt a különféle *játékszer-ipar* kiállitáson és a *mezőgazdasági* kiállitásba lépett és több kiállitót megszólitással tüntetett ki. Ezután *a dohányegyedáru-igazgatóság* érdekes kiállitását tekintette meg behatóan, a hol *Schwarcz* igazgató megmagyarázta ő felségének a különféle előállitási módszereket. Ezután a hollandi gyarmatositó-társaság kiállitásának megtekintése jött sorra. Majd a szesztermékek s a borkiállitás került sorra. Ő felsége különösen sokáig időzött a *női munkák osztályában,* megszemlélte az iskolanénék igen szép munkáit, megdicsért több szép kézimunkát, igy névszerint a mesterséges virágokat, egyes himzéseket, egy különösen feltünő szép csipkeernyőt és Stefánia özvegy trónörökösnének közelben álló szines fényképét. Tovább haladva, hosszabb ideig időzött a király a szobaberendezéseknél. Tetszéssel nézte végig ő felsége a keramikai kiállitást, majd megtekintve a vászoniparkiállitást, elhagyta az iparcsarnokot. A bejáratból a kiállitás nagyszámu pavillonjait áttekintve, megjegyzé ő felsége Szapáry gr. miniszterelnökhöz: *«hiszen ez valóságos országos kiállitás».* Innen a király a torontáli mezőgazdasági egylet pavillonjába ment és mielőtt ide belépett, a pavillon előtt álló *Csekonics* Andrásné és *Karácsonyi* Jenőné grófnőket hosszabb megszólitással tüntette ki. Ő felsége hosszabb ideig maradt a pavillonban, a hol megszólitotta *Nákó* Kálmán grófot, majd gróf *Csekonics* Endrét, kinek szép kiállitását, igy különösen a gőzekével való szántás utján elért termékeket igen szépeknek mondta. Ezen pavillonban megszólitással tüntette még ki a király *Rónay* alispánt és *Dániel* Ernő orsz. képviselőt; a király igen érdeklődött az itt levő szép *vadászzsákmányok* és a *méhészeti kiállitás* tárgyai iránt. Innen ő felsége az *osztrák-magyar vasuttársaság uradalmainak* nagyszerü pavillonjába ment, a hol a bánya- és kohómüvek igazgatója *Ronna* Antal és *Nákó* Kálmán gr. és *Böhm* Zsigmond igazgatótanácsosok üdvözölték a királyt. Ronna igazgató vezetése alatt, attól gyakran kérve felvilágositásokat — miközben folyton a *franczia nyelvet használta* — tekintette meg a legnagyobb részletességgel ő felsége ezt a gazdag és érdekes kiállitást. Több kérdést intézett különösen a termelési viszonyok felől, a szénszállitásról, az egyes tárgyak ára és kiviteli képességi felől. Ezután *Fehértemplom város pavillonjának* megtekintése következett, a hol *Böhm* polgármester fogadta ő felségét. Megtekintette a király *Allbach ásó- és kapagyárának* kiállitását, különös érdeklődést keltett itt egy valóban müvésziesen faragott nagy faráma, melyet három fiatal belesi oláh készitett, a kik ezen mesterséget soha sem tanulták. Különböző kérdéseket tett a király a *gyümölcs-konzervek* kiállitásánál. Ezután ő felsége a *vingai* pavillonba ment, s azután a *fémipar* nagy, gazdag pavillonjába ment, hol behatóan szemügyre vette a kiállitott tárgyakat. *Német-Bogsán* községnek pavillonjában *Boers* földbirtokos üdvözölte ő felségét. A király hosszasabban tartózkodott a pavillonban. A kiállitás területén átmenve, az *időleges lókiállitás* felé indult ő felsége, utközben azonban megállott, hogy előbb egy kis leányka czimbolajátékát meghallgassa. Itt következett a kiállitás egyik legérdekesebb része, mely ujból megmutatta, mily gazdag Magyarország kitünő lovakban. Ő felsége rendkivüli érdekkel nézte végig a nagyszerü lókiállitást, a melynek bejáratán *Nagy* György üdvözölte a felségét, a kit azután szintén ő kalauzolt. Ő felségének legelőször a csanádi káptalan szép lovai tüntek fel, továbbá *Dadányi* Jenő, *Rajasich* György gr., *Zichy* Sándor gr., *Bissingen* Ernő gr., *Csekonics* Endre gr. és *Karácsonyi* Jenő gróf lovai. Majd megtekintette ő felsége a *parasztlovak* gazdag kiállitását is; egyeseknél hosszabb ideig is időzvén. Ő felsége ezután a kiállitott lovak közül többeket elé is vezettetett, ezek között gróf Csekonicsnak néhány lovát. Ő felsége különös megelégedését fejezte ki a látottak felett. Ezután az *erdészeti pavillonba* ment a király, a hol őt a lugosi erdészigazgató *Lánczy, Vadas* főerdész és *Bihary* erdész fogadták. Innen hosszabb időzés után ő felsége a *gépkiállitásba* ment.

Ő felsége ezután elhaladt a *mentőtársaság* tagjainak sorfala között és több kérdést intézett azok elnökéhez *Auspitzhoz.* A körut folyamán ő felsége elhaladt a resiczai és oraviczai bányászok felállitott sorai közt és egy pavillonba lépett, melyben egy *fonograf* volt kiállitva. *Szapáry* gr. miniszterelnök néhány a kiállitást dicsérő szót mondott a fonografba, melyet azután ő felsége a fonograffal ismételtetett. Majd a jelenlevő ezrekre rugó közönség lelkes éljenzése között az *igazgatósági* épületbe ment a király, a hol beirta nevét a vendégkönyvbe. Az idő, daczára a fenyegető felhőknek, folyton kedvezett a körmenetnek. Ő felsége környezete felette dicsérőleg nyilatkozott a kiállitásról. A közönség sorai között elhaladva ezután ő felsége, az itt közelben levő *vasuti sinekhez* ment, a hol a csak öt kocsiból álló *udvari vonat* készen állott. Ide érkezve ő felsége, igen szivélyesen és barátságosan elbucsuzott környezetétől, *Szapáry* gróf és *Szögyény* minisztereknek és Waldstätten báró táborszernagynak kezét nyujtá és megjegyezte a polgármester, valamint a főispán és alispánnal szemben, hogy nagyon örül azon, hogy a kiállitást látta, és hogy különösen a tapasztalt renddel igen meg volt elégedve.

Ezután *Dessewffy* püspöktől szivélyes szavakkal bucsut véve, miután Claudy udvari tanácsos jelentette, hogy a vonat indulásra készen áll, ő felsége 1/4 5 órakor a vonatra szállott és az egybegyültek zajos éljenzése között lassan az állomásra ment, a honnan megállás nélkül *Miramare*-ba utazik tovább.

Az udvari vonat Kőbányára ma éjjeli tizenegy óra felé ér, a honnan Kelenföldre megy át.

Szapáry gróf és Szögyény miniszterek, Pápay osztályfőnök, Bolfras vezérőrnagy főhadsegéd és ő felsége kiséretének többi urai ma este 10 órakor személyvonattal utaznak, Budapestre illetőleg Bécsbe. Fejérváry báró honvédelmi miniszter már ma reggel ő felsége ideérkezése után Czeglédre utazott, hogy az ottani honvéd lovas hadosztály holnapi zárhadgyakorlatain részt vegyen.

Ma délelőtt Temesvármegye hivatalnoki kara gróf Szapáry miniszterelnöknél is tisztelgett, mely alkalommal Déschan alispán intézett beszédet a miniszterelnökhöz.

Szapáry gróf és Szögyény miniszterek este Dessewffy püspöknél voltak ebéden.

A „szent“ Oroszország martirja.

(Az Ilnitzky-eset.)

Mai lapunkban már megemlékeztünk *Ilnitzky* Ivánnak, annak a szerencsétlen mérnöknek a «Berliner Tagblatt»-ban megjelent nyilatkozatáról, a kit balsorsa a «szent» Oroszországba vitt, hogy ott végig szenvedje a brutális önkénynek és a korrupcziónak mindama szenvedéseit, melyeknek fekélyeivel ez a magának világmissziót vindikáló óriás, a ki folyton a szláv testvérek «felszabaditását» hangoztatja, minden porczikájában tele van.

Most előttünk fekszik a szerencsétlen mérnök nyilatkozata, mely nagyon alkalmas arra, hogy az északi kolosszust az európai közvélemény szemében kompromittálja, ha ugyan ebben az irányban a «szent» Oroszországot még kompromittálni lehet.

A szóban forgó nyilatkozat lényegét a következőkben adjuk: Kevéssel az orosz-török háboru befejezése után történt, hogy Ilnitzky Kaulbars tábornokkal ismerkedett meg. Ez felszólitotta Ilnitzkyt, hogy jöjjön Oroszországba, a hol tág tere fog nyilni katonai és mérnöki tehetségének érvényesitésére. A tábornok aranyhegyeket igért neki és igy történt, hogy Ilnitzky 26.000 frank készpénz vagyonával a zsebében elment Kievbe. Ott rögtön jól fizetett állást kapott, házat vett magának és a kievi társaskörökben csakhamar kedvelt emberré lett. Egy napon meglátogatták *Ruban* ezredes, Drentelen kormányzó-tábornok titkára, *Maszticzky*, kievi rendőrfőnök és *Kortschak-Schwitzky* hivatalnok, a kik sógorok voltak s a kiknek Kiev mellett közös birtokuk volt, melyen nagyon gazdag labradorit-kőbányatelep van és felszólitották

Ilnitzkyt, hogy a birtokon egy labradorit-gyárat épitsen. Minthogy Ilnitzky meggyőződött róla, hogy az üzlet nagyon előnyös, a nevezettekkel három évre szerződést kötött, a mely szerint Ilnitzkyt a gyár egész tiszta jövedelméből tiz százalék togja megillettni Ilnitzky felépitette a gyárat, mely már az első esztendőben olyan kedvező üzleteket csinált, hogy Ilnitzkyre 33.384 rubel esett a haszonból.

Ekkor Ruban ezredes, társai nevében is, a kik sokalták Ilnitzkynek ezt a busás hasznot, azt az ajánlatot tette, hogy fogadjon el 6000 rubel végkielégitést és bontsa fel a szerződést. Ilnitzky ezt az ajánlatot kereken visszautasitotta, daczára annak, hogy Ruban ezredes vonakodása esetére «erőszakos rendszabályokkal» is fenyegette. «Ekkor még azt hittem, irja Ilnitzky nyilatkozatában, hogy Oroszország czivilizált állam, de csakhamar keserü csalódás ért.» 1886. deczember 26-ikán Tomaszevszky rendőrbiztos jelent meg Ilnitzky lakásán és egy Drentelen kormányzó által aláirt kiutasitási parancsot kézbesitett neki, mely meghagyta Ilnitzkynek, hogy huszonnégy óra alatt örök időre hagyja el Oroszországot. Ilnitzky Drentelen tábornokhoz sietett és előadta neki ügyét. Drentelen nyugodtan végig hallgatta és ezt a feleletet adta neki:

«Egy ideig még maradhat, értesitteni fogom elhatározásomról.»

Mig Ilnitzky Drentelennél időzött, addig *Masticzky* és *Kortschak-Schwitzky*, mint közönséges rablók behatoltak lakásába, feltörték iróasztalát, szekrényeit, összeszedték leveleit, a nála lévő labradoritmintákat és mindezt kocsira rakva, elvitték. Ilnitzky nagynénje, a ki a mérnök háztartását vezette, ezt az erőszakoskodást látva, ellene akart szegülni az erőszaknak, mire a rendőrfőnök véresre verte a szegény, öreg asszonyt. Mire Ilnitzky visszatért, lakását kirabolva és nagynénjét vérében fekve találta. A szerencsétlen ember a vizsgálóbiróhoz, a kormányzóhoz, az államügyészhez futott és a törvényes vizsgálat megindításáért könyörgött. Mindenütt vállvonogatással fogadták és bocsátották el.

Erre Pétervárra táviratozott *Tolsztoj* belügy- és *Menasscin* igazságügyminisztereknek. Semmi feleletet nem kapott, hanem e helyett — ujra kézbesitették neki Drentelen tábornok kiutasitási parancsát, melynek következtében rögtön el kellett hagynia Kievet.

«Krakóban megtudtam, folytatja Ilnitzky, hogy nagynéném rövid idővel elutazásom után, a szenvedett sérülések folytán meghalt s hogy a három bandita eladta kievi házamat; ki voltam fosztva egész vagyonomból, melyet becsületes és sok esztendőn keresztül folytatott munkával szereztem. Kétségbeesésemben Pétervárra utaztam, személyesen fordultam Sakir pasa török nagykövethez, (Ilnitzky török alattvaló), Tolstoj és Menasscin miniszterekhez és az államügyészhez. Minden hiába!»

Az eredmény az lett, hogy Ilnitzkyt elfogták és öt hosszu hónapig, mint közönséges gyilkost, sötét börtönben tartották fogva s a legbrutálisabb bánásmódban részesitették, a nélkül, hogy a vizsgáló biró elébe vezették volna 1888. április 13-án végre, rendőri fedezet alatt a határra tolonczolták, miután 80.000 rubelnyi vagyonából kifosztották. Ilnitzky nem adta fel ügyét és 1888. augusztus 28-ikán, mikor az orosz czárné és a czárevics Gmundenbe érkezett, sikerült neki a pályaudvarban a czárnéval néhány szót váltani, minek következtében Woronzov-Daskoff gróf három óráig tartó kihallgatáson fogadta, mely alatt előterjesztette ügyét és okiratokkal igazolta állitásait, ugy hogy Woronzov-Daskoff gróf elismerte, hogy nagy igazságtalanság esett rajta.

Később a czárné maga is kihallgatáson fogadta Ilnitzkyt. A czárné megigérte neki, hogy személyesen fogja átadni kérvényét a czárnak. Mielőtt elhagyta volna a Cumberland-kastélyt, melyben a czárné fogadta, Woronzov gróf a czárné nevében 400 forintot adott át neki, hogy legyen miből Oroszországba utaznia.

Ilnitzky Bécsben a török nagykövet által oroszországi utlevelet állittatott ki magának, melyet a török konzul láttamozott és szeptember 18-án Thornba utazott menyasszonyához, Lüderitz Zsófiához, hogy elbucsuzzék tőle.

Itt azonban az orosz hatóságok megkeresésére szeptember 20-kán hirtelen elfogták, mert Drentelen tábornok meggyilkolásával vádolták, jólehet, hogy abban az időben, melyben a gyilkosság történt, Ilnitzky Bécsben tartózkodott. Kievbe hurczplták, a hol tizenöt hónapon keresztül nedves börtönben tartották, a hol éhséget és hideget kellett szenvednie. Avval is vádolták, hogy a labradoritgyár tulajdonosaitól 2000 rubelt tulajdonitott el. Daczára minden bizonyitékának, a biróság tizennyolcz havi sulyos börtönre itélte; — az összeültetett biróság azonban azokból állott, a kik őt 1886-ban kirabolták és nagynénjét megölték. 1890. márczius havában lánczra verve kisérték Kievből a pétervári börtönbe.

Május 23-án letelt büntetésideje; ennek daczára azonban nem bocsátották szabadon, hanem Moszkván, Kieven, Froskurovon át. egy csomó gonosztevővel, börtönről börtönre tolonczolták, mig végre Podvolovcziszkában julius 9-én szabadlábra helyezték.

«Ezen a kényszeritett körutamon az orosz börtönökön keresztül, irja Ilnitzky, a moszkvai fogház hivatalnoka, *Kazarin*, erőszakkal elvette aranyórámat lánczostul, egy rubinköves gyürümet és a jegygyürümet, melyek összesen 1400 rubelt értek; kijelentette, hogy ezeket az értéktárgyakat Odesszában fogom visszakapni az ottani rendőrfőnöktől.»

Ilnitzky ezeket a tárgyakat soha sem kapta vissza. «Minthogy meggyőződtem arról, végzi Ilnitzky, hogy a czárnak sok hasonló esetről, mint a milyen az enyém, nincs tudomása, elhatároztam magamat, hogy a rajtam elkövetett erőszakosságokat papirosra teszem és személyesen nyujtom át a czárnak, a mit ez év szeptember 6-ikán ezer ember szemeláttára szerencsésen meg is tettem; igazságot kértem tőle és kihallgatást. Tizennegyedikén esti kilencz órakor azonban elfogtak s miután három napig fogságban tartottak, 13-án áttolonczoltak a határon, a nélkül, hogy elfogatásomnak okát tudatták volna velem és a nélkül, hogy csak ki is hallgattak volna.»

»... Most a czártól várom, hogy tegyen «igazságot.»

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Magyar kir. operaház.** E hó folyamán Saak Teréz drámai énekesnő háromszor fog szerződtetés czéljából vendégszerepelni: először 19-én Tannhäuserben, azután pedig Fidelioban és a Hugonottákban. — Saak Teréz énektanulmányait Prágában végezte. Szini pályáját Lübeckben kezdette, honnan rövid müködés után a koburg-góthai udvari szinházhoz s innen egy évre rá a drezdai udv. szinházhoz szerződtették, hol három évig müködött. Legutóbb a kölni szinháznál szerepelt két télen át. A müvésznő magyarul tud nem ugyan, mindazonáltal vendégfelléptéire szerepeit magyar szöveggel betanulta.

— **Magyar drámairók a bécsi népszinházban.** A bécsi népszinházban október hó folyamán szinre hozzák *Murai* Károly «Huszárszerelem» czimü vigjátékát. Uj év után *Csiky* Gergely «A nagymama» czimü vigjátékának előadását is tervezik. *Dóczy* «Széchy Mária»-jának bemutatóját a szerző kivánságára későbbre halasztották.

— **Az Illés mester.** Madarász E. népszinmüve e hó 23-án kerül szinre a népszinházban.

— **A festészeti mesteriskola.** Pótló és helyreigazitó sorokat kaptunk ily czim alatt tegnap megjelent czikkünkre *Benczur* Gyulától, a festészeti mesteriskola kitünő igazgatójától. Azzal egésziti ki ez a levél a mi közleményünket, hogy az állam az ingyen atelier és modellpénzen kivül a megszavazott 15.000 forint javadalmazásból ösztöndijakkal is támogatja a növendékeket. Az elmult iskolaévben is két növendék részesült összesen 3200 forint ösztöndijban s közülök kettő (az egyik 500, a másik 600 forintnyi) utazási ösztöndijt kapott abból a czélból, hogy külföldi képtárakban tanulmány czéljából másolatokat készitsen nevezetesebb mesterek képeiről. Készségesen adunk tért a kitünő müvész sorainak, melyek azt pótolják, a mi a közleményünkből tévedésből kimaradt.

A párisi Lohengrin-előadás.

A Lohengrin első előadásának elodázásából nyert néhány napot a patrióták, mint Párisból távirják, teljesen kizsákmányolták czéljaikra. Buzgó propagandájuk következtében, vagy három ezer ember szegődött hozzájuk, a kik ma este az opera előtti téren rendelkezésükre fognak állni. Leginkább Páris környékéből toborozták a tüntetőket. A patrióták, bármennyibe és bármibe kerüljön is, rajta lesznek, hogy minél több embernek szerezzenek belépti jegyet az előadáshoz. Ezeknek azután az lesz feladatuk, hogy minden pillanatban megzavarják az előadást, a mig végre valamennyit egyenkint kiutasitják. Számitásuk szerint minden egyes kiutasitás tiz perczuyi időt vesz igénybe s igy ha csak tiz tüntetőt csempészhetnek az operába, két óra hosszat megakadályozhatják az előadást. Ezenkivül az a furcsa tervük is van, hogy ammoniákat öntenek a nézőtérre, hogy ennek penetrális büzével futamitsák meg a hallgatókat s a szereplőket. Ez utóbbi eszköz csakugyan hatást igér, ha a rendőrség nem lesz résen.

A mai est eseményeiről a következő táviratokat vettük:

Páris, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Constans miniszter ma délután a Figaro egyik munkatársa előtt a Lohengrin-botrányt illetőleg a következőkép nyilatkozott: Az ugynevezett patrióták jogtalanul hivatkoznak Oroszországra a Wagner-ellenes demonstrácziók alkalmából. Az orosz követségen nagyon boszankodnak a bohóczkodás miatt és szeretnék, ha már véget ért volna. A zavargás rendezői mindazáltal fokozott mérvben üzik az agitácziót. A Revanche czimü botránylap megint megjelent és dühös czikkeket ir a Lohengrin szinrehozatala ellen. Közé teszi franczia forditásban Wagnernek ódáját, melyet az a Páris falai előtt állott német hadsereghez intézett. Az anarkhisták aligha vesznek részt a demonstrácziókban. De Morfi forradalmár felhivást intézett egy csoport szoczialistához, hogy tiltakozzanak Lohengrin előadása ellen, mert a Lohengrin szinrehozatala a jelen pillanatban Francziaország lealacsonyitását jelenti a hármas-szövetség előtt. Az egész mozgalomnak tulnyomóan boulangisztikus jellege van.

6¹/₄ órakor este. Az esti lapok ama reményüket fejezik ki, hogy a rendzavarók ellen a legnagyobb szigorral fognak eljárni. Az opera nézőterében azokon a helyeken, melyeket máskor a claque foglal el, rendőri felügyelők ülnek. A házban számos rendőrbiztos van elhelyezve és a bejáratoknál több rendőrügynök áll, a kik ismerik az efajta demonstrácziók rendezőit és azokat a szinházba való belépésben meg fogják gátolni. Az opera előtti tér és környéke el van foglalva városi rendőrök által, az operához vezető utczák el vannak zárva és csak azokat engedik ott közlekedni, kik szinházi jegygyel vannak ellátva. A kocsikat is csak ugy engedik át, ha a bennök ülők szinházi jegygyel birnak. Az opera közelében fekvő boulevardokon nem türnek semmiféle csoportosulást és az ellenszegülőket azonnal letartóztatják.

Páris, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *7¹/₂ órakor este.* Az operatér körül összeverődött tömeget, mely inkább csak kiváncsiakból, mint demonstrálni kivánkozókból áll, a városi rendőrök visszaszoritották a boulevardokra és az egész tért körülzárták. A tömegből egyes füttyöket lehetett hallani.

7³/₄ óra. A lovas köztársasági gárda a szinház előtt van felállitva, a szomszédos utczákon és a boulevardeok kávéházai előtt nagy a tolongás. Az előadás nyolcz órakor kezdődik.

Páris, szept. 16. Hét órakor este élénk izgatottság uralkodott az opera környékén. Hajlandóságot mutattak a tüntetésre. A szomszédos utczákon számos csoport alakult, a járatos összes utczákat kiváncsi sokaság tartja megszállva. Nyolcz órakor néhány csoport közeledett, ugy látszott, tüntetési szándékkal. Nemsokára megszaporodott a tömeg. A rendőrség távozásra szólitotta fel a kiváncsiakat. Eddig nem történt rendzavarás.

Páris, szept. 16. A sok ezer főből álló tömeg, a nagyszámu rendőrség daczára, több rendbeli kihágást követett el, a mint az opera-tér körül és a szomszédos utakon és tereken hömpölygött. A rendőrség sok embert letartóztatott és több izben szétverte a tömeget, mely kurjongatva és a rendőrséget gunyolva vonult el. Ujságárusitó gyerekek izgató tartalmu lapokat árulnak, köztük egy lap külön kiadását, mely Vilmos császár erfurti beszédét *Francziaország megsértésének* mondja.

Páris, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Este 10 óra. Az előadás megtörtént. Az operaház közönségének legnagyobb részét meghivatottak képezik. Az előadásban résztvevők, ugy a zenekar mint a szereplők, a várakozást felülmulták. Az operaház előtt óriási néptömeg tolong s hazafias dalokat énekel. A német nagykövetség palotája előtt több kihágás történt, minek folytán több rendzavarót elfogtak.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros közp. választmánya** ma d. e. ülést tartott *Gerlóczy* Károly első alpolgármester elnöklete alatt, a mely alkalommal az országgyülési képviselőválasztásra szavazattal birók lajstroma ellen történt felszólamlásokat vették tárgyalás alá. Igen sok reklamálás történt ugyan, különösen a józsefvárosi ellenzék részéről, de a központi választmány csak nagyon csekély számu választó nevét törölte, ellenben bevett a választók lajstromába 77 józsefvárosi polgárt, a kiket az összeiró-küldöttség kihagyott, bár egyesek közülök ezer forintot meghaladó évi adót fizetnek s adóhátralékuk nem volt. Tizenkét nemzeti szinházi szolgának a józsefvárosi választók jegyzékébe való felvételét kérő reklamácziót a bizottság elutasitotta. Az ülésen éles szóváltás volt Gerlóczy Károly polgármester Hüvös József biz. tag között, épen a józsefvárosi állapotok miatt. Az ülés d. u. fél 3 órakor ért véget. A kik az ekként megállapitott lajstrom ellen további föllebbezéssel kivánnak élni, irásbelileg a kir. kuriához fordulhatnak.

— **A józsefvárosi községi választások.** A józsefvárosi polgári kör kebeléből alakult intéző bizottságtól nyilatkozatot vettünk, mely konstatálja, hogy a fővárosi bizottsági tagok választását megelőző összeirási munkálatok ellen beadott felszólamlások felett a biráló választmány határozott és igy a névjegyzék végérvényesen meg van állapitva. Tömeges felszólamlások történtek a VIII. kerületben (Józsefváros). Csak most van a bizottság azon helyzetben, hogy közölheti az alábbi névsort, mely a kireklamáltak jegyzékét tartalmazza. Szándékosan hallgatott eddig azon irányzatos hiresztelésekkel szemben, a melyek a Rémi-féle párt érdekében minden adatok közlése nélkül általános kifejezésekben világgá bocsáttattak, melyek jelentőségnélkülinek szeretnék a világ előtt feltüntetni azt a mozgalmat, a mely hivatva van arra, hogy a Józsefvárosban uralkodó klikk-uralomnak valahára véget vessen. Most adatokkal szolgálunk a bizottságnak, a melyekből látható, hogy az igazoló és biráló választmányok határozatai következtében 72-en lettek a józsefvárosi névjegyzékből kitörülve és ezek közül *hetvenen* a polgári kör pártja intéző bizottságának reklamácziói következtében töröltettek; szivesen szolgálhatunk, igy szól a nyilatkozat, még egy csomó névvel is, a kik szintén reklamálhatók lettek volna, ha az alkotmányos jogok gyakorlata — fájdalom — annyi költséggel és fáradsággal nem járna. Itélje meg most már a közvélemény, valamint a küldöttségeket kirendelő igazoló választmány is, hogy miféle állapotok uralkodhatnak a főváros ezen kerületében, a hol az összeiró küldöttség munkálatából a rendelkezésére álló rövid idő alatt is a költséges és felette nehézkes eljárás utján annyit lehetett törvényesen reklamálni. A polgári kör pártjának reklamácziói következtében kitöröltek névjegyzéke a következő: Grünhut Náthán, Ruff Miksa, Ruda Ernő, Krausz Armin, Folkmann Mátyás, Grossmann Ignácz, Altstätter Mór, Wagner Illés, Blumenfeld József, Schlesinger Henrik, Bobicsek János, Ginbel Emánuel, Wagner Ármin, Lasz Jakab, dr. Kármán Mór, Füleki Mór, dr. Schwarz Nándor, Mátray Mór, Mátray Károly, Steinberger Zsigmond, Ivanovits János, Grünwald Jakab, ifj. Heidrich Antal, Patay Mór, Fischer Miksa, Mauthner Vilmos, Láng Farkas, Kramer Miksa, dr. Heltay Ferencz, Mayer József, Müller Gyula, Rosenfeld Lipót, Rosenbaum Mór, Schwartz Lipót, Steiner Zsigmond, Wassermann Jakab, Toperczer Péter, Adorján Sándor, Blum Sámuel, Berger Adolf, Dangel Ferencz, Drechsler Manó, Epstein Vilmos, Ehrlich József, Finkenstein Mór, Glücksmann Mór, Gutwillig Gusztáv, Groman Ignácz, Heller Salamon, Kürthy Ignácz, Weisz Ignácz, Wolf György, Rusz Imre, Oroszi Tibor, Cservenka Ferencz, Hirschler Jakab, Reisz Sándor, Ujj István, Kujálik Ferencz, Visina Márton, Németh Béla, Kujalik Lajos, Morvay Ferencz, Rusz Ferencz, Bihari József, Dankó Gyula, Dubrovszky Károly, Radl Róbert, Hegedüs Gyula. Összesen 70.

— **Az uj közkórház elhelyezése** ügyében a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a főváros közönségéhez, a melyben annak az óhajtásának ad kifejezést, hogy az uj kórháznak a központi személypályaudvar közelében leendő elhelyezésének eszméje ejtessék el, mert a központi személypályaudvar előreláthatólag bővitendő lesz, a mihez első sorban azok a területek lennének felhasználva, a melyeket a főváros a kórház czéljára kiszemelt. Ezenkivül különös figyelmet érdemel az a nézet is, a mely szerint kórháznak valamely nagy forgalmu pályaudvar mellé leendő elhelyezése több tekintetben hátránynyal jár. Kivánatosnak tartja ennélfogva a miniszter, hogy a kérdéses területen állandó jellegü épitmény ne emeltessék és különösen hogy a kórháznak ezen a területen való elhelyezése iránt fölmerült eszme elejtessék. A főváros intéző köreiben is sokan osztják azon aggodalmakat, a melyeket a keresk. miniszter az uj kórháznak az emlitett telekre leendő épitése tekintetében táplál s már tárgyalások is vannak folyamatban oly irányban, hogy az uj kórház telke a kerepesi-ut külső részén, a Ferencz József lovassági kaszárnya környékén jelöltessék ki, mely megoldás ellen, eltekintve attól, hogy az városrendezési szempontból is helyesebb, annál kevésbbé emelhető kifogás, mert a főváros belső részén, és pedig minden valószinüség szerint az uj dologházépület megfelelő átalakitásával ugy is fognak egy központi gyüjtőkórházat létesiteni, a mely teljesen elegendő lesz arra, hogy a rögtöni segélynyujtást igénylő betegek felvételéről és ápolásáról gondoskodjék. Az uj kórháznak a fővárosnak már beépitett részén kivül való elhelyezése tehát a kórházi szolgálat érdekei szempontjából semmiféle nehézséggel sem járna, közegészségi szempontból pedig épen előnyös és ajánlatos.

— **A fővárosi homokszőlőtelep** ebben az évben hozza meg második termését. Mig a mult évi termést alig néhány fürtöt tett ki, addig az idei hozamot 1000—1500 kilogrammra becsülik, a melyet a tanács árverés utján kiván értékesiteni. Az árverést métermázsánkint 10 forint kikiáltási ár mellett szeptember 23-án tartják meg.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A Budapesti kir. közjegyzői kamara** ez évi közgyülését szeptember 20-án d. e. 10 órakor tartja meg az alkotmány-utczai törvénykezési palota I. emelet 3. sz. termében.

— **A tud. és müegyetemi olvasókör** holnap délután 6 órakor bizottsági ülést tart, melynek tárgya a tisztujitás.

A müegyetem megnyitó ünnepe.

A kir. József-müegyetem épületen ma nemzeti szinü lobogó jelezte az ünnepies megnyitó közgyülést, mely alkalomból a müegyetem diszterme zsufolásig megtelt a müegyetem hallgatóival; az emelvény körül fentartott helyek pedig a müegyetem kiváló vendégeivel és a tanári karral.

Ott láttuk a többi között dr. *Klamarik* János min. tanácsost, *Markusovszky* Lajos osztálytanácsost a kormány képviseletében, *Eötvös* Lóránd báró akadémiai elnököt, *Szily* Kálmán akadémiai főtitkárt, *Gyulay* Pált, *Beöthy* Zsoltot, *Lóczy* Lajost, a müegyetem részéről: dr. *König* Gyula rektort, *Klimm* Mihály prorektort, *Czigler* Győző, *Asbóth* Emil, dr. *Ilosvay* Lajos dekánokat, továbbá *Krusper* István, dr. *Gerlóczy* Gyula, *Bielek* Miksa, *Hauszmann* Alajos, *Steindl* Imre, dr. *Entz* Géza, dr. *Wartha* Vincze, *Nagy* Dezső, *Rauscher* Lipót, kisfaludi *Lipthay* Sándor, dr. *Krenner* Vilmos, *Schuller* Alajos, dr. *Réthy* Mór, *Klein* Gyula, *Rejthő* Sándor, *Rados* Gusztáv, *Bodola* Lajos, *Lázár* Lipót Pál, *Radisics* Jenő, *Wittmann* Ferencz tanárokat, a tanársegédeket és a müegyetem tisztviselői karát teljes számban. *Csáky* Albin gróf miniszter a rektorhoz intézett levelében sajnálatát fejezte ki, hogy távol lévén a fővárostól a megnyitó ülésen nem lehet jelen.

Perczekig tartó zajos éljenzés hangzott fel, mikor a rektorok és dékánok, valamennyien diszmagyarban, a délszaki növényekkel diszitett emelvényre léptek. A főhelyet *Klimm* Mihály rektor foglalta el és elmondta beszámoló beszédét.

A müegyetemi polgárság lelkes éljenzése hangzott föl, midőn *Klimm* Mihály elhagyta helyét s kézszoritással üdvözölve utódját, **König** Gyulát, a ki riadó éljenzés közben lépett az emelvényre s a müegyetemi tanulmányok és müegyetemünknek a hazai kulturális föladatokban való szerepéről olvasott föl nagybecsü értekezést, a melyből átveszszük a következő részt:

«Veszedelmesen egyoldalu volna müködésünk, ha csak egy pillanatig is elfelejtenők, hogy az igazat a széppel és hasznossal való egyesülésében keressük. Már legszerényebb alkotásainkat is kisérik a szép érzetének, az esztethikai megelégedésnek nyomai és ott kezdődik az emberiség kulturális fejlődése, hol e homályos sejtelmek világos törekvésekké alakulnak. Azért isteni a müvészet, mert önzetlenségre tanitja a teremtés legönzőbb lényét, az embert. Isteneinek tiszteletére, halottainak emlékére mozgatta ez meg először a hegyeket és folyókat. A tartós volt a fönséges elődje; hogy megküzdhessenek az emberek a mulandósággal, megküzdöttek a természeti erőkkel; a müvészet és technika kölcsönhatásán tanultuk megkülönböztetni a közösség hasznát a pillanat és az egyén haszonlesésétől.

Nem véletlen, hogy Sz. Péter kupolájának Michelangelo azt az alakot kivánta adni, melyről későbbi számitások igazolták, hogy a mechanika elvei szerint a legnagyobb állandóságot biztositja. A szerkezet igazsága mindig vele jár a szerkezet szépségével. Az épitészet, mely egyrészt szigoru mathematikai és természettudományi elveken alapszik, másrészt a szépmüvészet teljes szabadságáig hatol előre, még a lajkusnak is kézzelfoghatólag bizonyitja a fantázia és tudomány végső egységét. Minden technikusnak, legalább bizonyos fokig, szüksége van az épitész alakérzékére; e téren látja, mintegy közvetlenül, hogy a legkisebb részlet is mikép lép be a szerves egész összhangzatába, és hogy e részletek, valóban ugy mint a szerves lények szerkezetében, miképen tükrözik vissza az egész eszményi alkatát. E fölfogásban rejlik — hogy ugy mondjam — a technikai tudományok pedagógiája, és nem tudom, vajon például a gépészeti tanitás mindenütt még vajudó ügye nem fog-e egykor oly intézményben megállapodni, mely az épitész mester-atelierjét egyesiti az orvos klinikájával.

Épen mivel a technikusnak müködési köre oly rendkivül nagy terjedelmü, épen mivel minden alkotásának életképesnek, hasznosnak kell lennie, óvakodnunk kell minden tulságos speczializálástól, mely apró, jelentéktelen előnyökért föláldozza a szakképzés egészének értékét. A technikus számitásába nemcsak az anyagi, hanem a szellemi erők is belejátszanak: és ezért gazdasági életünk tüneményei, sőt jogi intézményeink sem lehetnek idegenek előtte. De ne szolgáljunk neki sablonszerü definicziók és osztályozások hig kivonatával, melyet az exakt tudomány tartalmas tárgyalásaihoz szoktatott értelem csakhamar üresnek talál, hanem vonuljon el tanulóink szeme előtt az érlelődő eszmék nagy küzdelme, melyben a merev jogállam érző és cselekvő kultur-állammá alakult át: lássa mindenekelőtt majdani alkotásainak szocziális szerepét. A világ nem jár magától, mint azt a régi nemzetgazdaságtan egyik képviselője hirdette: és már-már szembeszállunk azzal az uj föladattal, hogy a gazdasági élet törvényeit kutatva, a gazdasági erők gyeplőit is megragadja kezünk, melynek uj hatalmat adott a természeti erők legyőzése. Valamint a közlekedési ügyekben vagy a munkáskérdésben, ugy minden más téren is mindinkább terjeszkednek az állam iránt támasztott követelések és bizhatunk a közügyek élén álló férfiakban, hogy a viszonyok fejlődésével mindinkább azoknak tanácsával fognak élni, kik nemcsak a szabályrendeleteket, hanem az intézményeket is ismerik, megszüntetve igy lassan a technikusoknak egy alapos sérelmét, mely azonban talán nem egyedül a technikusok sérelme.

Oly technikusról szólok, ki hazáját nemcsak szereti — mert ezt fölösleges kivánni — hanem a ki egyszersmind kellő értelemmel és érzékkel karolja föl nemzetének minden érdekkörét, ugy anyagi, mint szellemi irányulásaiban. E közszellem teremtette meg rövid két-három évtized alatt a magyar mérnöki kart, ez adta meg önállóságát és tekintélyét. E közszellemet a szülői ház, a középiskola és főleg a társadalom tartozik ápolni; de a főiskola szakszerü czéljai mellett sem vonhatja ki magát e követelések sulya alól.

Az általános képző ereju szakmák, különösen a tudomány, müvészet és irodalom, a müvelődés, az állam történeti fejlődését tárgyaló szakok bele tartoznának előadásaink évi programmjába. Bizva és reménykedve tekintünk középiskoláink jövője felé és kivánjuk, hogy az minél előbb a miniszterünk által kiadott jelszó értelmében — egységes alapon nemzeti szellemünk hü ápolója, de egyszersmind nemzetközi állásunk tudományos támasza legyen. Az épen hangoztatott szükséget azonban a legjobb középiskola sem pótolhatja, nem csupán mert előkészitő, nevelő feladatának a tananyag szaporitása csak árt, hanem leginkább, mert az általános müveltség és szakképzés organikus egyesitése szolgálhat csak az élet fölcsigázott követeléseinek.

Hallgatóink idejét és gondolatmenetét olyannyira lekötik szaktanulmányaik követelései, hogy lehetetlen nekik ezt az általános képzést ez intézet falain és tanulmányi rendjén kivül keresniök. A müegyetemi tanácsnak néha-néha sikerült egy-egy félévben az ily irányu előadásokat saját erejéből rendezni; és müegyetemi polgáraink mindannyiszor helyes érzékkel mintegy üdülést keresve napi munkájuk után, az esti órákban az utolsó zugig töltötték meg nagy tantermeinket. Jól ismerem a főnehézséget, hogy tudniillik csak a legkiválóbb előadók birnak ily hatást előidézni; de még sem vonakodom bevallani, hogy általános kulturális szempontból, melyhez különben az egyetemes müténetben az épitészeti szakosztály külön érdekei is csatlakoznak, előadásaink sorozatának e hiányát igen jelentékenynek tartom. Igaz, mindegyikünk ismeri azon szük pénzügyi helyzetet, mely minden jó akarata, minden előrelátása mellett kormányzatunknak is oly sokáig megkötötte kezét. Bizonyára pedig eltévesztett dolog, uj intézmények kedvéért a régieknek szilárd alapjait gyöngiteni; de ma, midőn igaz hálaérzettel készülünk a harmadik müegyetemi épület átvételére, szabad ismét uj reményekkel néznünk a jövő elé.»

A megnyitó beszéd rendkivül mély benyomást tett. Mikor elődje a lelépett rektor érdemeire utalt, az ifjuság tüntetésszerü éljenzéssel fejezte ki rokonszenvét *Klimm* Mihály iránt, de épp olyan melegen tüntetett az uj rektor mellett, a kinek nagy tudománya és ékesszólása már ugy is megszerezték az ifjuság szeretetét és tiszteletét. Mikor az uj rektor a tanári kar kiséretében elhagyta a termet, perczekig éljenezte őt a folyosókon és a lépcsőházban összegyült ifjuság.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Sajtóper.** A budapesti törvényszék sajtóügyi osztályánál feljelentést tett *Sinay* K. Zsigmond a Magy. kir. pénzügy-, vám- és adóőri szakközlöny szerkesztője, *Iklódy* Győző ellen, a ki a Magyar Pénzügyőr czimü hetilapot szerkeszti. A panaszra Iklódynak lapjában megjelent egyik czikke szolgáltatott okot. Ez a czikk Sinay lapjáról azt mondja, hogy «revolver-irodalmi termék, a mely 6 éven és 9 számon — mert igy jelent meg: VI. évfolyam, 9. szám — *keresztül aludta az erkölcsi halottak álmát* és egyszerre feltámadt, hogy a vidéki pénzintézetek igazgatóságait és a fővárosi utazási irodákat *megpumpolhassa.*» Van még a közleményben egész serege a sértő kifejezéseknek, a melyek arra inditották Sinayt, hogy az 1848: XVIII. t.-cz. 2. pontja értelmében a sajtóügyi vizsgálat megindítását kérje. Iklódy kijelentette, hogy a czikknek *Fürst* Mihály Miksa a szerzője. Fürst Mihály kihallgattatván, elismerte ugyan, hogy az inkriminált közleményt ő irta, de a felelősséget elvállalni nem hajlandó, mivel — ugymond — szerkesztője utasitásából használta a kérdéses sértő kitételeket. A budapesti kir. törvényszéknek e napokban kelt határozata értelmében ugy Iklódy, mint Fürst a vádlottak padjára kerülnek. Az esküdtszéki tárgyalást már ki is tüzték október hó 26-ára. A panaszost a tárgyaláson dr. *Visontay* Soma fogja képviselni.

— **Véres legénynyé avatás.** A főváros környékén fekvő sváb községekben az a szokás, hogy a 17—18 éves suhanczokat «legénynyé avatják.» A felavatandó ilyenkor borral, szivarral megvendégeli a falu legénységét s azután keresztül dorbézolja velük az éjszakát, mi által jogot nyer a legények tegezéséhez és a leányoknak való udvarláshoz. Az ilyen legénynyé avatások véres verekedéssel végződnek, mint legutóbb ez évi január 3-án Csömör községben Reighann Bernát fölavatásán történt. Ott volt a mulató legények közt Lorbauer István napszámos is, a kit a többiek elázott állapota miatt kigunyoltak. A napszámos a csipkedést annyira zokon vette, hogy egy élesre fent fejszével neki ment a legényeknek s kettőnek nagy hirtelen be is zuzta a fejét. Ma ült törvényt felette a pestvidéki törvényszék. A tanuként kihallgatott mulató legények, a kik mintegy huszan egy szót sem tudnak magyarul, németül beszéltek s azt vallották, hogy a vádlottnak nem volt oka a vérengzésre, csak virtuskodni akart. Ezzel szemben a vádlott mámorával mentegetődzött. — A törvényszék, a számos enyhitő körülmény tekintetbe vételével, hét havi börtönbüntetésre itélte a vádlottat. Az itélet jogerős.

Asszonyszöktetés Amerikába.

(Az *Egyetértés* tudósitójától.)

Nagykörös, szept. 15.

Szenzácziós asszonyszöktetés ügye foglalkoztatja most a törvénykezést, mely a törvényszéktől kiszivárgott s ma már közbeszéd tárgyát képező hirek alapján az idevaló lakosságot, a melyet a szokatlan eset valósággal izgalomba hozott.

Az eset az, hogy *Fodor* Gyula idevaló tekintélyes polgár feltünő szép *nejét és két gyermekét* egy amerikai, a ki Fodornak sógora s a ki nemrég városunkban időzött, e napokban megszöktette.

Az amerikait *Weisz* Louisnak hivják, pozsonyi származásu s több évvel ezelőtt vándorolt ki Amerikába. Newyorkban letelepedvén, könyvkereskedést alapitott, melynek révén nagyobb vagyonra tett szert. Ugy látszik azonban, hogy üzlete az utóbbi időkben hanyatlott, mert visszajött Magyarországba s május havában Nagykörösre érkezett, a hol sógora, *Fodor* Gyula családjának csakhamar szivesen látott vendége lett.

Augusztus havában Weisz elbucsuzott *Fodortól*, azt mondva, hogy visszamegy Amerikába. Később érkezett is New-Yorkból Fodorhoz egy levél, a melyben Weisz «szerencsés megérkezését» jelenti. De a bucsuzás, valamint a levél, csak csalfa játék volt. Weisz ugyanis innen küldte ki a levelet New-Yorkba feladás végett.

Fodorné körülbelül egy héttel ezelőtt két gyermekével a fővárosba utazott, azt mondva férjének, hogy a fogorvoshoz kell mennie. Szeptember 9-én, 10-éről keltezve még szerelemtől áradozó levelező lapot is irt férjének. «Wohlgeboren Herrn *Fodor* Gyula, Grand Hotel *Nagy-Körös*» czimmel s ezt a levelező lapot ugyanazon a napon, talán ugyanabban az órában, a melyben a «sógor urral» meg gyermekeivel az uj világ felé utra kelt, postára is adta. Szeptember 11-én érkezett meg Nagy-Körösre a levelező-lap, a mely betüről betüre igy hangzik:

«Budapest ¹⁰/₉ 1891. *Innigstgeliebter* Gyula! Heute wahr ich beim Zahnarzt in Franziskaner Bazar, der gesagt hat, das ich unbedingt bis Samstag hir bleiben muss, — sei also *ohne Sorge* und *gedulde dich*, die zwei, drei Tag ohne mir, der Józsi soll dir helfen wann zu thun ist. Mit unzählige Grüsse und Küsse von mir die l. Eltern und Robert, *verbleibe deine dich Ewig liebende Gattin* — Rosa.» (Legbensőbben szeretett Gyulám! Ma voltam a ferenczrendiek bazárában a fogorvosnál, a ki azt mondta, hogy szombatig föltétlenül itt kell maradnom, ne aggódj hát s légy türelmes nélkülem ezalatt a két-három nap alatt, Józsi majd segit neked, ha lesz valami tenni való. Kedves szüleinknek és Róbertnek számtalan üdvözlettel és csókkal *maradok örökké szerető feleséged* — Róza.») Arra a sietségre, a melylyel a szökés előtt álló asszony azt a levelezőlapot irta, rávall az is, hogy a levél elején Budapest helyett Nagy-Köröst akart irni, de a másik szó közepén észrevette s az irást három egyenes vonással áthuzta.

A jóhiszemben otthon várakozó férj sietett feleségének válaszolni. Válasza azonban Budapestről azzal érkezett vissza Nagy-Körösre, hogy *«a czimzett elutazott.»*

Képzelhetni a férj ijedelmét. Azonnal a fővárosba utazott, de itt csak annyit tudott meg, hogy *neje és gyermekei Weisz Louizzal együtt a London szálloda 52. számu szobájában laktak és a fővárosból szeptember 9-én elutaztak.*

Fodor Gyula ekkor arra a keserü tudatra ébredt, hogy az amerikai sógor és házibarát nejével és gyermekeivel, még a nagykőrösi időzése alatt tőle kicsalt *nagyobb pénzösszeggel* megszökött.

Ügyét ilyen körülmények között a fővárosi és a nagykőrösi rendőrségek vették kezeikbe. Megbizásából ugyanis dr. *Visontai* Soma budapesti ügyvéd *bünvádi följelentést* tett a szöktető ellen, a btk. 254. §-ába ütköző *családi állás elleni büntett*, a btk. 317. §-ába ütköző *gyermekrablás és végül pedig csalás* miatt. Kiemelvén egyebek közt, hogy «az erkölcsileg sülyedő anyában a gyermekek törvényszerü oltalmat nem találhatnak» és hogy «a szöktető az anyával együtt a jogos apai hatalom alól erőszakkal és ravaszsággal vonta el a gyermekeket.»

E följelentés alapján megindult a nyomozás.

A fővárosi rendőrség a helyi megfigyelést végezte. *Fitos* nagykőrösi rendőr-főkapitány pedig a Nagy-Kőrösre érkezett *Visontai* Soma ügyvéddel erélyes nyomozási intézkedéseket foganatosittatott ugy, hogy a következő nap folyamán Hamburg, Havre, Bréma, Cuxhaven kikötők rendőrségei kimeritő táviratokat kaptak, melyekben a nagykőrösi főkapitány a szökevények személyleirását közli s valamennyiök azonnal való letartóztatását kéri. Táviratok mentek még a bécsi, pozsonyi, brünni és a melniki rendőrségekhez, mert gyanu merült föl, hogy a szökevények e városok valamelyikében tartózkodnak.

A táviratokban a megszöktetett asszonyra, a ki budapesti születésü s családi neve *Fischmann* Róza, különös ismertető jelként van felemlitve *feltünő szépsége*. A szöktető sógor *Weisz* Louis, a körözö táviratok szerint magas termetü, Boulanger-szakált visel s angolul és németül beszél.

Minthogy Amerikába a legközelebbi személyszállitó hajó csak a jövő szombaton indul, valószinü, hogy a távirati körözésnek eredménye lesz és a szerencsétlen apa ismét gyermekeihez jut.

A feleség után, a kit a szöktetővel együtt állitnak biróság elé, bizonyára kevésbbé vágyódik.

A bünvizsgálatot a szökevények elfogatása esetén vagy Nagykőrös illetékes birósága, a kecskeméti törvényszék, vagy — a mi még valószinübb, a budapesti büntető törvényszék fogja eszközöltetni.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Grof* János apostagi földbirtokos eljegyezte *Fischer* Jakab czeglédi kereskedő leányát *Matildot.*

— **Esküvők.** *Besse* Béla magyar államvasuti hivatalnok e hó 19-én esti hat órakor a belvárosi plébániatemplomban esküszik örök hüséget *Sánta* Gizellának, Sánta Antal cs. és kir. nyug. főhadnagy, az első hazai takarékpénztár főpénztárnoka leányának. — Legifjabb *Szász* Károly miniszteri fogalmazó holnap délelőtt tartja esküvőjét Halason *Bibó* Idával, *Bibó* György pestmegyei földbirtokos leányával. Az esketési szertartást *Sziládу* Áron egyházkerületi főjegyző fogja végezni.

GYÁSZROVAT.

Kállay Mártának, a közös pénzügyminiszter ifjan elhalt leányának a holttestét Brixenből *Budapestre* hozzák s itt helyezik örök nyugalomra. Az elhunyt a közös pénzügyminiszter négy gyermeke közül a legidősebb volt. Halálát orrvérfolyás okozta. Már hosszabb idő óta szenvedett ebben a betegségben, s legutóbb annyira jobban lett, hogy családja már-már teljes felgyógyulásában reménykedett. De szombaton várat-

lan fordulat állott be s a fiatal leány kedden reggel öt órakor meghalt. Az elhunyt nagy előszeretettel foglalkozott a zenével. A ravatalára küldött tömérdek koszoru közül első volt benső barátnőjének, Pálffy Erzsike grófkisasszonynak, gróf Pálffy altábornagy-testőrszázados leányának a koszoruja.

Ribot Theodule hirneves franczia festő a napokban Párisban meghalt. Ribot teljes életében az uralkodó áramlattal ellenkező modorban festett, s tán ennek tulajdonitandó, hogy csak 1861-ben tudott a Salonba bejutni. Az utóbbi időben azonban tekintélye rohamosan emelkedett, s képei nagy kelendőségnek örvendettek.

A közönség köréből.

Fontos a fiatal emberekre nézve, hogy ne hagyják magukat olcsóbb áron ajánlott tokocskákkal a Santal Midy vételétől eltántorittatni; a kereskedők, mivel a Mysor-Santal csak igen magas árakon adható el, kizárólag az ausztráliai, zanzibári és jávai santalt tartják, melyek azonban nem birnak a Mysor-Santal tulajdonaival. Az orvosok és betegek manapság inkább, mint valaha, nagyrabecsülik a Santal-Midyt, melynek gyors hatása a jól megérdemelt feledésbe merité a kopaivát, kubébát és más régi gyógyszereket. 3860

RADEINI
Lithion savanyu-forrás.
Gyógyszer **köszvény, hugydara** és **hugyhomok, gyomor, vese** s **hólyagbajok hurutus** és **aranyeres bántalmak ellen kitünő üditő ital.**
Radeini gyógyfürdő
Prospektust ingyen küld a Radeini savanyu-forrás raktára: Édeskuty L., Mattoni és Wille Budapesten. 4980

Elhizás
és a belső szervek elzsirosodása
nehéz lélegzetvétellel, vérkeringési akadálylyal, szivgyöngeséggel együtt s különös életrendi szabályok követése nélkül is gyógyitható a
Reductiolabdacsok
használatával, rendeli a csász. tanácsos Schindler-Barnay dr. fürdőorvos **Marienbadban** és készitik a **marienbadi** «Adler»-hez czimzett gyógyszertárban. 6591
Kapható minden gyógyszertárban.
Szétküldési raktár Budapesten **Török József** gyógysz. király-utcza.

A budapesti kereskedelmi- és iparbank
részvény-társaság
(Andrássy-ut 6.) átvesz kamatoztatásra **takarék betéteket** **4½%** és **chéque-betéteket 4%-ra** levonás nélkül. 6732

Könyvvezető 7163
zárlatképes, elsőrangu erő budapesti gépgyárba (részv.-társ.) **kerestetik.** — Magyar és német ajánlatok az igények megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők «**Z. N.**» jelige alatt.

Egyéves önkéntesek
teljes felszereléseit legelegánsabban és legizlésteljesebben elkészitik
WEINER ÉS GRÜNBAUM
cs. és kir. és kir. portugali udvari szabók,
Budapest, váczi-utcza 27. szám.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Bárminő felvilágositással készséggel szolgálunk. 6985

Az 1805 óta fennálló **Testory**-czég
bel- és külföldi **bronz-, fa-, üveg-, porczellán-, fayence** és **bordiszmü** valamint **lámpa áru tára** ifj. Testory czégbelépése által
TESTORY és FIA
czég alatt fog tovább vezettetni. 7195
Budapest, vaczi-u. 24. a nagy Kristóffai szemben.

A hivatalos lap szept. 16-ki számából.

Az egyház köréből. A király *Roszmanith* Rikhárd pannonhalmi volt perjelnek Szt.-Adorjánról czimzett zalavári apáttá lett kineveztetését helybenhagyta. *Medveczky* Ede kassai székesegyházi idősb mesterkanonoknak, egyházmegyei főtanfelügyelőnek, szentszéki ülnöknek és zsinati vizsgálónak a thenői czimzetes prépostságot adományozta.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter özv. *Lakos* Károlyné fiumei állami felsőbb leányiskolai igazgatónőt a kassai községi felsőbb leányiskolához áthelyezvén, ezen iskola igazgatásával, a fiumei állami elemi és felsőbb leányiskolák igazgatásával *Gross* Leopoldina rendes tanitónőt bizta meg; *Keul* Sarolta kolozsvári állami tanitónőképezdei segédtanitónőt a kolozsvári felsőbb leányiskolához végleges minőségben rendes tanitónővé, *Carvin* Piroska okleveles polgári iskolai tanitónőt és nyelvmesternőt a fiumei állami felsőbb leányiskolához, egyelőre ideiglenes minőségben segédtanitónővé, *Andrejka* Sarolta liptószentmiklósi állami polgári leányiskolai segédtanitónőt a kolozsvári állami tanitónőképezdéhez, egyelőre ideiglenes minőségben benlakó segédtanitónővé nevezte ki.

A kolozsvári egyetem köréből. A király a kolozsvári Ferencz-József tudomány-egyetemen megüresedett nemzetgazdasági és pénzügytani tanszékre nyilvános rendes tanárrá, a rendszeresitett illetménynyel dr. *Pisztóry* Mór pozsonyi jogakadémiai rendes tanárt nevezte ki.

Kitüntetés. A király *Javorovic* Józsefnek, a horvát-szlavon országos kormánynál alkalmazott ajtónállónak, sok évi hü és buzgó szolgálata után történt nyugalmaztatása alkalmából, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Királyi adomány. A király *Kóny* községnek, az ott mult hó 15-én dühöngött tüzvész által károsult lakosai segélyezésére hatszáz forintot magánpénztárából adományozott.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter: dr. *Soós* Kálmán pestvidéki és dr. *Horváth* János budapesti kir. alügyészeket kölcsönösen, — dr. *Schmör* Gyula a budapesti kir. itélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt kir. albirót a budapesti VI. ker. kir. járásbirósághoz, — *Nevedy* Mihály rózsahegyi kir. törvényszéki irnokot a liptó-szent-miklósi és *Kersnyák* Nándor kézsmárki kir. járásbirósági irnokot a szepesófalvi kir. járásbirósághoz helyezte át; *Máthé* Imre kolozsvári kir. törvényszéki és *Pungur* József puji kir. járásbirósági irnokokat pedig kölcsönösen áthelyezte.

Rendjelviselési engedély. A király megengedte, hogy barkóczi *Rosty* Zsigmond rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a Khedive ő fensége által neki adományozott Medzsidié-rend nagyszalagját, — *Dumba* Konstantin cs. és kir. követségi titkár pedig az orosz császári Szt.-Anna-rend II. oszt. jelvényét elfogadhassák és viselhessék.

Névváltoztatás. *Krausz* Viktor székesfehérvár illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Kovács»-ra, *Krausz* Miklós székesfehérvári illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Kovács»-ra, *Szvoboda* Béla és Károly budapesti illetőségü ugyanottani lakosok és utóbbinak Paula és Vilma nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének «Szabados»-ra, *Schlesinger* Mózes tapolczai illetőségü karczagi lakos vezetéknevének «Kemény»-re, *Schéda* Ernő esztergom-vizivárosi illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Sajó»-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett; továbbá *Békés-Gyula* város eddigi ezen elnevezése belügyminiszteri rendelettel «Gyula» névre változtattatott át.

TÁVIRATOK.

Zágráb, szept. 16. Mint jól értesült körökben állitják, *Tallián* kanonok, volt országgyülési képviselő fog *Mihajlovics* érsek utódjául érsekké kineveztetni.

Bécs, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Neue Freie Presse jelenti, hogy orosz és afgán csapatok közt csakugyan folytak harczok afgán területen. Ezek a harczok a Hindukus hegységben Kabultól észak felé történtek.

Bécs, szept. 16. *Taaffe* gr. miniszterelnök Elischauból, *Bauer* báró hadügyminiszter és *Beck* báró vezérkari főnök a hadgyakorlatokból ide érkeztek.

Prága, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Narodni Listy* mai számában a zágrábi kiállitásban történt cseh testvéresülést ünnepli. A szláv elem képviselőinek legközelebbi találkozása a zágrábi kiállitáson, irja a nevezett lap, megmutatta, hogy a horvát eszme milyen haladásokat tett, és hogy a Starcsevics-párt milyen népszerüségnek örvend, ebben rejlik a Zágrábban hozott határozatok jelentősége és hordereje. *Havlicsek* szép-álma kezd megvalósulni, a rokonfaju népek, kiknek erős szabadságérzékök és minden zsarnokságnak ellenszegülő szivök van, nehéz elnyomatásukban megtanulták, hogy mikép kell karjaikat gyilkosaik ellen megedzeni és most felismerték saját erejöket. Ugy a horvátok mint a csehek ki fogják küzdeni tudni alkotmányos jogaikat.

Trieszt, szept. 16. Károly Lajos főherczeg a helytartósági palotában a trieszti és isztriai hazafias nő vöröskereszt-egylet választmányát, továbbá az országos vöröskereszt-egylet bizottságát és végre az itteni önkéntes vöröskereszt-egylet bizottságát fogadta, a melyet Polini lovag altábornagy vezetett ő fensége elé. A főherczeg ezután a helytartó kiséretében Rojénoba ment, hol megnézték a vörös kereszt-egylet szállitási csapatát. Ezután a főherczeg Raineld báró, a kereskedelm kamara elnökének kastélyába hajtatott. A szegény- és árvaház meglátogatása után beirván nevét az intézet vendégkönyvébe, fél három órakor a főherczeg a helytartónál ebédelt. 5 óra 34 perczkor a főherczeg Triesztből Görzbe utazott, a mezőgazgasági és erdészeti kiállitás megtekintésére.

Berlin, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A Hamburger Nachrichten nagy tetszéssel reprodukálja a Deutsches Volksblattnak a jelenlegi német politika hibáiról szóló czikkét s hozzáteszi, hogy a legnagyobb hiba az Oroszországtól való eltávolodás és az Angolországhoz való közeledés. Hogy e hiba máris meg nem bosszulta magát, annak polilikai, közgazdasági és hadügyi okai vannak; de előbb-utóbb ki fog törni a krizis.

Berlin, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Május óta még egyre fentartja magát a hir, hogy a czár még az idén Németországba, valószinüleg Berlinbe jő.

Berlin, szept. 16. A Reichsanzeiger jelenti: A keletafrikai partvidéken, mint a császári biztos táviratából kitünik, minden csendes. *Kettenborn* hadnagynak és az expediczióból megmaradottaknak a partvidékre való eljövetelére számitanak.

Berlin, szept. 16. A Reichsanzeiger közzéteszi azon beszéd szószerinti szövegét, melyet a császár a tegnapi erfurti diszebéd alkalmával mondott. A beszédben foglaltatnak a következők:

„Örülök, hogy legteljesebb megelégedésemet nyilvánithatom. Az Altmark, Thüringia és Szászország harczias fiait e helyen szemlélhetni annál nagyobb örömömre szolgál, mert ezt a földet a történelem tradicziói hazánkra nézve kiváló fontosságuvá teszik. E helyen sértette meg a korzikai hóditó a német fejedelmeket a lehető legsulyosabban, mélyen megalázva lesujtott hazánkat. Akkor fogamzott meg boldogult ősatyám lelkében a legszélső ellenállás eszméje, a mely azután érett gyümölcsként az 1813. évi lakoltató hadjáratot hozta meg.“ A császár azután utalva a nyolcz év előtt nagyatyja alatt tartott hadgyakorlatokra, azon reményét fejezte ki, hogy a hadtest most is, ugy háboruban, mint békében, jó, éles és kemény fegyvernek fog bizonyulni, s e szavakkal végezte beszédét: „Poharamat a negyedik hadtest és vezérének egészségére emelem. Éljenek!“

Hamburg, szept. 16. A Presidente Pinto chilei gőzös ma délben fél tizenkét órakor elindult Havrebe.

Hamburg, szept. 16. A ma délben Havreba elindult «Presidente Pinto» nevü chilei hadihajó uj parancsnokot kapott. Az előbbi parancsnok egyszerü utasa a hajónak.

Róma, szept. 16. Az Agentia Stefani jelentése szerint Olaszország elismerte a chilei kormányt.

Róma, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Habár a külügyminiszteriumban, mely a keleti kérdésben teljesen egyetért Angliával, egy pillanatig sem hitték abban, hogy Sigrit megszállták, mégis az a nézet uralkodik, hogy a helyzet keleten az utolsó napokban bonyolódottabbá vált.

Róma, szept. 16. A nagy minisztertanácsot, mely fontos parlamenti és pénzügyi kérdésekben van hivatva határozni, szeptember 19-én okvetetlenül megtartják. Jóllehet a külügyminiszterium, mint határozottan állitják, a keleti kérdésben Angliával teljesen egyetértve jár el, s a Sigris szigetének megszállásáról terjesztett hireket itt legcsekélyebb hitelre se érdemesitik: mindazonáltal politikai körökben az a meggyőződés, hogy keleten a helyzet a legutóbbi napokban sulyosabbá és feszültebbé vált. A jövő évi hadügyi költségvetésben, melynek tervezete a pénzügyminiszterium elé került, a rendkivüli költségvetés még nincs megállapitva; a rendes költségek azonban ugyanoly nagy összegben irányoztatnak elő, mint a folyó évre.

Róma, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Msgr. *Agliardi*, müncheni nunczius jelentése, melyet, a német birodalmi kanczellárral, Caprivival legutóbb folytatott beszélgetéséről a Vatikánba küldött, kitünő hatást tett. A jelentés részletei még nem kerültek nyilvánosságra, de az bizonyos, hogy a Vatikánban arról győződtek meg belőlök, hogy a katolikus egyházat Németországban illető kérdésekre nézve a német birodalmi kormány dispozicziói a lehető legkedvezőbbek. Arról azonban, hogy Schorlemer-Alst báró a Vatikánt a czentrum magatartásáról felvilágositani, Rómába jön, a vatikáni körökben semmit sem tudnak.

Genua, szept. 16. Körülbelül 500 spanyol zarándok, a kik Rómába tartanak, érkezett ide. Rendzavarás nem történt.

Genua, szept. 16. A nyomdák korrektorai sztrájkolnak. Bérük felemelését és az ünnepnapokon az éjjeli munka megszüntetését követelik.

Páris, szept. 16. *Ribot* külügyminiszter táviratot intézett a santjagói franczia követhez, melyben felhatalmazza, hogy ismerje el a chilei ideiglenes kormányt. A végleges elismerés az elnökválasztás után fog megtörténni.

Páris, szept. 16. A franczia kormány utasitást adott valparaisoi diplomacziai ügyvivőjének, hogy ismerje el a chilei ideiglenes kormányt.

Páris, szept. 16. *Carnot* köztársasági elnök ma Fontenebleauból holnap Vitrijben tartandó csapatszemlére utazott.

Páris, szept. 16. Az Agence Havas jelentése szerint, az angol kormány rosszalását fejezte ki az angol hajóraj parancsnoka iránt, ennek azon eljárása miatt, hogy hadgyakorlat czéljából Sigri szigeten csapatokat szállittatott partra.

Havre, szept. 16. Ma reggel az összes dock-munkások, a kik munkabéremelést követelnek, sztrájkolni kezdtek.

Páris. szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Figaro* jelentése szerint az európai diplomáczia meggyőződött arról, hogy a *kinai* kormány nem képes a rendet helyreállitani s ezért a különféle kabinetek közt tárgyalás folyik, mely hajóhadtüntetést tervez.

Algier, szept. 16. Oroszország tiszteletére a kormányzósági palotában banket volt, a melyet a krimi háboruban részt vett, Algierban lakó öreg katonák rendeztek, a dessertnél számos tosztot mondottak. Az orosz konzul, kit betegség akadályozott meg a megjelenésben, a konzulátus egyik attachéja helyettesitette.

Belgrád, szept 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Male Novine ma megjelent számát Ferencz József király ellen való sértő nyilatkozatok miatt a belügyminiszter rendeletére a rendőrség lefoglalta. Egyidejüleg a belgrádi vámhivatalban Bécsben kiadott röpiratokat konfiskáltak, melyek Karagyorgyevics Péter herczeg trónkövetelő mellett izgatnak. (N. Fr. Pr.)

Belgrád, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Az orosz kormány elrendelte, hogy egy szakasz tengerészapród a Duna hajózhatásának tanulmányozása végett a Dunán leszállittassék, hogy szükség esetén mint tapasztalt hajóslegények ezen folyamon alkalmazhatók legyenek. A galaczi orosz főkonzul, Romonevko, elfogadta a megbizatást, hogy az európai Duna-bizottsággal ez ügyben értekezzék.

Belgrád, szept. 16. A radikális párt vezérei értekezletet tartottak, melyben a lényeges pontokra nézve megegyezésre jutottak, mindazonáltal azt hiszik, hogy a Zajcsári pártgyülés után a kabinet rekonstruálása várható. A radikális párti képviselők holnap indulnak zajcsárba a pártgyüléshez.

Pétervár, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Valószinü, hogy Lobanowot Giers mellé a külügyminiszteriumba hivják.

Pétervár, szept. 16. Az orosz kormány Francziaországban két uj főkonzulátust szándékozik létesiteni, még pedig Havreben és Rouenban.

Konstantinápoly, szept. 16. Az Agence de Constantinople jelentése szerint White angol nagykövet az angoloknak Sigri szigetén történt partraszállására vonatkozó és tegnap közölt nyilatkozatait a portával szóbelileg tudatta, a mire a török külügyminiszter jegyzéket intézett White nagykövethez azon kérelemmel, küldené át neki magyarázatát irásban. A nagykövet e kérelemre még eddig nem válaszolt és pedig a mint hiszik, azért, mert be akarja várni Kerr lord jelentését.

Konstantinápoly, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A palotaparancsnok, Ozman Ghazi pasa a Kiamil pasa ügyében több palotabeli hivatalnokot is kihallgatott. Ugy látszik, hogy semmit sem követtek el, mert tovább is megmaradtak hivatalukban. Itteni diplomácziai körökben bizonyos feltünést kelt, hogy Ozman Lufti, az elbocsátott seik-ul-izlam, szabadon jár, kel a városban, mig ellenben Kiamil pasát szigoru őrizet alatt tartják.

Lisszabon, szept. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Hir szerint a király szeptember 28-án, huszonnyolczadik születésnapja alkalmából, a politikai bünösöknek általános amnesztiát ad. Ez amnesztia az oportói zendülésben résztvett katonákra is ki fog terjedni.

New-York, szept. 16. A New-York Herald jelentése szerint Németország a chilei ideiglenes kormányt hivatalosan elismerte.

KÖZGAZDASÁG.

Kolozsvár, szept. 16. Ma délután értekezletet tartottak a felállitani szándékolt erdélyi katholikus státusi jelzálogbank tárgyában Lönhardt püspök jelenlétében. Az intézet létesitését Ugron Gábor inditványozta tavaly. Minhogy Lönhardt püspök elvben ellene volt az intézet létesitésének, Ugron kijelenté az értekezleten, hogy inditványát visszavonja.

Bécs. szept. 16. A «Bank-egyesület» befejezte a magyar országos bank likvidácziójának müveletét. A részvényesek 20 forintot kapnak részvényenkint.

Görz, szept. 16. A negyedik osztrák borászati kongresszust Coronini Ferencz gróf, a kiállitás elnöke ma ünnepi beszéddel nyitotta meg.

Páris, szept. 16. Francziaország a folyó év első nyolcz havában 210 millió frankkal többet importált és 122 millió frankkal kevesebbet exportált, mint a mult évben. Az élelmiszerek behozatala augusztus hóban 32 millió frankkal haladta meg a mult évi bevitelt. A Liberté a kivitel csökkenését arra magyarázza, hogy a franczia termékek ellen mindenütt mintegy kereszteshadat viselnek, mivel Francziaországot teszik felelőssé a protekczionista reakczióért.

London, szept. 16. A Reuter-ügynökség jelentése: Egy, Montevideóból és Suthamptonból érkezett gőzös 45.000 font sterling értékü ezüst rudakat hozott magával, melyeket az «Espiégle» nevü angol hadihajó Balmaceda volt köztársasági elnök meghagyására hozott Valparaisóból Montevideóba.

Pétervár, szept. 16. A külföldre exportált szesz *fogyasztási adójának visszatéritését* a kormány megszüntette. Egyuttal betiltotta a *buzának* Transkaukasiából Persiába való *kivitelét.*

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Uj tiszai zsiliptervek.** E hó 14-én Csongrádon, mint nekünk irják: Kállay, szegedi főispán és kormánybiztos elnöklete alatt, érdekeltségi gyülést tartottak a végett, hogy a Pestmegyéből leözönlő vadvizeknek a Tiszába lebocsátása czéljából Csongrád és Mindszent vidékén két zsilip épittessék. A két zsilip 480.000 frtra kerülne, mely összeg a védelmi társulatot és az érdekelt városokat és községeket terhelné. Miután nagy kiadásról van szó, *Novák* orsz. képviselő, mint gróf Pallavicini megbizotta arra kérte a gyülést, hogy halaszsza el a határozathozatalt 30 napra, mely inditványt az érdekeltségi gyülés el is fogadott.

* **Elba-átrakodási forgalmak.** Az 1885. évi szeptember 1-től érvényes magyarország-laubei és magyarország-drezda-elba-rakparti dijszabásokhoz ez évi márczius 15-ével kiadott XII. illetve XI. pótlékban foglalt Hamburggal való forgalomban érvényes 9—b. kivételes dijszabás visszatéritési tételei a kassa-oderbergi vasutnak emlitett pótlékokban foglalt valamennyi állomásával, továbbá a magy. kir. államvasutaknak Magyarország északkeleti részében fekvő számos állomásával való forgalomban, mely utóbbiak a Vasuti és Közlekedési Közlönyben egyidejüleg közzétett idevágó hirdetményből vehetők ki, ez évi szeptember 15-től már rovatolás utján (a küldemény rendeltetési helyének beigazolása nélkül) nyernek alkalmazást.

* **Áruforgalom Németország, illetőleg Németalföld és Ausztria-Magyarország között.** A nevezett forgalomban az 1888. évi augusztus hó 1-től érvényes dijszabás I. részéhez ez évi október hó 1-ével a IV. pótlék lép érvénybe. E pótlék az üzletszabályzat, az általános póthatározmányok, a dijszabási határozmányok, valamint az áruosztályozás módositását és kiegészitését tartalmazza. E pótlék által az 1890. évi november hó 1. óta érvényes III. pótlékban foglalt póthatározmányok 47. §. I. pontjának 2. kikezdése (2. oldal); az 52. §. II. pontjának 2. kikezdése (3. oldal), továbbá az 57—161. lapon foglalt általános dijszabási határozmányok és áruosztályozás érvényen kivül helyeztetik, illetőleg kiegészittetik.

IPARÜGYEK.

— **Vendéglősök mozgalma.** A magyarositas jelszava alatt uj vendéglős-ipartársulatot terveznek néhányan a fővárosban, melyre nézve az aláirások gyüjtését már megkezdették. E mozgalom ügyében az eddig oly szép eredménynyel müködő «Vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulatának» elnökétől nyilatkozatot vettünk, melynek lényege a következő: A germanizálás otromba és minden alap nélkül való vádját emelik a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata ellen bizonyos általam jól ismert helyről s ujabban e jelszó alatt nemcsak kartársaink, hanem a fővárosi sajtó s ezzel a közvélemény félrevezetését is megkisérelték. Mint a «Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának elnöke», kötelességemnek tartom tehát e társulat választmánya ellen emelt vádakat, mint czélzatos ráfogásokat visszautasitani. Tizenöt évi elnöklésem ideje alatt a társulat vezetésében *csak* hazafias szellem érvényesült, ügykezelése *magyarrá lett* s mindenkor tisztában voltam azzal, hogy a hazafiui kötelesség nemcsak a haza nyelvének érvényesülését gátolni tiltja, hanem annak *terjesztését*, érvényre juttatását *parancsolja*. Ily szellemben támogatott 15 éven át a társulat választmánya, ily szellemben eredményeink s alkotásaink hosszu soraira utalhatunk s önérzettel mondhatom, hogy habár a hazafiságot soha czégérnek *nem tüztük ki* s e czimen soha egyéni érdekeket hajhászni nem kivántunk: azért müködésünkben a hazafiui kötelességet soha egy pillanatra sem tévesztettük szem elől. *Gundel* János, ipartárs. elnök.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A váczi kiállitás.** E hó 19-én délelőtt 11 órakor nyitják meg a mezőgazdasági kiállitást Váczott. Ez alkalomból Tahy István megyei főjegyző vezetése alatt Gajáry Géza polgármester és Freysinger Lajos kir. közjegyző küldöttségileg tisztelegtek a miniszterelnöki palotában, hol a küldöttséget, a miniszterelnök távol levén, Tarkovich államtitkár fogadta. Az államtitkár megigérte, hogy a küldöttség meghivását tudomására hozza Szapáry Gyula gr. miniszterelnöknek. Hasonló választ adott Puky miniszteri titkár a kereskedelmi miniszteriumban, a ki a távollevő Baross Gábor miniszter helyett fogadta a küldöttséget. A földmivelésügyi miniszteriumban Fejér Miklós államtitkár elé járult a küldöttség, a ki a maga részéről megigérte, hogy megtekinti a kiállitást és ama reményét fejezte ki, hogy Bethlen miniszter, a ki jelenleg távol van a fővárosból, szintén el fog látogatni Váczra, a kiállitás megtekintésére.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A magyar kereskedelmi társaság és a keleti vasutak.** A magyar kereskedelmi részvénytársaságnak, a keleti vasutakon Zimonytól Konstantinápolyig és Szalonikiba valamint viszont, mint a Pol. Corr.-nak Konstantinápolyból irják, külön csomagszállitási szolgálata van. A csomagokat Ausztria-Magyarország postahivatalai veszik fel szállitásra. Egy csomag 20 kilonál nehezebb nem lehet és 500 forintnál nagyobb értéket nem képviselhet. A csomagok bérmentesitendők. A csomagokra valamint a szállitó levelekre a czim fölé: «Messagerie via Zimony» szavakat kell irni. Utánvétek és express-szállitás egyelőre ki vannak zárva. Az uj szolgálat ezentul csomagokat az Ausztria-Magyarországból keletre közlekedő rendes vonatokon szállithatni. Eddig a 10 14 napig tartó tengeri uton szállitották a postacsomagokat; az uj irányban 4—5 nap alatt jutnak el rendeltetési helyükre. Ezzel az ujitással Baross kereskedelmi ügyi miniszter nagy szolgálatot tett Ausztria-Magyarország kereskedőinek.

** **Olasz kereskedelmi szerződés.** Mint Rómából táviratilag jelentik, ottani beavatott körökben teljesen alaptalannak mondják azt a hirt, mely szerint a Münchenben folyó kereskedelmi tárgyalások szerfölött nagy akadályokba ütköztek. A tárgyalások rövid szünete azért volt szükséges, mert a meghatalmazottaknak a második olvasáshoz ujabb utasitásokat kellett szerezni, azokra a pontokra vonatkozólag, melyek az első olvasás alkalmával függőben maradtak. A birodalmi kanczellárnak a meghatalmazottakkal szemben kifejezett abbeli meggyőződését, hogy a szerződést meg fogják kötni, az itteni mérvadó körökben is osztják s remélik, hogy a szerződéskötés nem sokára be fog következni.

** **A budapesti kereskedelmi akadémiával** kapcsolatos keleti kereskedelmi tanfolyamra a beiratások már megkezdődtek. Ez alkalommal az igazgatóság felkéri mindama hallgatókat, a kik egyes tantárgyak előadásain mint rendkivüli hallgatók óhajtanak részt venni, hogy e hó 19-éig a tanfolyam igazgatóságánál jelentkezzenek.

** **«Kosmos» müintézet, kő- és könyvnyomdarészvénytársaság** czimmel Budapesten uj nyomdarészvénytársaság alakult. Az alakuló közgyülés az összes részvényesek jelenlétében *Horváth* Gyula orsz. képviselő elnöklete alatt, dr. *Weinmann* Fülöp kir. közjegyző részvéte mellett tartatott meg. A közgyülés megállapitotta az alapszabályokat és konstatálta, hogy a társaság 200,000 frtnyi részvénytőkéje teljesen jegyezve van, és annak 30% be is van fizetve. Az igazgatóságba beválasztották: *Horváth* Gyula, *Urbán* Sándor, dr. *Russnyák* Samu, *Bloch* Manó és *Neufeld* Vilmos. A felügyelő bizottságba: *Fenyő* Sándor, *Pompéry* Elemér, *Beer* J. Izsó és *Hevessi* József.

** **Külföldi sorsjegyek huzásának hirlapi közlése.** Az 1889. évi IX. t. cz. 7. §-a megállapitja, hogy jövedéki kihágást képez, ha valamely tiltott sorsjáték huzási jegyzéke hirlapilag közöltetik. Ennek alapján a pénzügyigazgatóság az emlitett rendelkezést ugy magyarázta, hogy a hirlapoknak nem szabad a nálunk forgalomból kitiltott külföldi nyereménykölcsönök, mint pl. török sorsjegy, orosz sorsjegy, szerb 10 frankos sorsjegy stb. huzási jegyzékét közölni. Miután a felfogás nyilván abból származott, hogy a pénzügyigazgatóság nem tett különbséget a tiltott sorsjátékok és forgalomból kitiltott nyereménykölcsönök között, holott a kettő között lényeges különbség van, a mely pl. abban is nyilvánul, hogy a tiltott sorsjegyet (hamburgi, braunschweigi osztálysorsjáték) a pénzügyi közegek elkobozhatják, mig ellenben a forgalomból kitiltott nyereménykölcsön czimlete (török sorsjegy, orosz sorsjegy) szabadon birtokolható — a Pénzügyi Utmutató szerkesztője e téves felfogásra utalva, azt a kérelmet terjesztette a pénzügyminiszter elé, hogy figyelmeztesse a pénzügyigazgatóságot az emlitett törvényszakasznak a fentebbiek szerinti alkalmazására. E kérelemnek helyt adva, a pénzügyminiszter kimondotta, «hogy a forgalomból kizárt külföldi nyereménykölcsönök huzási jegyzékének hirlapi közzététele jövedéki kihágást nem képez.»

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 16. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma szilárd irányt követett. Mérsékelt kinálat és gyenge vételkedv mellett mintegy 13.000 mm. buza kelt el a tegnapi teljes árakon. A többi gabonanemekben változatlan irány és árak mellett gyér forgalom volt. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 100 mm. 79 k. 10.75 frt, 100 mm. 79 k. és 200 mm. 77.5 k. 10.77½ frt, 100 mm. 78.6 k. és 100 mm. 78.5 k. 10.85 frt, 500 mm. 77.5 k. 10.80 frt, 100 mm. 77.5 k. és 100 mm. 77.2 k. 10.70 frt, 100 mm. 77.2 k. 10.70 frt, 200 mm. 77 k. 10.60 frt, 100 mm. 77 k. 10.70 frt, 100 mm. 77 k. 10.70 frt, 100 mm. 77 k. 10.70 frt, 200 mm. 77 k. 10.70 frt, 100 mm. 75.7 és 200 mm. 74.7 k. 10.52½ frt, 200 mm. 73 k. 10.— frt, mind három hóra.

Pestmegyei 1800 mm. 75.7 k. 10.45 frt, 100 mm. 77 k., 500 mm. 76.2 k. és 100 mm. 75 k. 10.60 frt, 1500 mm. 75 k. 10.52½ frt, mind három hóra.

Bánsági 400 mm. 78.5 k. 10.80 forinton, három hóra.

Dunai 1000 mm. 76.5 k. 10.45 forinton, három hóra.

Bácskai 100 mm. 77 k. és 200 mm. 76.8 k. 10.70 frton; három hóra.

Felsőtiszavidéki 100 mm. 76.3 k. 10.30 frton, három hóra.

Boszniai 100 mm. 76 k. és 100 mm. 75 k. 10.25 frton, három hóra.

Zab 100 mm. 6.40 frt, 100 mm. 6.25 frt, 100 mm. 6.10 frt, 100 mm. 6.— frt, 200 mm. 5.80 frt, 200 mm. 5.90 frt, 100 mm. 5.85 frt, 100 mm. 5.75 frton, mind három hóra.

Mai hivatalos effektiv árak:

				frttól	frtig
Buza	uj-bánsági	75—80	kg.	10.15	10.80
—	» tiszavidéki	75—80	»	10.15	10.80
—	» pestvidéki	75—80	»	10.10	10.75
—	» fehérmegyei	75—80	»	10.15	10.80
—	» bácskai	75—80	»	10.15	10.80
—	» északmagyarorsz.	75—80	»	—.—	—.—
Rozs	»	70—72	»	9.50	9.65
Árpa	» takarmány	60—62	»	6.—	6.40
—	» égetni való	62—64	»	6.55	7.05
—	» sörfőzdei	64—66	»	7.30	8.80
Zab	»	39—41	»	6.—	6.20
Tengeri	ó bánsági	75	»	6.45	6.50
—	» másnemü	73	»	6.40	6.45
Repcze	» káposzta	—	»	13.75	14.25
—	» bánsági	—	»	—.—	—.—
Köles	»			6.—	6.25

Határidőüzlet mérsékelt forgalommal nyilt meg s eleintén magasabb newyorki gabonaárakra szilárd irányt követett; később a kedvezőtlenebb effektiv-üzlet miatt gyengült. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 20.000 mm. 10.48, 10.46, 10.45, 10.43, 10.42, 10.41, 10.42, 10.41, 10.40 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20.000 mm. 10.88, 10.86, 10.85, 10.83, 10.82 10.81, 10.82, 10.81, 10.80 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10.000 mm. 5.75, 5.73, 5.72, 5.71 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5.000 mm. 5.83, 5.82 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5.000 mm. 6.09, 6.10 forinton.

Hivatalosan e hó 21-dikére 4000 mm. szokványbuzát, 1000 mm. tengerit és 3000 mm. káposzta-repczét mondtak fel.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge forgalom volt, mely nyugodt irányt követett. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 10.40, 10.39, 10.38 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 10.79, 10.77, 10.78 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.71, 5.72 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	10.37—10.39
Szokványbuza tavaszra	»	10.78—10.80
Tengeri 1892 május—juniusra	»	5.72— 5.71
Szokványzab őszre	»	5.83— 5.85
Szokványzab tavaszra	»	6.09— 6.11
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	»	14.25—14.35

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsde iránya nyugodt maradt, mert a külföldi tőzsdékről sem érkeztek buzditó tudósitások. A forgalom gyenge volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5.000 mm. 10.36, 10.38, 10.37 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5.000 mm. 10.79, 10.78 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.70, 5.72, 5.71 forinton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 5.83, 5.82 forinton.

Délutáni 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	10.36—10.38
Szokványbuza 1892. tavaszra	»	10.77—10.79
Uj tengeri 1892 május—juniusra	»	5.71 — 5.73
Szokványzab őszre	»	5.82— 5.84
Szokványzab tavaszra	»	6.09— 6.11
Káposztarepcze aug.—szept.-re	»	14.30—14.35

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén disznózsir lanyha volt, szilva változatlan maradt, szilvaiz szintén változatlan és egyuttal üzlettelen is. — Köttetett:

Disznózsir pesti áru kész szállitásra hordóval együtt 54.50 frton.

Szilva boszniai 85 szemes október—novemberre 10⅝ forinton, 75 szemes októberre 12¾ forinton, 56 kilónkint.

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsde nyugodt hangulatban, az üzérkedés várakozó magatartása mellett nyilt meg. Minthogy azonban a külföldi jelentések nem elégitették ki, elbágyadt a hangulat és az internaczionális papirok árfolyamai csökkenésnek indultak. Kivételt képeznek a déli vaspálya-részvények 2 frttal emelkedtek és daczára az általános lehangoltságnak megtartották legmagasabb árfolyamukat. A forgalom különben csak jelentéktelen volt. Helybeli papirokban sem fejlődött élénk üzlet, de az árfolyamok jól tartották magukat. Valuták és váltók szilárdabbak, az árfolyamok ismét emelkedtek kisebb mértékben.

Előtőzsde.

Az előtőzsde követve a frankfurti esti tőzsde magatartását, nyugodt hangulatban folyt le korlátolt forgalom mellett. Nevezetes momentum volt a déli vaspálya árfolyamemelkedése. Osztrák hitelrészvények mozogtak 277—276.70, magyar hitelbank-részvények 326.25—326, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 284.25—284, déli vaspálya-részvények 104.75—106.75, rima-murányi vasmü-részvények 179.50—179.75, 4%-os magyar aranyjáradék 103.05—103.07½, leszámitolási bank-részvények 113.20—113.50 között.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvények 276.70—276.80, magyar hitelbank-részvények 326—326.25, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 284.25—284.50, déli vaspálya-részvények 106.62—106.75, 4%-os magyar aranyjáradék 103.05—103.07½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde eleintén nyugodt hangulatban indult, az üzlet folyama alatt kedvezőtlen berlini jelentésekre azonban ellanyhult az irányzat. A forgalom csak szük korlátok között mozgott. — Osztrák hitelrészvények hullámoztak 276.50—276.20, magyar hitelbank-részvények 326.25—326, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 284—283.62, déli vaspálya-részvények 105.75—106, rima-murányi vasmü-részvények 179.50—179.75, 4%-os magyar aranyjáradék 103.05—103.07½ között. Helybeli papirokban csendes volt az üzlet, az árfolya-

mok körülbelül tartották magukat. Köttettek: Központi takarékpénztár-részvények 605-ön, fővárosi takarékpénztár-részvények 950-en, közuti vaspálya-részvények 330-on, Konkordia-gőzmalom-részvények 574—579, ujlaki téglagyár-részvények 258.-on, Drasche kőszénbánya és téglagyár-részvények 504-en, sörfőződe-részvények 955-ön, regála-kötelezvények 95.60-on.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvények 276.20—276.30, magyar hitelbank-részvények 326.25—326.50, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 283.62—283.75, déli vaspálya-részvények 106—106.12, rima-murányi vasmü-részvények 179.50—179.75, 4%-os magyar aranyjáradék 103.05—103.07½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.50—3 frt, nyolcz napra 6—6.50 frt, egy hónapra 12.50—13.50 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén eleintén fentartotta magát a bágyadt hangulat, de később némi javulás mutatkozott, a nélkül, hogy a forgalom megélénkült volna. Osztrák hitelrészvények köttettek 275.80 és 276.30 után 276-on, magyar hitelbank-részvények változatlanul jegyeztek 326—326.25 között, osztrák-magyar államvaspálya-részvények voltak 283.75 után 283, déli vaspálya-részvények forogtak 105.75—106.62 körül, rimamurányi vasmü-részvények 179.50—179.75, 4%-os magyar aranyjáradék 102.90—103.02½ között.

Esti tőzsde.

Gyenge párisi árfolyamokra kedvtelen hangulatban indult az esti tőzsde, az árfolyamok mérsékelten elgyengültek korlátolt forgalom mellett. Déli vaspálya-részvények megint kivételt képeztek, már az utczai magánforgalomban 107—107.25-ön köttettek és az elbágyadt irányzat közepette körülbelül megtartották árfolyamukat. — Osztrák hitelrészvények forgalomban voltak 275.80—276.20, magyar hitelbank-részvények 326—326.12, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 283—283.12, déli vaspálya-részvények 107.12—106.87, rima-murányi vasmü-részvények 179.50—179.75, 4%-os magyar aranyjáradék 102.95—103 között.

5 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvények 275.90—276, magyar hitelbank-részvények 326—326.12, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 283—283.12, déli vaspálya-részvények 106.87—107, 4%-os magyar aranyjáradék 102.95—103.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 16. A) Hizott sertés-árak: I. Magy. elsőrendü: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli sulyban) ——— kr. — 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) ——— kr. — 3. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) —.—48 kr. 4. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 48½—49 kr. 5. Fiatal könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 50—51 kr. II Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) ——— kr. 7. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) ——— kr. 8. Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 49—51 kr. III. Romániai: 9. Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) ——— kr. 10. Közép (páronkint 250—320 klgr. sulyban) ——— kr. 11. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): 12. Nehéz (páronkint 240 klgron felüli sulyban) ——— kr. 13. Könnyü (páronkint 240 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. V. Szerbiai: 14. Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 47—48 kr. 15. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban 47—48 kr. 16. Könnyü (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 48—48½ kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokványszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertés-létszám: 1891. évi szeptember hó 14-dik napján volt készlet 143.287 darab, szeptember 15-dik napján felhajtatott 871 darab; szeptember 15-dik napján elszállittatott 750 darab; 1891. szept. hó 15-ik napjára maradt készletben 143.408 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet csendes.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, szeptember 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A nyugodtabb politikai hangulat következtében még tegnap a külföldi esti tőzsdéken javultak az árfolyamok és hasonló hatás alatt a mai előtőzsde is igen kedvező volt. A forgalom terjedelme ez alatt semmiesetre sem nyert, mert a spekuláczió még mindig tartózkodó, de az irány minden téren igen szilárd volt és különösen vasuti részvények voltak keresettek és emelkedők. Valuták szilárdak voltak.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 276.87, magyar hitelbank 326, Länderbank 199, anglo-bank 152.25, osztrák-magyar államvaspálya 284.—, déli vaspálya 107.—, északi vasut 2820, alpesi bánya-társaság 82.30, török dohányrészvény 156.50, májusi járadék 91.05, magyar aranyjáradék 103.05, huszfrankos arany 9.31.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde eleintén lanyha magatartásban nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 276.—, magyar hitelbank 326.—, Länderbank 198.60, unionbank 225.—, anglo-bank 152.—, bankegyesület 108.—, osztrák-magyar államvasut 283.50, déli vasut 106.35, Károly-Lajos-vasut 204.75, elbavölgyi vasut 214.75, török dohány-részvény 156.25, alpesi bánya-társaság 82.30, rima-murányi vasmü 180.—, májusi járadék 90.90, magyar aranyjáradék 103.05, magyar papirjáradék 100.50, huszfrankos arany 9.31.

Később Berlinből a német császár erfurti pohárköszöntőjére lanyhább árfolyamokat jelentettek, minek következtében itt is gyenge volt az irány. Váltók és valuták megdrágultak.

2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 276.—, magyar hitelbank 325.75, angol-osztrák bank 151.50, unióbank 225.—, Länderbank 198.30, bankegyesület 107.75, osztrák-magyar államvasut 282.75, déli vasut 105.65, elbavölgyi vasut 214.75, Károly Lajos-vasut 204.50, északi vasut 2827, dunagőzhajózási részvény 310.—, Lloyd-részvény 427.—, észak-nyugati vasut 202.75, alpesi bánya-társaság 82.30, rima-murányi vasmü 180.25, májusi járadék 90.80, osztrák aranyjáradék 109.60, magyar aranyjáradék 102.90, magyar papirjáradék 100.35, bécsi községi sorsjegy 154.75, huszfrankos arany 9.31½, német birodalmi márka 57.75, rubel 1.25¾. Kedvtelen.

Bécs, szept. 16. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os földteherment. kötv. 90.—, magyar hitelb.-részvény 325.75, erdélyi vasut-részvény 199.—, 1876. m. k. v. áll. els. kötv. 112.—, Magy. nyer.-k.-sorsjegy 140.50, M. lesz. és váltóbank részv. 112.50, Tiszai és szeg. kölcs. sorsj. 130.50, 4% aranyjáradék 102.92, magyar fegyvergyár —.—, magyar vasuti kölcsön 98.—, Alföldi vasut-részvény 200.50, Magy. é.-kel. vasut-részvény 196.—, 1869. m. k. v. áll. els. kötv. —.—, Tiszav. vasut-részvény —.—, Kassa-oderbergi vasut-részvény 172.—, 5% magyar papirjáradék 100.35, villamos részvénytársaság —.—, M. jelz. hitelb.-részv. —.—.

Bécs, szept. 16. (*Osztrák értékek zárlata.*) Osztr. hitelint. részv. 276.—, déli vasut-részvény 106.50, 4% osztr. aranyjáradék 109.95, londoni váltóár 117.40, Károly Lajos-vasut-részvény 204.75, 1864. sorsjegy 180.—, 1860. sorsjegy 136.75, török-sorsjegy 30.20, 4·2% ezüst-járadék 90.75, dunagőzhajózási társaság részv. 308.—, dohány-részvény 156.—, angol-osztrák-bank-részvény 151.75, osztrák államvasut-részvény 283.25, 20 frankos arany 9.31½, 4·2% papir-járadék 90.85, osztr. hitelsorsjegy 184.75, német bankváltók 57.75, cs. k. arany (vert) 5.59, osztr.-magy. bank-r. 1009.—, elbavölgyi vasut-részvény 214.75, bécsi Bankverein-részv. 107.75, Alpina részv.-társ. 82.30. Javuló.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A déli tőzsde zárlata után a délutáni magánforgalomban maradt: osztrák hitelrészvény 276 után 275.62, Länderbank 198.50, osztrák-magyar államvasut 283, déli vasut 107.25 után 107, török dohányrészvény 156, alpesi bányatársaság 83, májusi járadék 90.80, magyar aranyjáradék 102.90.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ámbár a külföldi piaczok jobbára szilárdabb magatartást és magasabb jegyzéseket jelentenek, az itteni spekuláczió mégis tartózkodó és a pangás nyomása alatt az árfolyamok még csökkentek is. Köttetett: *buza* őszre 10.58—10.53, tavaszra 11.05—11.01, *rozs* tavaszra 10.45, 10.44, uj *tengeri* 9.97—10, *zab* őszre 6.34—6.36, tavaszra 6.48—6.50 frton.

Délután csekély üzlet volt és kedvtelen, lanyha magatartás mellett köttetett buza őszre 10.50—10.47, tavaszra 10.99 és 10.96, rozs tavaszra 10.40, uj tengeri 6.08 és 6.07 frt; rozs őszre jegyez 9.95—9.97, zab őszre 6.33—6.35, zab tavaszra 6.47—6.50 frton.

Készáruban ma élénktelen volt az üzlet és a hangulat az összes czikkekben bágyadt. *Buza* mintegy 10 krral olcsóbb, többek között eladatott 2200 mm. ó-becsei 77 k. 10.30 frt állomáson, 3000 mm. verbászi 76 k. 10.95 frt, Bécs készpénzen, 1000 mm. becskereki 78.5 k. 11.15 frt Fischamend, 800 mm. északmagyarországi 74 k. 10.30 frt Bécs, mindkettő három hónapra. *Árpa* nagy kinálat és csekély vételkedv mellett igen lanyha volt és *rozsra* sincsenek vevők. *Szesz* ára ma is tartva volt. Kész kontingentált szesz jegyez változatlanul 19⅝—19⅞ frtot.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz, azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 57 frt 65 kr. 100 frank vista 46 frt 35 kr.

Szept. 16.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		95.65	–.–	–.–
« 5½%-os «		105.80	–.–	–.–
Osztrák-magyar államvasut	M	626.—	283.76	— 0.48
Osztrák déli vasut	M	247.—	107.39	+ 3.14
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	M	–.–	–.–	–.–
*Franczia törleszthető járadék	U	–.–	–.–	–.–
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	–.–	–.–	–.–
Magyar vasuti kölcsön	K	–.–	–.–	–.–
Magyar jelzálog-hitelbank	M	–.–	–.–	–.–
Bécsi unió-bank	K	–.–	–.–	–.–
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	90.—	103.29	— 0.07
Ottoman-bank	U	555.31	–.–	–.–
Banque de Paris	K	785.—	–.–	–.–
BERLIN.				
Osztrák 4·2%-os papirjáradék	U	–.–	–.–	–.–
« 5%-os «	U	–.–	–.–	–.–
« 4·2%-os ezüstjáradék	U	78.40	90.54	— 0.22
« 4%-os aranyjáradék	U	95.—	109.82	–.–
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	89.20	103.—	–.–
« 5%-os papirjáradék	U	86.70	100.23	— 0.44
« keleti vasuti kötvények	K	–.–	–.–	–.–
Keleti v. 5%-os elsőbbségi kötv.	K	–.–	–.–	–.–
Osztrák hitelrészvény	U	149.10	274.55	— 0.74
Magyar hitelbank	U	–.–	–.–	–.–
Osztrák-magyar államvasut	U	122.60	282.10	— 0. 0
Osztrák déli vasut	U	46.10	105.66	+ 3.23
Károly-Lajos vasut	U	–.–	–.–	–.–
Kassa-oderbergi vasut	K	73.90	170.64	–.–
*Román vasuti részvények		–.–	–.–	–.–
*Orosz bankjegy		215.70	–.–	–.–
Váltó bécsi piaczra		173.20	57.69	–.–
Keleti kölcsön II. kibocsátás		–.–	–.–	–.–
Magyar jelzálog-hitelbank		–.–	–.–	–.–
« leszámitoló pénzváltó-bank		–.–	–.–	–.–
FRANKFURT.				
Osztrák 4·2%-os papirjáradék	U	–.–	–.–	–.–
« 5%-os	U	88.70	102.30	+ 0.22
« 4·2%-os ezüstjáradék	U	78.80	90.98	+ 0.33
« 4%-os aranyjáradék	U	94.80	109.60	–.–
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	89.10	102.89	— 0.22
« 5%-os papirjáradék	U	87.—	100.56	–.–
Osztrák hitelrészvény	U	237.75	275.03	— 1.—
Osztrák-magyar bank	K	871.50	1005.72	–.–
Osztrák-magyar államvasut	U	244.87	283.41	+ 0.71
Károly-Lajos vasut	U	177.—	–.–	–.–
Osztrák déli vasut	U	94.50	108.26	+ 3.75
Erzsébet osztrák nyugoti vasut		–.–	–.–	–.–
Magyar-gácsországi vasut	U	172.12	198.81	–.–
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények		–.–	–.–	–.–
Váltó bécsi piaczra		173.50	57.60	— 0.02
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	–.–	–.–	–.–
Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	K	–.–	–.–	–.–
Magyar hitelbank	K	–.–	–.–	–.–
Magyar jelzálogbank	K	–.–	–.–	–.–

Berlin, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A német császár erfurti tósztja miatt a mai értéktőzsde bágyadt volt, az orosz kölcsönnek állitólag végleges megkötéséről szóló hir szintén kedvezőtlenül hatott; zárlat felé nyugodtabb irány uralkodott, mert Párisból minden várakozás ellenére szilárd árakat jelzett. Déli vasut részvényeit ottani számlára nagy tételekben vásárolták. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 149.12, Disconto-Commandit 171.12, darmstadti bank 128.50, Deutsche Bank 144.—, drezdai bank 132.12, Handelsgesellschaft 133.12, nemzeti bank 110.25, nemzetközi bank 93.25, orosz bank 68.—, osztrák-magyar államvasut 122.75, osztrák déli vasut 46.50, Károly Lajos-vasut 88.90, elbavölgyi vasut 93.40, bustiehradi vasut 203.90, dux-bodenbachi vasut 223.40, varsó-bécsi vasut 208.50, orosz délnyugoti vasut 75.75. Svájczi vasutak meglehetősen szilárdak. Svájczi központi vasut 155.—, Gotthard-vasut 127.75, svájczi északkeleti vasut 124.87, unio 89.62, Német vasutak alacsonyabbak. 1880-diki orosz kölcsön 97.25, keleti kölcsön 69.—, magyar aranyjáradék 89.—, olasz járadék 89.50, orosz rubel 214.75, scrips 83.—. Bányaértékek gyengék. Laurakohó 114.37, dortmundi 66.10, bochumi 114.—, gelsenkircheni 152.25, harpeni 182.75, Hibernia 149.87, Trust 134.50.

Berlin, szept. 16. A tőzsde ma kedvetlenül és tartózkodva nyilt meg. A császár pohárköszöntőjét, melyet Erfurtban mondott, sokféleképen magyarázgatták a tőzsdén. Az árfolyamokban kevés változás történt. A Darmstädter bank részvényei magasabban jegyeztek arra a hirre, hogy a portugál járadék októberi szelvényeit be fogják váltani. Járadékok tartották magukat. Orosz keleti kölcsön nyomott, rubeljegyek gyengébbek, duxi és osztrák déli vasuti részvények keresettek voltak, osztrák-magyar államvasuti részvények alacsonyabban jegyeztek, varsó-bécsi vasuti részvények estek, Gotthard-vasuti részvények magasabban, marienburgi, porosz-keleti, lübechi és bücheni vasuti részvények gyengébben jegyeztek. Hibernia-bánya, a bochumi-kohó és a Laura-kohó részvényei magasabban állottak. Hosszu lejáratu váltókat csak nehezen lehetett elhelyezni. Pénzt rövid lejáratra olcsón és igen sokat kináltak.

Berlin, szept. 16. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 89.—, osztrák hitelrészvény 149.25, osztrák-magyar államvasut 122.75, osztrák déli vasut 46.10, Károly Lajos-vasut 88.90. Nyugodt.

Frankfurt, szept. 16. A mai tőzsde kezdetben üzlettelen volt, később azonban tartotta magát. Osztrák hitelrészvény 238.12.

Frankfurt, szept. 16. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 238.12, osztrák-magyar államvasut 244.37, osztrák déli vasut 95¼. Tartva.

Hamburg, szept. 16. A mai tőzsde párisi hirekre meglehetős szilárdan folyt le. Osztrák hitelrészvény 238.

Páris, szept. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde a Lohengrin-előadás miatt tartózkodó. Jegyeznek: 3%-os franczia járadék 96.65, uj 3%-os franczia kölcsön 95.60, törleszthető járadék 96.97, 4½%-os járadék 105.80, Banque de France 4580—, Crédit Foncier 1290.—, Szuez-részvény 2865.—, egyiptomi kölcsön 491.87, spanyol külső járadék 72.25, magyar aranyjáradék 90.—, olasz járadék 90.47, orosz 98.25, portugáli 38.—, osztrák Länderbank 443.—, ottomán bank 555.31, osztrák-magyar államvasut 627.—, osztrák déli vasut 246.—, Rio-Tinto rézbánya 553.12.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 95.65, 4½%-os járadék 105.80, magyar aranyjáradék 90.—, osztrák-magyar államvasut 626.—, osztrák déli vasut 247.—, török dohányrészvény 343.75, Banque de Paris 785.—, ottomán bank 555.31, osztrák Länderbank 445.—, alpesi bányatársaság 187.50, török sorsjegy 63.87. Szilárd.

Páris, szept. 16. A mai tőzsde csendes üzlet mellett szilárdan folyt le. A report a medio likvidáczióra igen olcsó volt s nem valami tetemes összegek kerültek likvidáczióra. Olasz járadékok reportja darabszállitások következtében drágult. Orosz keleti kölcsön továbbra is igen szilárd volt. Török értékek tartották magukat. Robinsonokban és debeersekben hausse volt, mely Londonból indult ki és élénk forgalmat idézett elő. Spanyol járadékok nem változtak, portugál értékek nyomottak voltak.

London, szept. 16. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol 95.—.

London, szept. 16. A tőzsde ma tartotta magát. Amerikai értékek bágyadtak voltak. Union-Pacific vasuti részvényekben hanyatló irányzat uralkodott. Az angol bankból 260.000 font arany ment ki. Ezüst 44.75.

Pétervár, szept. 16. A tőzsde bágyadtan folyt le. Váltó Londonra 94.10.

Odessza, szept. 16. Váltó Londonra 93.70.

Amsterdam, szept. 16. A tőzsdén az árfolyamok ma tartották magukat. Amerikai értékek igen szilárdak voltak. Osztrák ezüstjáradék 77⅝.

Newyork, szept. 16. A tegnapi tőzsde külföldi számlára eszközölt erős vásárlások folytán szilárdan nyilt meg és majdnem a legmagasabb napi árfolyamok jegyzése mellett záródott. Az ezüst ¾% árcsökkenéssel jegyzett. Az ezüstkészletet 4,805,000 unczióra becsülik. Eladtak 105.000 uncziát.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Prága, szept. 16. Nyers *czukor* Prágában 14.75 frt, Aussigban 15.05 forint, finomitott Prágában 32—32½ frt.

Trieszt, szept. 15. Czentrifugal-pilé készáru 16¾—17 frt, szállitásra 16¾—17 frt, nyugodt.

Berlin, szept. 16. Buza, liszt szilárd, zab, olaj bagyadt, szesz emelkedett.

Hamburg, szept. 15. *Petroleum* helyben 6.20, október—deczemberre 6.30 márka; nyugodt.

Hamburg, szept. 16. Nyers *czukor* szeptemberre 13, októberre 12.42½, november—deczemberre 12.30, január—márcziusra 12.57½ márka 50 kilónkint Hamburgban.

Hamburg, szept. 16. *Kávé* szeptemberre 70, októberre 66¾, deczemberre 62, márcziusra 60¼, májusra 60¼ fillér fontonkint.

Páris, szept. 16. Buza, liszt csendes, olaj baisse, szesz nyugodt, idő borult.

Páris, szept. 15. Nyers *czukor* 88° kész áru 36½—37 frank, szilárd; fehér czukor folyó hónapra 36½, októberre 34¾ frank, nyugodt; októbertől négy hónapra 34½, a négy első hónapra 35, finomitott kész áru 107 frank.

Havre, szept. 16. *Kávé* folyó hónapra 87, négy hónapra 74¾ frank.

Odessza, szept. 16. Tengeriben ma nem volt kinálat. Buzára, árpára, nyomott árak mellett, élénk alku folyt.

Liverpool, szept. 15. *Buza* mintegy két pennyvel drágább, *liszt* és *tengeri* nyugodt; az idő szép.

Antwerpen, szept. 15. *Petroleum* 15⅛ frank; szilárd.

Bréma, szept. 15. *Petroleum* helyben 5.95 márka; lanyha.

Newyork, szept. 16. A buza eleintén szilárdan jegyzett a tegnapi tőzsdén, de később engedett. A tengeri gyenge volt. A mezei munkára folyvást jó idő jár.

Newyork, szept. 15. (Kabelsürgöny.) *Gyapot* Newyorkban $8\frac{9}{16}$, deczemberre 8.76, januárra 8.91. Gyapot Neworleansban $8\frac{7}{16}$. Finomitott *petroleum* standard white Newyorkban szeptemberre 6.15—6.30. Finomitott petroleum standard white Philadelphiában szeptemberre 6.10—6.25. — Nyers *petroleum* szeptemberre 5.50. — United pipe line certificates októberre 56¼. —*Liszt* 4.25. — Piros őszi buza helyben 103⅝.— cent (= 9.09 frt), szeptemberre 102⅞ cent. (= 9.02 frt), októberre 103⅞ cent (= 9.11 frt), deczemberre 107¼ cent (= 9.42 frt) 100 kilónkint. Tengeri szept.-re 63⅜.— *Czukor* (Fair refining (Muscovados) 3. —*Riókávé* 17½. —*Zsir* (Wilcox jegyzése) 7.35, (Fairbank jegyzése) 7.72. — Gabona-fuvardij imperial quarterkint Eszak-Amerikából az angol kikötőbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4 cent. (= 1.28 forint 100 kilónkint). — Napi felhozatal gyapotból 31.000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 57.65 frt, 100 frank 46.35 frt.

Szept. 16.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS				
Buza	folyó hóra	27.—	12.52	— 0.11
—	októberre	27.25	12.63	— 0.17
—	4 hóra novembertől	28.10	13.03	— 0.07
—	4 első hóra	28.60	13.27	— 0.07
Liszt	folyó hóra	60.90	17.65	— 0.03
—	októberre	61.60	17.86	— 0.04
—	4 hóra novembertől	63.25	18.36	–.–
—	4 első hóra	64.25	18.66	–.–
Olaj	folyó hóra	73.—	33.49	— 0.12
—	októberre	73.50	33.73	— 0.12
—	nov.-decz.-re	74.25	34.09	— 0.24
—	4 első hóra	76.—	34.88	–.–
Szesz	folyó hóra	8.25	19.67	–.–
—	októberre	38.—	19.54	–.–
—	nov.-decz.-re	38.—	19.54	–.–
—	4 első hóra	39.25	20.17	+ 0.13
BERLIN.				
Buza	szept.-októberre	230.25	13.28	— 0.01
—	október-nov.-berre	228.—	13.14	+ 0.13
Rozs	szept.-októberre	234.25	13.74	+ 0.02
—	okt.-nov.-berre	235.25	13.56	+ 0.02
Zab	szept.-októberre	157.25	9.06	— 0.05
—	okt.-nov.-berre	155.—	8.93	— 0.03
Olaj	szept.-októberre	62.80	36.20	— 0.12
—	április-májusra	62.30	35.90	— 0.12
Szesz	szeptemberre	59.80	34.47	+ 0.46
—	szept.-októberre	51.90	29.92	+ 0.52
STETTIN.				
Buza	szept.-októberre	225.50	13.—	–.–
—	okt.-nov.-berre	221.50	12.76	— 0.03
Rozs	szept.-októberre	235.—	13.54	+ 0.03
—	okt.-nov.-berre	232.—	13.36	+ 0.03
Olaj	szept.-októberre	62.50	36.02	+ 0.45
—	április-májusra	62.50	36.02	+ 0.30
Szesz	helyben 70 márka fogyasztási adóval	55.—	31.73	+ 0.30
—	szeptemberre 70 márka fogyasztási adóval	54.0	31.31	+ 0.18
—	szept.-okt.-re 70 márka fogyasztási adóval	50.50	29.10	+ 0.57
—	aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	–.–	–.–	–.–
KÖLN.				
Buza	novemberre	22.—	12.67	— 0.08
—	márcziusra	21.60	12.43	–.–
Rozs	novemberre	23.30	13.42	–.–
—	márcziusra	22.30	12.85	–.–
Olaj	októberre	65.50	37.76	— 0.12
—	májusra	65.80	37.94	— 0.08
BOROSZLÓ.				
Buza		21.75	13.69	–.–
Rozs	(uj)	23.80	13.72	–.–
Zab		–.–	–.–	–.–
Repcze		27.10	15.62	–.–
Szesz		74.20	42.78	+ 0.52
Olaj		–.–	–.–	–.–
Tengeri		16.50	9.51	–.–

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Nyers selyem.

Bécs, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A selyemfonók okulván a saját kárukon, melyet a nyers selyem bevásárlásával hónapok óta szenvedtek, elhatározták, hogy kevesebb nyers anyagot vesznek és nem halmoznak össze készleteket. Ezzel a fogyasztókat arra akarják kényszeriteni, hogy szükség esetén jobb árakat fizessenek. Lyonban és Milanóban élénkebb, bár nehézkes üzletük volt. A bécsi selyemszáritókba e hó 4-től 10-ig 56 számot szállitottak 3461 kilogrammal. E hó 1-től 10-ig bekönyveltek: Baselben 112 számot 9537 kilogrammal, Crefeldben 173 számot 11,300 kilogrammal. Elberfeldben 112 számot, 8374 kilogrammal, Lyonban 1009 számot 117,687 kilogrammal, Milanóban 1583 számot 130,155 kilogrammal, Bécsben 108 számot 6018 kilogrammal, Zürichben 302 számot 21,460 kilogrammal. Ez évi augusztusban Lyonban 3435 számot regisztráltak 378,728 kilogrammal.

Lyon, szept. 12. A piacz helyzete nem változott, az árak meglehetősen jól tartják magukat. Jegyeztetnek: franczia organsin, első minőségben 48 frank, olasz 20/22 sz. 48 frank, gréges cevennes secunda 11/13 sz. 46 frank, sziriai jó másodrendü 10/12 sz. 42—42½ frank, tsatlens, khinai, 4¾ sz. 31¼ frank. Canton filatures 10/11 sz. 38½ frank, japanis filatures 1½ sz. 45½ frank kilónkint Lyonban. Khinában az üzlet helyzete szilárd. Yokohámában az árak 1 frankkal magasabbak az európaiaknál.

Vad.

Páris, szept. 13. Már régen nem kezdődött a vadászati idény oly késön, mint ez évben, különben még most is várhattak volna vele, mert a hőség még mindig nagy. A vad nagyobbrészt olyan állapotban érkezik a piaczra, hogy eladásra teljesen alkalmatlan. Az a kevés fogoly, a mely mégis friss állapotban érkezett a piaczra, 2.50—3.75 frankon kelt el darabonkint, a többit 0.50—1.75 frankon adták. Arról szó sem lehetett, hogy a legközelebbi vásárra hagyják. Másnemü vad igen kevés került a piaczra s azért az elért árak nem lehetnek mérvadók.

Gyapju.

London, szept. 11. A gyarmat-gyapju negyedik árverési sorozata tegnap nyilt meg, 13,638 bállal, a rendelkezésre álló gyapjumennyiség 359,000 bálra rug. Kül- és belföldi vevők sokan jelentek meg, az üzleti hangulat élénk. Ausztráliai izzadt gyapjuért a legutóbbi zárlati árakat fizették és ½ pennyvel kevesebbet fontonkint. Leginkább az alárendeltebb minőségek és az uj-seelandi gyapju ára csökkent. A háton mosott gyapjuért különböző árakat fizettek, átlag ½—1 pennyvel kevesebbet mint az utóbbi árverés alkalmával. Keresztezett, izzadt gyapju ½ pennyvel hanyatlott. Fokföldi gyapjut élénken kerestek, a legjobb minőségü s now white változatlan árakon kelt el; alárendeltebb minőségekért ½ pennyvel kevesebbet fizettek. A hozatalok 416,000 bálra rugtak, (328,000 bál ausztráliai és 88,000 bál fokföldi). A mostani sorozat október 13-ig tart.

NAPIREND: szeptember 17-én.

Naptár: Csütörtök. Róm. kath.: Lambert pk. — Prot.: Lambert. — Görög-orosz: (szept. 5.) Zakariás pr.— Zsidó: (14. Elul.) — Nap kél: 5 óra 40 p., nyugszik 6 óra 8 percz. Hold kél 6 óra 20 p. d. u., nyugszik 4 óra 1 p. reggel.

Az igazságügyminiszter fogad d. u. 3 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad d. u. 1—2 óra között.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter fogad déli 12—1 óra között.

A kereskedelemügyi miniszter fogad d. u. 2 órakor.

Ornithologiai kiállitás a nemzeti muzeumban, nyitva d. e. 9-től d. u. 6-ig. Belépti dij 20 kr.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3-tól 7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 8-tól 12-ig, d. u. 4—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Nemzeti muzeum: természet- és néprajzi tár, nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig. A muzeum többi tárai megtekinthetők 50 kr. belépti dij mellett.

Iparmüvészeti muzeum az Andrássy-uton nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva délután 3—6-ig.

Szabadságharczunk emlékeinek kiállitása a fővárosi vigadóban, nyitva délelőtt 8-tól este 6-ig. Belépti di 40 kr.

Agyagipari kiállitás a városligeti iparcsarnokban, nyitva van naponta d. e. 9-től este 7-ig 10 kr. belépti dij mellett.

Szabadalmi levéltár (Lánczhid-tér 3.) nyitva délelőtt 9—12-ig.

A kereskedelmi tudakozó iroda és könyvtár. Akadémia-utcza 12. földszint. Nyitva van naponként reggeli 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Budapesti kereskedelmi muzeum. A hazai termékek állandó kiállitása (a városligeti iparcsarnokban) nyitva van naponként reggeli 9 órától 12-ig, és délután 4 órától 7 óráig. Szabad a belépés.

A m. kir. technologiai iparmuzeum (VIII. ker. József körut 6.) megtekinthető: hétköznapokon (szombat kivételével) d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5-ig, vasárnap és ünnep napokon pedig d. e. 9—1-ig.

Kivonat a hiv. lap szept. 16-ki számából.

Árverések a fővárosban. Klein Miksa 1360 frtra becs. ingatl. szept. 17. (VI. ker. sziv-utcza 33. sz. a.) Johann Wm. Nadler & Comp. 391 frtra becs. ingós. szept. 21. (V. ker. Rudolf-rakpart 7. sz. a.) Schüller Ferenczné 51533 frtra becs. ingatl. okt. 10. (VII. ker. Erzsébet-város a Nyár- és Klauzál-utcza sarkán.) Nizsalkovich László 12810 frtra becs. ingatl. okt. 15. (V. ker. Alkotmány-utcza 1. sz. a.)

Árverések a vidéken. Hackl Márton 216 frtra becs. ingatl. okt. 9. (Vecsés.) Cserna József 8017 frtra becs. ingatl. okt. 5. (Hernád.) Drexler Ferencz 498 frtra becs. ingós. szept. 26. (Soroksár.) Ványi Sándor 500 frtra becs. ingós. szept. 25. (Berettyó-Ujfalu.) Albrecht Adolf 2500 frtra becs. ingós. szept. 21. (Brassó.) Vergovics Lenka 12449 frtra becs. ingatl. nov. 5. (Kumán.) Pálfi Rozál 630 frtra becs. ingatl. okt. 3. (Szeged.) Czernilla Szima 450 frtra becs. ingatl. szept. 29. (Versecz.) Szopó József 5626 frtra becs. ingatl. decz. 16. (Beregszász.) Dr. Novák Endre 3997 frtra becs. ingatl. decz. 14. (Beregszász.) Novák Ádám 2400 frtra becs. ingatl. nov. 29. (Ujvidék.) Mészáros Ferencz 3107 frtra becs. ingatl. okt. 8. Nagy-Szarvas.) Meszárics Mihály 2701 frtra becs. ingatl. okt. 13. (Borkocz.) Bauer Borbála 2082 frtra becs. ingatl. okt. 7. (Gyarmath.) Schvarcz József 729 frtra becs. ingós. szept. 18. (Tapolcza.) Svarcz Samu 7578 frtra becs. ingatl. okt. 16. (Kaposvár.) Stász János 451 frtra becs. ingatl. okt. 8. (Vecsés.) Goldberger Laura 2083 frtra becs. ingós. szept. 30. (N.-Tapolcsány.) Posztóczki Iván 2500 frtra becs. ingós. szept. 29. (Szirák.)

A kis lottó huzása szept. 16-án.

Brünn 12 79 75 90 86

Csávolszky Lajos
lapkiadótulajdonos és felelős szerkesztő.

IDEGENEK NÉVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.
Br. Vay M. b. t. t. Golop
Br. Vay S. birt. Golop
Br. Vay B. birt. Miskolcz
Br. Bánhidy Vay K. birt. Simánd
Bay S. birt. Pozsony
Reuth A. mgz. Eszék
Präger S. kdő Bécs
Bogdanovits T. kdő Ruma
Mandl E. kdő Brünn
Taffé B. kdő Páris
Pemihula M. Golop

Magyar király szálloda.
Fest M. birt. Sz.-Váralja
Hetényi J. birt. Solt
Imhof F. mgz. Pancsova
Dózsa Gy. vegyész M.-Puszta
Strasser L. titkár S.-A.-Ujhely
Zeller F. kdő Bécs
Kchwarcz K. kdő Bécs
Herzer M. kdő Fiume
Pollák J. kdő K.-Körös
Engel J. kdő Mócs
Stern M. kdő Brünn
Kraus K. utazó Stuttgart
Löwensohn H. gazd. Boglár
Klärmann Gy. bérlő Langenthal

Nemzeti szálloda.
Takáts J. birt. Nyustya
Fekete V. birt. Somogy
Dienes V. birt. Veszprém
Ceraló A. mgz. Arad
Szabó K. albiró Fogaras
Znamenak K. tanár A.-Maróth
Szendy A. ügyvéd Szolnok
Berger K. kdő Bécs
Weszel A. kdő Bécs
Fazekas K. kdő Baja
Zimmermann A. gazd. Pancsova
Loschitz E. gazd. Bezdán

Vadászkürt szálloda.
Gróf Csáky K. orsz. képv. Lőcse
Benkő J. ezredes Kecskemét
Forgács J. fldb. Kassa
Cserva Gy. fldb. Baja
Ehrenberg mgz. Bécs
Kurbos Mari mgz. Telna
Bészler L. tanácsnok Debreczen
Brusicz M. izzg. Varasd
Kubesch A. igzg. Prága
Kramolin Ené Szegszárd
Stekker K. ügyvéd Kassa
Kardos K. alügyész Szegszárd
Theiner V. mérnök Pforzhaus
Hellobrund G. hadnagy Mostar
Valko Gy. [illegible]

Szemző Elemér Szabadka
Szemző Arthur Szabadka
Mihályi G. joghallg. Szarvasi
Weisz E. gyártul. Sopron
Knoll J. kdő Bécs
Harnisch O. kdő Bukarest
Gawzert A. kdő Pforzheim
Perrenaud J. kdő Chamdefouts
Ráth M. kdő Pécs

Hungária szálloda.
Dr. Strassmann D. orvos Berlin
Zing H. kdő Bern
Rikl A. kdő Merseburg
Galand J. mérnök Páris
Suthuland B. ügyvéd Edinburgh
Groszmann S. kdő Franzstadt
Dr. Schwerthoris C. orvos Canada
Schalofeda E. orvos London
Michael M. kdő Breadford
Schveller Pné mgzó Bécs
Meixner M. mgz. Gyenes
Perotti Gyné mgzó Trieszt
Friedländer L. bankár Berlin
Stern Zs. mgzó Bécs
Riepenberg E. kdő Elberfeld
Liebmann L. kdő Trieszt
Lichtschein D. kdő Debreczen
Sonnenschein J. kdő Bécs
Petrescu M. fldb. Tirgovisti
Schemel F. hiv. Bécs
Patrone G. hiv. Genua
Gróf Serra O. hiv. Genua
Rignat A. mérnök Kolozsvár
Schepens K. gyáros Gaud
Doneffe G. tanár Gaud
Kánoky J. kdő Hamburg

Aranysas szálloda.
Viktor A. Szombathely
Harczer T. Fülek
Égei G. Vaskut
Világhi Mné Söreg
Dobál A. Kolozsvár
Janosits J. Szombathely
Valovits S. Majsa
Schultz E. Hamburg

Sziklay József főherczeg szálloda
Serghiescu A. Plojesti
Georgiescu J. Plojesti
Szanto J. Fiume
Nobl E. Kemecz
Drazenovicz F. Chemnitz
Nemastil A. Mostar
Séda Ernő Miskolcz
Nagy G. Óvár
Batliner K. Igló
Finck A. Igló
Hermann D. Lemberg
[illegible] K. Herzogenberg

Grell J. Prága
Juhász J. Alcsuth
Fodor K. Kassa
Kotz L. N.-Dobrony
Kovács J. Szolnok
Piasecki F. Lanzhut
Molnár A. Szeged
Dr. Bán G. Vácz
Helling M. Bécs
Klein E. Verbász
Wiener C. Bécs

Pannonia szálloda.
Kaufmann J. Bécs
Miscunce O. Szerajevó
Korda K. Magyvárad
Kollár K. D.-Pentele
Moskovics S. Miskolcz
Sztriha S. K.-Kisszállás
Madách Ané A.-Eztregora
Bernyák Kné Keszthely
Herczeg Hné Csáktornya
Veres Imre Szakál

Schmidt Orient szálloda.
Dr. Lövengard B. N.-Szent-Miklós
Kaszap Ené Pásztó
Klivényi A. Varjas
Gecsányi G. Sopron
Pákozdy B. Szolnok
Dr. Schmidt J. Medgyes
Erős Gné Szalók
Eggers A. Berlin
Zimmermann J. Tolcsva
Praff N. Pétervár
Tocsé J. Szaladka
Fuchs J. Kassa
Schwartz L. Bécs
Vargacz K. Kalocsa
Menczer A. Arad
Kohn S. Pécsvárad
Müller M. Nádasd
Szőcs K. Marosvásárhely
Fachleitner M. Eger
Vaskovits J. Eperjes
Chvala J. Gospics

Mamizaba T. Ungvár
Zivkovics M. Belgrád
Szvoboda L. Szabadka
Köhler A. Vaál
Dévai H. Bécs

Erzsébet szálloda.
Majer Kné Nyitra
Blau J. Sárbogárd
Tóth J. Esztergom
Cséries S. Ujvidék
Csongrádacz R. Ujvidék
Innocsics R. Ujvidék
Holváth Ané Szegszárd
Horváth Gy. Szegszárd
Stancsics B. Szegszárd
Eliás H. Bécs
Kisromay A. Nagy-Szombat
Kossuth Fné Gömör
Hamel J. Czegléd
Horváth E. Szeged
Ferri M. Zágráb
Nagy K. N.-Károly

Holzwarth Continentál ezelőtt Frohner-szálloda.
Vásárhelyi B. Arad
Marshale L. London
Keiner C. Bécs
Marer H. Illava
Adler D. Prága
Szabó J. Grácz
Schwartz R. Bécs
Wilheim R. Párkány
Kircz J. Párkány
Adler M. Kassa
Winkler J. Párkány
Huber J. Lemberg
Mojdanescu M. Bukarest
Weisz M. N.-Surány
Schmorl T. Virviers
Dr. Polák H. Bécs
Rosanbaum J. Bécs
Beszer A. Bécs
Hermann H. Berlin

Elhaltak névsora 1891. szept. 16-án.

Zadrabilek L. 6 é. házmester pé VI. Andrássy ut 88.
Kozalik J. 5 é. kertész fia VII. csömöri ut 135.
Szaktis J. 6 é. napsz. fia VIII. kis fuvaros u. 9.
Stracabasco Ch. 40 é. fuvaros VI. váczi ut 1425.
Riestl sz. Schlaurider A. 33 é. pinczér neje VIII. Conti u. 27.
Ivády sz. Góth R. 30 é. hiv. neje IX. Mátyás u. 10.
Szücs T. 2 é. fuvaros I. X. Kőbánya.
Liber K. 30 é. f. n. utról.
Mészáros sz. Horváth E. 45 é. zenész neje I. Vajda u. 1.
Gulyás sz. Borhi R. 77 é. mgznő II. iskola u. 6.
Deutsch T. 42 é. mgznő VI. f. erdősor u. 5.
Hirsch Á. 4 é. iparos fia VII. István-tér 7.
Safir F. 4 é. szabó I. VI. szerecsen u. 1.
Paisch K. 3 é. szőlős fia III. Majláth-u. 66.
Zoch sz. Neuhäuser A. 41 é. gépész özv. III. Lajos u. 217.
Boguár sz. Brncker A. 57 é. hiv. neje VII. király utcza 99.
Varunai I. 13 é. napsz. fia VIII. tömő u. 36.
Moskovics J. 54 é. korcsmáros utról.

Időjárás

a m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1891 szept. 16-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm.	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet maximuma	Hőmérséklet minimuma
Árvaváralja	764	+13.0	ENY 1	4	3	21	13
Trencsén	764	+16.4	NY 3	3	—	—	—
Selmeczbánya	764	+14.8	ENY 2	4	—	—	—
Magyar-Óvár	—	+15.6	ENY 5	2	2	20	9
Ó-Gyalla	764	+15.4	ENY 2	2	3	23	16
Budapest	763	+16.4	NY 4	4	—	25	16
Sopron	766	+15.6	ENY 3	3	5	—	—
Keszthely	765	+17.5	ENY 3	2	—	25	14
Csáktornya	765	+15.6	NY 1	●	13	—	—
Zágráb	766	+17.0	—	●	22	27	1
Fiume	763	+19.1	K 1	4	—	28	17
Pancsova	763	+16.0	ENY 4	1	—	28	7
Zsombolya	762	+13.8	E 1	3	—	29	10
Orsova	—	+14.2	D 1	0	—	24	—
Arad	763	+16.7	NY 1	4	—	26	14
Szeged	762	+11.2	ENY 2	2	—	—	—
Szolnok	763	+17.7	ENY 2	4	—	24	13
Eger	763	+16.6	ENY 4	4	—	22	14
Debreczen	763	+12.4	DNY 2	2	—	22	10
Késmárk	764	+15.4	—	4	1	—	—
Ungvár	762	+13.8	ENY 3	3	—	23	13
Akna-Szlatina	763	+10.6	K 4	3	—	20	18
Szatmár	763	+15.0	—	2	—	24	11
Nagy-Várad	762	+15.0	—	3	—	—	—
Kolozsvár	—	+12.2	—	≡	—	22	5
Nagy-Szeben	—	+9.9	—	1	—	25	9
Bécs	767	+14.6	E 2	3	1	24	15
Krakó	765	+13.2	EK 1	4	4	24	13
Bregenz	769	+13.4	EK 1	☈	15	24	13
Salzburg	769	+14.0	ENY 2	≡	13	21	13
Klagenfurt	766	+15.3	DK 1	4	17	23	13
Pola	763	+18.3	K 4	2	11	28	17
Lesina	763	+22.7	—	4	—	—	—
Torino	765	+17.0	E 2	3	—	—	—
Florencz	764	+18.8	D 2	1	—	—	—
Róma	763	+20.9	EK 2	4	—	—	—
Nápoly	764	+21.3	K 1	4	—	—	—
Brindisi	764	+23.0	NY 3	0	—	—	—
Cagliari	762	+25.1	K 2	2	—	—	—
Palermo	764	+21.9	—	≡	—	—	—
Malta	764	+24.4	NY 2	0	—	—	—
Zürich	770	+13.0	—	4	—	—	—
Páris	771	+12.9	E 2	0	30	—	—
Nizza	764	+16.1	DK 1	2	—	—	—
Biaritz	771	+15.1	DK 3	1	—	—	—
Breszt	773	+12.1	K 1	3	—	—	—
Kopenhága	763	—	NY 3	1	4	—	—
Hamburg	766	+12.4	NY 3	4	—	—	—
Swinemünde	765	+11.8	NY 4	4	—	—	—
Memel	760	+14.7	NY 5	2	—	—	—
Berlin	767	+13.5	NY 3	2	7	—	—
Münster	768	+11.5	NY 3	4	—	—	—
Stornoway	759	+13.3	NY 5	4	2	—	—
Mullaghmore	767	+13.9	DNY 4	4	—	—	—
Scilly	772	+13.9	ENY 2	4	—	—	—
Shields	765	+13.9	NY 2	4	—	—	—
Christiansund	754	+10.9	DNY 5	●	9	—	—
Uleaborg	758	+6.4	DK 4	4	—	—	—
Stockholm	755	+11.8	DNY 4	0	5	—	—
Szent-Pétervár	761	+3.8	K 3	0	—	—	—
Moszkva	764	+5.0	E 1	4	—	—	—
Kiew	760	+10.7	—	4	—	—	—
Odessa	764	+13.7	DNY 1	0	—	—	—
Varsó	764	+12.4	E 1	4	—	—	—
Sulina	—	—	—	—	—	—	—
Konstantinápoly	764	+18.1	—	0	—	—	—

A szélirányok jelölése: E = észak, K = kelet, D = dél Ny = nyugot. Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult 4 = egészen borult, ● = eső, ✳ = hó, ≡ = köd ☈ = zivatar.

A magas légnyomás nyugotról tódult Közép-Európában mig az alacsony nyomás Skandinávia fölött megmaradt.

Az idő általában felhősebbé vált, az Alpesekben és hazánk nyugoti részében esők voltak. Hazánkban a reggeli hőmérséklet többnyire emelkedett és a szelek tulnyomóan északnyugotiak. Tegnapról Közép-Németország számos zivatar jelent.

Északnyugoti szelek mellett változóan felhős idő, helyenkint kisebb esővel várható, később nyugotról derülés való szinü.

Vizállás, 1891. szept. 16-án.

A folyó neve	Állami vizmérceze állomás	Ma 0 pont felett (méterben)	Ma 0 pont alatt (méterben)	Tegnap 0 pont felett (méterben)	Tegnap 0 pont alatt (méterben)
	Pozsony	2.06	—	2.17	—
	Komárom	2.44	—	2.63	—
	Budapest	2.37	—	2.53	—
Duna	Mohács	3.67	—	3.85	—
	Ujvidék	3.13	—	3.12	—
	Pancsova	1.41	—	[illegible]	—
	Orsova	1.98	—	[illegible]	—
	Sárvár	0.74	—	[illegible]	—
Rába	Győr	2.20	—	2.40	—
Vág	Szered	0.31	—	0.38	—
	Zákány	0.48	—	0.52	—
Dráva	Barcs	1.16	—	1.25	—
	Eszék	2.55	—	2.60	—
	M.-Sziget	0.28	—	0.28	—
	Tekeháza	0.10	—	0.12	0.86
	V.-Namény	—	—	—	—
	Tokaj	0.42	—	0.42	—
	Polgár	—	—	—	0.08
Tisza	Szolnok	—	0.20	—	0.45
	Csongrád	—	0.47	—	0.11
	Szeged	—	0.08	—	—
	Török-Becse	0.24	—	0.24	—
	Titel	2.21	—	2.15	—
Kraszna	N.-Majtény	0.26	—	0.26	0.15
	Deés	—	0.18	—	—
Szamos	Szatmár	0.12	—	0.16	—
Bodrog	Sáros-Patak	0.17	—	0.19	—
Latorcza	Munkács	0.16	—	0.15	0.76
Ondova-Tapoly	Hoór	—	—	—	0.20
Berettyó	B.-Szt.-Márton	—	0.22	—	0.10
Sebes-Körös	Nagyvárad	—	0.11	—	0.11
Fekete-Körös	Tenke	—	—	—	0.16
Fehér-Körös	Borosjenő	—	0.16	—	—
Hármas-Körös	Gyoma	0.02	—	0.03	0.12
Maros	Déva	—	1.12	—	1.16
	Arad	—	1.18	—	—
	Kiszető	0.16	—	0.16	0.75
Béga	Temesvár	—	—	—	0.71
	N.-Becskerek	—	0.74	—	0.48
	Sziszek	—	0.54	—	—
Száva	Mitrovicza	0.72	—	0.76	0.47
Temes	[illegible]	—	0.53	—	—

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.

Évi b. 161. Havi b. 15.
Budapest, szeptember 17-én.

Vegyes párok.

Szinmü 3 felvonásban. Irta Dóczy Lajos.

Személyek

Rózsay	Vizváry
Zoltán	Horváth
Malvin	P. Márkus E
Turgony L.	Mihályfi
Kamóczy	Egressy
Kamóczyné	Erszényesné
Béla	Császár
Terka	Tolnainé
Fruska	Nagy Ibolya
Gr. Kenessey	Náday
Özv. Somváry	Szacsvayné
Dadányi	Hetényi
Dr. Gold	Gabányi
Binczkey	Mátrai
Binczkeyné	Györgyné
Misi	Zilahi
Elvira	Keczeri I.
Ügyvéd	Tóth
Pali	Sántha

Kezdete 7 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Évi b. 74. sz. H. b. 2. sz.
Budapest, szeptember 17-én.
Másodszor:

Szent Erzsébet legendája.

Oratorium jelenetezett előadásban, 5 képben, egy előjátékkal s egy utójátékkal. Zenéjét szerzette Liszt F. Szövegét irta Roquette O. Forditotta id. Ábrányi Kornél.

Az előjáték személyei:

Hermann	Szendrői
Zsófia	Hilgermann L.
Lajos	Lemberger
Erzsébet	Turcsányi O.
Magyar főur	Veres

Az öt kép és az utójáték személyei:

II. Frigyes	Waldmann
Zsófia	Hilgermann L.
Lajos	Takáts G.
Erzsébet	Rotter G.
Udvarmester	Odry
I. angyal	Bárdossy I.
II. »	Gábos N.
III. »	Doppler I.

Kezdete 7 órakor.

NEPSZINHÁZ.

Budapest, szeptember 17-én.

A MADARÁSZ.

Operette 3 felv. Irták West M. és Held L. Forditották Fái J. Béla és Reiner F. Zenéjét szerzette Zeller K.

Személyek:

Mária	F. Hegyi A.
Adelaida	M. Csatai Zs.
Mimi	Gellei I.
Csörsz br.	Solymosi
Szaniszló gr.	Dárdai
Ádám	Vidor
Postás M.	K. Kopácsy J.
Schneck	Ujvári
Emerenczia	Molnár I.
Horgos	Sántha
Körmös	Izsó
Keszeg	Marton
Májos	Fodor
Leskó	Kassai
Kaskó	Tollagi
Mari	Szőcs K.
Jutka	Gellei K.
Kamarás	Mosóczi
Sármány	Szilágyi
Rigó	Sarlai
Udvari lakáj	Nánásy
Udvari vadász	Horváth

Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR

Budapest, szeptember 17-én.

Rip van Winkle.

Operette 3 felv. Irták Meilhac és Farme.

Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A nemzeti szinház játékrendje: *Pénteken*, 18-án: Agglegények. Uj betanulással 1-ször. Havi bérlet 16. szám. — *Szombaton*, 19-én: Agglegények. Uj betanulással 2-szor. Havi bérlet 17. szám. — *Vasárnap*, 20-án: Agglegények. Uj betanulással 3-szor. XX. bérletszünet.

A m. kir. operaház játékrendje: *Pénteken*, 18-án: Az operaház zárva. — *Szombaton*, 19-én: Tannhäuser. Saak Lujza k. a. vendégfelléptével. Évi bérlet 75. szám. Havi bérlet 3. szám. — *Vasárnap* 20-án: Szent Erzsébet. Évi bérlet 76. szám. Havi bérlet 4. szám. Rendes helyárak.

A népszinház játékrendje: *Pénteken*, 18-án: A korneville harangok. — *Szombaton*, 19-én: A madarász.

A budai szinkör játékrendje: *Pénteken*, 18-án: Tiszt urak a zárdában. — *Szombaton*, 19-én: A feneleányok. (Huszonötödik előadás.) — *Vasárnap*, 20-án: A czigány mint földesur.

Első fővárosi nyári

ORPHEUM

nagymező-utcza 17 sz. alatt.

Ma lépnek fel először a kómikus excentrikus Knockabout művészek **Reed és Daniels.** Továbbá fellépnek: **Ariso Jose ur** Champion cyclista, a legjobb a világon. **Castagna fivérek** zenebohóczok. **Babalnk Aziz** marokkai gyorsfestő, óriási tempra képével. **Möhring I. ur** bűvészies, equilibrista, uj eredeti munkájával. A hires **Benedetti család** lábmüvészek. Továbbá

Apolló nászutja

burlesque dalokkal, a zene Rosenzweig Vilmostól. Személyek: Jupiter Zeus, az Olympus ura, különben vén lump . . . . Rück Nándor ur
Vénus, neje, hires multu szépség és házi sárkány . . . . Cecilia Carola k. a.
a többi férfi és nő nembeliek pedig klasszikus öltözékben.
Továbbá fellépnek: **Dalmea** k. a. olasz énekesnő. **Bertini** ur dalénekes. **Carola Cäcilia** k. a. excentrikus énekesnő. **Baldácsy** k. a. magyar énekesnő. **Schneider** k. a. bécsi keringő énekesnő, a **8 eredeti bécsi gigerli hölgy** és **Rück Nándor** dalkómikus 7170

Szeptember 23-án utolsó előadás.

WULFF CZIRKUSZA

az állatkertben.

Ma, csütörtökön szeptember 17-én

2 nagy előadás.

délután 3 órakor és este 7½ órakor.

3 órakor az utolsó külön gyermekelőadás, a midőn egy gyermek ingyen bemehet.

Fellépnek az összes művészek és művésznők. Szinre kerül a nagy kiállitásu vizi némajáték:

A vig diákok

8 képben, miközben néhány percz alatt az erkélypárkányon át **150.000 liter viz ömlik a czirkusz köröndjére. Villamos világitás mellett.** 7118

Az esti előadáson lép fel először a budapesti születésü

Steinschreiber Malvina k. a.

mint magas iskola-lovaglónő, Wulff igazgató tanitványa.

Herzmann-féle Orpheum

Hajós-utcza 13. sz., a m. k. opera átellenében.

Először lépnek fel: **Petkó Matild** nemzetközi énekesnő, **Novák A.** dal- és jellemkomikus és hangszer-müvész, **Katicza** magyar énekesnő, **Troppaul H.** fiatal komikus, **Kirchner Pepi** dalénekes. Még csak 3 napig vendégszerepelnek a kitünő duet'ista **Rott fivérek**, az «**Alfonso**» tornászó-csoport, továbbá a következő nemzetközi tagok: **Friedrich Sándor, Ferry Anna, Sussin Moreno, Teruska, Eisenbach Henrik, Nallier.** Először: **A budapesti tőzsde előtt.** Nagy utczai jelenet dalokkal, szövege **Armintól**, zenéje **Schindler** karmestertől. 1771

Jelentés! Herzmann remek kávéháza az orfeum mellett

EURÓPA SZÁLLODA

Ma este az étteremben **Rácz László** ismert és kedvelt zenekara játszik.

Kezdete 8 órakor. 7077

Villamvilágitás! Villamvilágitás!

VADÁSZKÜRT SZÁLLODA.

Ma este a díszudvarban **Rácz Pál** ismert és kedvelt népzenekara játszik.

Kezdete 8 órakor. 6409

HUNGARIA SZÁLLODA.

Ma este az étteremben **Berkes Béla** ismert és kedvelt zenekar játszik.

Kezdete 8 órakor. 6595

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései szept. 16.

Faj		Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza								
Bánsági	uj	szilárd	74	—.—	—.—	75	10.15	10.30
«	«	«	76	10.25	10.45	77	10.35	10.55
«	«	«	78	10.45	10.65	79	10.50	10.70
«	«	«	80	10.60	10.80	81	—.—	—.—
Tiszavidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	10.15	10.30
«	«	«	76	10.25	10.45	77	10.35	10.55
«	«	«	78	10.45	10.65	79	10.50	10.70
«	«	«	80	10.60	10.80	81	—.—	—.—
Pestvidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	10.10	10.25
«	«	«	76	10.20	10.40	77	10.30	10.50
«	«	«	78	10.40	10.60	79	10.45	10.65
«	«	«	80	10.55	10.75	81	—.—	—.—
Fehérmegyei	«	«	74	—.—	—.—	75	10.15	10.30
«	«	«	76	10.25	10.45	77	10.35	10.55
«	«	«	78	10.45	10.65	79	10.50	10.70
«	«	«	80	10.60	10.80	81	—.—	—.—
Bácskai	«	«	74	—.—	—.—	75	10.15	10.30
«	«	«	76	10.25	10.45	77	10.35	10.55
«	«	«	78	10.45	10.65	79	10.50	10.70
«	«	«	80	10.60	10.80	81	—.—	—.—
Északmagyarorsz.	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Rozs	uj	lanyha	—	70—72	9.50	9.65
Árpa	«	«	takarmány	60—62	6.—	6.40
»	«	«	égetni való	62—64	6.55	7.05
»	«	«	sörfőzdei	64—66	7.30	8.80
Zab	«	«	—	39—41	6.—	6.20
Tengeri	ó	«	bánsági	75	6.45	6.50
»	«	«	másnemű	73	6.40	6.45
Káposzta-repcze	«	«	—	—	13.75	14.25
Köles	«	—	—	—	6.—	6.25

Gabona határidőre	Irányzat		100 kgr. ára pénz	100 kgr. ára áru
Buza	szilárd	tavasz	10.78	10.80
«	«	juniusra	—.—	—.—
«	«	őszre	10.37	10.39
Tengeri	lanyha	május—junius	5.72	5.74
«	«	szept.—okt.	—.—	—.—
Zab	«	Bpest szál. tavr.	6.09	6.11
«	«	« őszre	5.83	5.85
Káp. repcze	«	aug.—szept.	14.25	14.35

Árak 100 kilogrammonként

Különféle termények	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	—	Luczerna magyar, idei	—.—	—.—
«	—	Vörös, idei	—.—	—.—
Repczeolaj	szilárd	Őszi, kétszer finomitott	37.—	38.—
Olajpogácsa	csendes	Repcze	5.65	5.75
Disznózsir	lanyha	Pesti	54.50	54.75
«		Vidéki	—.—	—.—
Szalonna	csendes	M. la légensz. áru m. sz.	45.—	46.—
«	«	Városi légensz.	48.—	49.—
«	«	« « 3 darabos	49.—	50.—
«	«	Füstölt	52.—	54.—
Faggyu	szilárd	Olvasztott	37.—	38.—
Szilva	csendes	bosznıai, 1890 szokványminőség 100 darabos (Minőség 500 gr.)	—.—	—.—
«	«	85 «	—.—	—.—
«	«	szerbiai, 1890 szokványminőség 100 darabos (Minőség 500 gr.)	—.—	—.—
«	«	85 «	—.—	—.—
Szilva határidőre		bosznıai 1891 nov. szokványminőség (Minőség 500 gr.)	13.25	13.50
«		100 darabos	15.—	15.25
«		85 «	19.—	19.25
«	lanyha	szerbiai 1891 nov. szokványminőség (Minőség 500 gr.)	13.25	13.50
«	«	100 darabos	15.—	15.25
«	«	85 «	19.—	19.25
«	«	Szlavoniai 1891	16.75	17.—
«	«	Szerbiai	—.—	—.—
«	«	szlav. szept.-okt. 1891	16.75	17.—
Szilva-iz	csendes	szerb szeptember-okt.	16.50	16.75
«	«	Nyers	—.—	—.—
Méz	lanyha	Sárga, csurgatott	—.—	—.—
«	«	Rozsnyói	137.—	138.—
Viaszk	szilárd	Szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	«	Szesz nyers osztalékolt	19.—	19.50
«	«	Szesz-élesztő	21.50	21.75

A hajószállitás fuvardijtételei.

	Honnét	Budapestre	Győrre	
Duna	Pancsova	30—31	10 krajczárral drágább a budapesti díjtételeknél	* A hajódíjtételek értetnek a szállítási adót beleértve és a biztosítási díjat kizárva; a Béga-állomások a burczellirozást beleértve.
	Ujvidék	24—26		
	Bezdán	19—21		
	Kalocsa	15—17		
	Duna-Földvár	14—16		
Tisza	Szentes	35—37		
	Szeged	33—35		
	Zenta	32—34		
	Titel	27—29		
Száva	Mitrovicz	40—42		
Béga	Temesvár	55—60		
	Nagy-Becskerek	36—38		

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.		
Magyar kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000 ... 4 %	103.—	103.30
« « « « 10,000 ... 4 %	—.—	—.—
« « « ... aug. 15-re	103.—	103.10
« papirjáradék adómentes ... 5 %	100 45	100.75
« « « ... aug. 15-re	100.50	100.60
« 1876. keleti v. államkötvény aranyban ... 5 %	112.—	113.—
1889. adóm. m. kir. államvasuti kölcsön aranyban ... 4½%	115.25	116.—
1889. évi 4½%-os adóm. áll. vas. k. ezüstben ... 4½%	97.75	98.75
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	139.50	140.50
« « « 50 frt	139.50	140.50
4½% adóm. regale-kártalanitási kötvény ... 4½%	95.50	96.50
Tiszai és szegedi kölcsön ... 4 %	130.50	131.50
M. 4% adóm. Magyarorsz. földteherm. kötvény ... 4 %	89.75	90.75
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi ... 5 %	104.50	105.50
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt) ... 5 %	100.—	—.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt) ... 5 %	—.—	—.—
Magyar kir. kamatozó kinestári utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov. ... 4⅒%	90.75	91.25
Egyesitett államadósság papirban február—aug. ... 4⅒%	90.75	91.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul. ... 4⅒%	90.75	91.25
« « « apr.—okt. ... 4⅒%	90.75	91.25
Osztrák aranyjáradék adómentes ... 4 %	109.75	110.25
« papirjáradék adómentes ... 5 %	101.75	102.25
« államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p. ... 4 %	134.—	135.—
« « « 1860-ki 500 frt o. é. ... 5 %	136.50	137.50
« « « 1860-ki 100 frt « ... 5 %	146.—	147.—
« « « 1864-ki 100 frt «	180.—	181.—
« « « 1864-ki 50 frt «	179.50	180.50
A temes-bégavölgyi vizszabályozó társulat ... 5 %	100.50	101.50
Budapest főváros 1890-iki kölcsöne adómentes ... 4½%	97.50	98.50
Bolgár fejedelmi államvasuti zálog kölcsönkötvény ... 6 %	100.—	101.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank ... 3 %	37.75	38.50
« « « osztr. felülbélyegzéssel 3 %	38.—	39.—
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből	154.—	156.—

Osztalék 1890-re	ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.		
	a) Bankok.		
10.—	Angol-osztrák bank ... 100	—.—	—.—
3.50	A bpesti ált. hitelegyl. mint szövetk ... 50	54.—	56.—
10.—	Budapesti bankegyes. részv.-társ. ... 100	142	143.—
6.—	Budapesti keresk. és iparb. r.-társ. ... 100	97.—	99.—
6.—	Disconto- és értékpapirbank r.-társ. ... 100	109.—	111.—
—.—	Fiumei hitelbank ... 100	87.—	92.—
	Horvát leszámitoló bank ... 200	—.—	—.—
24.—	Magyar általános hitelbank ... 200	—.—	—.—
	Magyar általános hitelbank aug. 31-re	326.50	327.—
37 fr.	Magyar jelzálog-hitelbank ... 200	—.—	—.—
18 50fr.	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e. 100	—.—	—.—
	M. jelz.-hitelb. II. kib. id. elism. aug. 31-re	169.50	170.—
7.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 100	—.—	—.—
	M. leszámitoló- és pénzváltóbank aug. 31-re	113.—	113.25
17.—	Osztrák hitelintézet ... 160	—.—	—.—
	Osztrák hitelintézet ... szept. 4-re	276.20	276.40
47.30	Osztrák-magyar bank ... 600	1005.—	1015
12.—	I. magyar iparbank ... 150	183	184 —
55.—	Pesti magyar kereskedelmi bank ... 500	1018.—	1020.—
	Sziszeki hitelbank ... 100	—.—	—.—
17.—	«Unio»-bank ... 200	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.		
—.—	Bécsi biztositó társaság ... 200	165.—	170.—
13.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság ... 200	285.—	290.—
60.—	Első magyar általános bizt.-társ. ... 1000	2950.—	3050.—
—.—	Foncière pesti biztositó intézet ... 100	78.—	79.—
5.—	A «Lloyd» viszontbiztositó r.-t. ... 100	97.—	99.50
—.—	Magyar-franczia bizt. társ. ... ar. 100	80.—	85.—
5.—	Magyar Jég- és viszont biztositó r.-t. 100	—.—	—.—
47.—	Pannonia viszontbiztositó társaság ... 300	1060.—	1080.—
	c) Gőzmalmok.		
30.—	Concordia gőzmalom ... 500	575.—	580.—
75.—	Első budapesti ... 1000	1290.—	1300.—
35.—	Erzsébet-malom ... 200	475.—	480.—
45.—	Hengermalom ... 400	578.—	582.—
22.—	Lujza-malom ... 160	325.—	326.—
36.—	Molnárok és sütők ... 200	460 —	465.—
50.—	Pannonia ... 1000	1010.—	1015.—
22.50	Viktória ... 150	265.—	268.—
	d) Közlekedési vállalatok.		
8.—	«Adria» m. tengeri haj. r.-t. ... 100	137.—	141.—
	Alföld-fiumei ... 200	200.—	201.—
	Aradi és csanádi egyesült vasut ... 100	—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részv.-társ. ... 200	—.—	—.—
	Battaszék-dombovári ... 200	198.25	199.25
	Budapest-pécsi vasut r.-t. ... 200	199.—	200.—
6.50	Bpest-Szt-Lőrincz helyiérdekű v. r.-t. 100	—.—	—.—
6.50	Bpest-Szt-Lőrincz helyiérdekű első r. 100	—.—	—.—
	Debreczen-hajdunánási v. első r. ... 200	—.—	—.—
4 frank	Déli vasut ... 200	—.—	—.—
	Déli vasut ... aug. 31-re	106.—	106.50
	Északkeleti vasut ... 200	196.—	197.—
	Erdélyi vasut ... 200	199.—	200.—
	Győr-sopron-ebenfurti vasut ... 200	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut ... 200	172.50	173.50
	Magyar-galicziai vasut ... 200	197.50	198.50
	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi) 200	197.50	198.50
	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r. ... 100	—.—	—.—
	« « « ... 100	94 50	95.50
	N.-Kikinda—N.-Becskerek v.-u. els. r. 100	—.—	—.—
20 frank	Osztrák-magyar állam vasut ... ar. 200	—.—	—.—
	Osztrák-magyar állam vasut ... aug. 31-re	283.50	284.—
	Pécs-barcsi vasut ... 200	201.—	203.—
	Szamosvölgyi vasut t. els. r. ... 500	—.—	—.—
	Első cs. kir. szab. dunagőzhajóz. társ. 100	310.—	315.—
20.—	Pesti közuti vaspálya ... 200	340 —	342.—
10.—	Pesti közuti vaspálya élvezeti jegy ...	166.—	170.—
	Pesti közuti vaspálya másodsorozatu 200	—.—	—.—
	e) Takarékpénztárak.		
7.—	Budapesti III. kerületi ... 50	125.—	135.—
30.—	Országos központi ... 300	605.—	610.—
360.—	Pesti első hazai ... 1000	8375.—	8475.—
45.—	Egyesült Budapest fővárosi ... 300	950.—	960.—
7.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t. ... 100	114.—	114.50
	f) Különféle vállalatok.		
9.—	Alagut ... 105	166.—	168.—
6.—	Általános waggon-kölcsönző-társaság 80	89.—	90.—
14.—	Egyesült magyarhoni üveggyárak r.-t. 200	246.—	250.—
8.—	Északmagyarországi k. kőszénb. r.-t. 100	162.—	163.—
	Fővárosi Casino-épület részv.-társ. ... 100	—.—	—.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda ... 150	260.—	265.—
97.—	Könyvnyomda «Athenaeum» ... 100	420.—	425.—
80.—	Pesti könyvnyomda részv.-társ. ... 500	1200.—	—.—
15.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t. ... 200	220.—	224.—
62.40	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskem. r.-t. 500	1000.—	1050.—
75.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár 400	1795.—	1805.—
	Nadrági vaspar-társulat ... 200	—.—	—.—
24.—	Gschwindt-féle szeszgyár ... 200	405.—	410.-
25.—	Gyapjumosó és biz. első magyar ... 200	310.—	320.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete ... 210	—.—	—.—
20.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche) ... 200	505.—	507.—
20.—	Salgótarjáni kőszénbánya ... 60	605.—	610.—
30.—	Gőztéglagyár, kőbányai ... 160	545.—	550 —
10.—	Tégla és mészégető, ujlaki ... 200	258.—	259.—
7.—	Magyar Asphalt részvény-társaság ... 1[illegible]	160.—	165.—
10.—	Nemzetközi villamossági társaság ... 200	230.—	232.—
7.50	Nemzetközi waggon-kölcs. részv-társ. 100	105.—	106.—
12.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü ... 100	—.—	—.—
	Rimamurányi vasmü ... aug. 15-re	179.50	180.—
14.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár ... 200	239.—	241.-
40.—	Sörfőzde első magyar ... 300	950.—	960.-
20.—	Sertéshizlaló ... 200	325.—	330.—
—.—	Spodium és csontliszlgyár ... 200	124.—	126.—
8.—	Szálloda részvény-társaság ... 80	180.—	185.—
20.—	Szállitási vállalat I. m. ... 200	—.—	—.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finomitó r.-t. ... 200	—.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus ... frc 200	155.—	156.—
	ZÁLOGLEVELEK.		
	Egyesült bpesti főv. takarékpénzt. 4½%	98.75	99.25
	Magyar földhitelint. papirérték ... 5 %	101.—	101.50
	« « « ... 4½%	99.80	100.10
	« « « ... 4 %	95.—	95 50
	« « ar. v. ez. ... 5 %	116.—	—.—
	« « szabályoz. és talajjav. 4 %	93.50	94.—
	« jelzálogbank ... 5½%	102.—	103.—
	« « ... 5 %	100.50	101.25
	« « ... 4½%	99.75	100.25
	M. jelzálogb. közs.-kötv. 50 év vf. 110 f. 4 %	96.50	97 —
	« « Közs. kötel. 50 év vf. 4½%	98.50	99.—
	Magyar orsz. közp. takarékpénztár 4½%	98.75	99.25
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete 5½%	104. -	105.—
	« « « ... 5 %	101.25	101.75
	« « « 50½ évre 4½%	99.35	100.—
	Osztrák-magyar bank o. é. ... 4½%	101.—	101.50
	« « « « « 49½ évre 4 %	99.30	99.80
	« « « « « 50 évre 4 %	99.30	99.80
	Pesti magyar kereskedelmi bank ... 5 %	101.—	102.—
	« « « « ... 4½%	99.75	100.50
	Pesti magy. ker. bank közs. kötv. 4½%	101.—	102.—
	«Albina» takarék- és hitelintézet ... 6 %	101.—	102.—
	« « « ... 5 %	99.50	100.—
	Aradi polg. takarékp. 40 év vf. 110 5 %	98.—	99.—
	« « « « « « « 5½%	99.—	100.—
	Nagyszebeni földhitelintézet ... 5 %	101.50	102.—
	« « ... 5½%	102.—	102.50
	« « ... 5 %	103.—	—.—
	« ált. takar.-p. 31½ év vf. 110 f. 5 %	102.—	—.—
	« « « 40 év vf. 106 f. 5 %	102.—	—.—
	« « » III. kib. 5 %	101.75	102.25
	Temesvári első takarékpénztár ... 5 %	100.—	101.50
	« « ... 4½%	98.25	98.75
	Magy. jelzálogb. nyer.-kölcs. kötv. 4 %	113.—	114.—
	« « osztr. felülbélyegzéssel 4 %	113.50	114.—
	« « nyeremény-jegy ...	21.—	23.—
	« « osztr. felülbélyegzéssel	—.—	—.—
	Osztr. földh.-int. ny. kölcsön kötv. 3 %	109.—	110.—
	« « kötv. nyerem. jegy	25.50	27.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv. ... 4½%	99.50	100.50

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.		
Az «Adria» m. teng. hajózási r.-t. 5 %	105.—	110.—
Bpesti közuti vasp. társ. 1887 ... 4½%	95.—	96.—
« « « « 1889 ... 4½%	93.50	94.50
Budapesti lánczhid ... 100 6 %	103.—	104.—
Budapest-pécsi vasut ... 200 4 %	89.50	90.50
Déli vasut ... 400/2000 márka 4 %	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság ... 100/200 6 %	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya ... 300 5 %	100.—	100.50
« « (aranyb.) ... 200 5 %	—.—	—.—
« « » ... 1000 6 %	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület ... 100 5 %	99.50	100.—
Magyar galicziai vaspálya ... 200 5 %	100.—	101.—
« « « II. kib. 200 5 %	100.—	101.—
« « « ezüst ... 200 4 %	89.75	90.25
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi) 200 5 %	101.50	—.—
Magyar nyugoti v. 1874. kib. ... 200 5 %	101 25	102.25
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb. 200 5 %	118.—	119.—
« « « « 1888 4½%	114.—	115.—
Győr-sopron-ebenfurti v. arany 200 3 %	—.—	—.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn.) ez. 300 5 %	100.—	101.—
« « e's. rész.-kötv. 1889. ez. 4 %	91.—	92.—
« « « « « 1891. ez. 4 %	90.25	91.25
« « « « « 1889. ar. 4 %	—.—	—.—
« « « « « 1891 ar. 4 %	111.—	112.—
« « (osztr. vonal) 1889. ez. 4 %	94.50	95.50
Osztr.-magyar államvasut arany 200 5 %	—.—	—.—
O.-m. á.-v. 1883. kib. 400/2000 márka 4 %	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 frc. 3 %	—.—	—.—
Viktória gőzmalom els. kötv. ... 150 5 %	—.—	—.—
MAGÁNSORSJEGYEK.		
Budavárosi sorsjegy ...	52.—	53.—
« « osztr. felülbélyegzéssel	54.—	55.—
A «Jó sziv» egyesület sorsjegye ...	3.—	3.50
A « « « osztr. felülbélyegzéssel	3.-	3.50
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet	10.50	11.25
« « « « osztr. felülbélyegzéssel	11.25	12.—
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép. ...	6.—	6.50
« « « osztr. felülbélyegzéssel	6.50	6.90
Az olasz vörös kereszt egylet ...	12.—	12.50
« « « « osztr. felülbélyegzéssel	12.40	13.—
Osztrák hitelintézet ...	185.—	187.—
Osztrák vörös kereszt egylet ...	18.50	19.25
Pálffy sorsjegy ...	—.—	—.—
PÉNZNEMEK.		
Császári királyi arany (vert) ...	5.57	5.62
Császári királyi arany (kör.) ...	5.45	5.50
Osztrák-magyar 8 forintos arany ...	9.30	9.34
20 frankos arany ...	9.30	9.34
20 márka ...	11.52	11.56
Török arany lira ...	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst ...	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	57.60	57.80
Váltók árfolyama (látra). Bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka ... 4 %	57.65	57.85
Amsterdam 100 hollandi forintért ... 3 %	97.—	97.25
Brüsszel 100 frankért ... 3 %	—.—	—.—
Páris 100 frankért ... 3 %	46.35	46.55
Marseille 100 frankért ... 3 %	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért ... 3½%	46.25	46.45
Zürich 100 frankért ... 3½%	46.25	46.45
London 10 font sterlingért ... 2½%	117.35	117.85
Szentpétervár 100 rubelért ... 4½%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lira nuov. ital. ... 6 %	45.55	45 75

Felszámolási árfolyamok:	
Magyar 4% aranyjáradék ...	—.—
Magyar 5% papirjáradék ...	—.—
Magyar általános hitelbank ...	327.—
Magyar pénzv. és leszámit. bank	—.—
Magyar jelzálogbank ...	—.—
Osztrák hitelintézet ...	276.—
Anglo-osztrák bank ...	—.—
Állami vasut ...	—.—
Déli vasut ...	—.—
Török birodalmi dohány ...	—.—
Rima-Murány ...	—.—
4% Földteherm. kötelezvény ...	—.—
Fiumei hitelbank ...	—.—
Regále-kölcsön ...	—.—
1889. 4½ állami vasuti kölcsön ...	—.—
Villamossági részvények ...	—.—
1890. 4½%-os főv. kölcs. ...	—.—
Jelzálog-sorsjegyek ...	—.—

Előtőzsde.		Előfordult kötések.		
Osztrák hitelbank ...	pr. 4/IX	276.40	277.10	...
Magyar hitelbank ...	pr. 30/IX	—.—	—.—	...
Magyar aranyjáradék ...	pr. 30/IX	103.07½	—.-	...
Magyar papirjáradék ...	pr. 30/IX	—.—	—.—	...
Leszámitolóbank ...	pr. 30/IX	113.10	113.50	...
Jelzálog ...	pr. 30/IX	—.—	—.—	...

Rima —.— —.—. Osztr. államv 284.— —.— Keresk. bank —.—. Drasche —.—
Lombard 104.¾ 106.½. Temes-Béga —.— —.— Közuti vaspálya 339.— 340.—

Az osztrák-magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál ...	5 %
Zálogügyleteknél, állami járadékok és az osztrák-magyar bankzáloglevelemél ...	5½%
Más értékpapiroknál ...	6 %

REIBEL PÁL

zongoragyáros

Budapest, váczi-utcza 12. sz.

Ajánlja nagy elismerésben részesült **kitüno szerkezetü zongoráit a legolcsóbb árakon.**

Elvállal harmoniumot és zongorát **javitás és hangolásra** a legolcsóbb és pontos kiszolgálás mellett.

Árjegyzékkel kivánatra szolgál. 6611

Magy. kir.

orsz. közp. mintapincze főárudája

(mérleg-utcza 4. sz.)

a nagyérdemü közönség kényelmére az **Erzsébet-körut 56. szám, Korányi Frigyes tanár ur házában**

fiókárudát

nyitott, hol a mintapincze kitünő palaczkborai szinte ugy mint a fő- és többi fiókárudákban eredeti árakon kaphatók.

Gondoskodva van, hogy a tisztelt vevők magyar és franczia **pezsgő** és **cognac**, valamint valódi **szilvórium, rum** és franczia **liqueur** szükségletét ugyanott fedezhesse.

7084 **A kizárólagos képviselet.**

Árjegyzék bérmentve és ingyen.

Diószeghi óriásbuzát

mely a rozsdától csak igen keveset, vagy semmit sem szenved és mely a kezeinkben levő bizonylatok szerint **sokkal jobban fizet**, mint más buzanemek (a magyarfalvi czukorgyárnál 1680 kilót, Wiener Sándor urnál Alibunáron 1290 kilót katasztrális holdanként), ajánlunk őszi vetésre 12 frtjával 100 kilóját, diószeghi vasuthoz szállitva és zsákok nélkül. — Megrendelések csak 500 kilón felül czimzendők a

Diószeghi czukorgyárhoz Pozsony—Diószeghen.

7003

A ki uj vagy játszott **zongorát**,
A ki uj vagy átjátszott **pianinót**,
A ki jó és kellemes hangu **harmoniumot** olcsón venni vagy bérelni kiván, forduljék akár levélben is

DEUTSCH GÁBOR

zongorakészitőhöz,

hol hangolások és javitások is pontosan eszközöltetnek. 6509

Ipartelep: **Erzsébet-tér 7. sz.** (Bécsi-utcza sarkán).

Valódinak elismert csakis a **MÜLLER J. L.-féle**

Tojás olaj szappan

darabja 15 kr., 3 darab 40 kr., 6 darab 80 kr., 12 darab 1 frt 50 kr.

Kapható egyedül 4894

MÜLLER J. L. illatszer- és pipere-szappan-gyárosnál **BUDAPESTEN**

Gyári raktár: Koronaherczeg-utcza 2. — Gyár: Rottenbiller-utcza 36.

Csekély költség

az első feltétel, hogy a szolid kereskedő versenyképességet mutathasson. Erről

SÁRKÁNY ÉS SCHÜTZ

nagyban és kicsinybeni butor-raktár, kárpitos és diszitő

IV. ker., Egyetem-tér a Kecskeméti utczával szemben I. em.

eddig is elég bizonyitékot nyujtott.

Szerény üzleti helyiségünkben, folyton egy dus választékot szolid készitményü

háló-, ebédlő-, boudoir- és uriszoba

berendezésekben a legegyszerübb egész a legfinomabb kivitelben tartunk raktáron, melyek a lehetőleg jutányos árak mellett adatnak el. Azon tömeges meglátogatás becses vevőink részéről ujra bizonyitja szolid eljárásunkat. Igy tehát minden butorvásárló saját érdeke czégünkhöz, ha az nem is ugy mint mások árakat vagy más efféle dolgokat a lapokban hirdetnek, legnagyobb bizalommal fordulni. Tisztelettel

SÁRKÁNY és SCHÜTZ

a «Belvárosi butorforráshoz».

6694

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, **az elgyengült férfierőt, magömlésekot, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket**, melyeknek **a magtalanság** egyik főokozója és **bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császár. kir. oszt.-főorvos. Budapest, belváros, IV. kerület, kigyó-utcza 1. szám, II. emelet, bejárat a lépcsőnél. 4510

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető

NÉPSZERÜ UTMUTATÓ

(már a 7-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr.,

most csak 90 kr.

A könyv jól becsomagolva 1 forint beküldése mellett bérmentve küldetik meg. 5280

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. — IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostituczió.

Hirdetmény.

1891 október 6-án és 7-én reggel 8 órakor **Nagyszebenben** a nagy gyalogsági kaszárnya előtt levő Hermantéren mintegy 170 **kormányilag kiválasztott szekerész-szolgálati ló** árverés utján eladatik.

A lovak a legtöbbet igérőnek csakis készpénzfizetés mellett és a III. foku bélyegilleték megtéritése után adatnak át.

Nagyszeben, 1891 szeptember 10.

7184 **Az eladásibizottság.**

Dr. Batizfalvy egyetemi m. tanár testegyenesitő és vizgyógyintézetében

Budapest, városligeti fasor és aréna-ut sarkán,

valamint az intézet XXXIII. éves fennállása óta mindig, ugy most is szakadatlanul felvétetnek **bennlakó s bejáró betegek.** 4765

Kimeritő program ingyen és bérmentve.

49157. szám. II/6. 1891.

Lóárverési hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy a **kisbéri, bábolnai, mezőhegyesi** és **fogarasi** m. kir. állami ménesekből kisorolt és számfeletti kanczák és anyakanczák árverése **Budapesten a „Tattersall" kerepesi uti helyiségeiben 1891. évi október 2. és 3-án,** a mezőhegyesi m. kir. állami ménesből és az állami méntelepekből kisorolt herélt lovak, nemkülönben a tenyésztésre még egyrészt használható mének árverése **a fentemlitett helyen 1891. évi október 9-én** fog megtartatni.

A lovak részletes jegyzéke, mely az árverési feltételeket is tartalmazza, a postabélyeg beküldése mellett, a «Tattersall» igazgatóságától kapható.

Budapesten, 1891. évi szeptember hóban.

7181 **Földmivelésügyi m. kir. minisztérium.**

BAYER salicyl-kaucsuk-tapasza

a tyukszem és mindennemü börkeményedés

alapos és veszély nélküli elháritására utólérhetlen. E kitünő tapasz ára boritékban, használati utasitással együtt 30 kr., vidékre **35 kr. levéljegyekben való beküldése ellen.** Megrendelések czimzendők csakis: **Apotheke „zum römischen Kaiser", Wien, Stadt, Wollzeile 13, Hugo Bayer. Raktár Budapesten: Török József** gyógyszerésznél, **Király-utcza 12. sz.** 6626

Brünni szöveteket

az **1891 92.**

őszi és téli idényre

minden elképzelhető minőségben, gyári áron **1 m. 1 forint és kr.-tól 6 frt-ig** szállit

SIEGEL-IMHOF

nagy hirnévnek örvendő **posztó gyári raktára BRÜNNBEN.**

Jó tartós szövetekért és mintahü szállitmányokért kezesség vállaltatik. Egy teljes férfiöltönyre (kabát, nadrág és mellény) 3·10 méter szükséges. **Minták ingyen és bérmentve.** 7095

Szenved Ön

csuz, rheuma, általános idegesség neuralgie, ischias, hiányos vérforgás, idült gyomor gyengeség főfájás, bénulás, álmatlanság vagy kereszt-fájásokban? ugy kérje az Ausztria-Magyarországban cs. és kir. szab. galvan-villam delejképpen ható 7192

dörzsölő-készüléket,

mely diszoklevéllel és Kölnben, Welsben, Stuttgartban aranyéremmel lett kitüntetve.

Ez felvilágositást ád a készülék hatása és használatáról. Egy készülék ára 12 frt. A képes leirást használati utasitással együtt ingyen és bérmentve küld a feltaláló gyára

BIERMANNS TH.

electro-technikus

Wien I., Schulerstrasse 18.

A világ legjobb fénymáza

Fernolendt fénymáza

Bécs

A gyár alapittatott 1835.

Ezen **vitriol nélküli fénymáz** egyszerre **mélyfekete fényt** nyer, **a bőr tartósságát fokozza.**

Mindenütt kapható

és budapesti főraktáramban Bauer és Halmai uraknál váczi-körut 30. szám. 6622

Első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság.

Hirdetmény.

Szeptember 16-tól fogva a vámpalota és Ujpest közötti **helyi hajók** az összes közbeeső állomások utbaejtésével következőleg közlekednek:

A **vámpalotától Ujpestre óránkint az egész** órákban reggeli 6 órától este 7 óráig.

A **vámpalotától Ó-Budára minden félórában** reggeli 6 órától 8 óráig.

Ujpestről a vámpalotához óránkint a félórákban reggeli 6½ órától esti 7½ óráig.

Ó-Budáról a vámpalotához minden félórában és pedig mindig ¼- és ¾-kor reggeli 6¼ órától esti 7¾ óráig.

Az esti 8 órakor Ó-Budára menő hajó 9 órakor Ó-Budáról az összes közbeeső állomások utbaejtésével a vámpalotához tér vissza.

Az **Ó-Budáról lefelé** menő hajók a Margitsziget **felső** állomásán **nem** kötnek ki, miért is a t. cz. közönségnek, a mely a sziget ezen állomásáról kiván **lefelé** hajózni, már a felfelé (Óbudáig) menő hajóra kell szállnia. A Margitsziget felső kikötőjét csak az első reggeli 6¼ órai és utolsó esti 7¾ órai hajó, mely Ó-Budáról lefelé megy, ejti utba. Az Ujpestről jövő s lefelé menő hajók előbb Óbudán s azután a Margitsziget **felső** hidjánál kötnek ki.

Budapesten, 1891. szeptember 13-án.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 61. §-a értelmében elárusitandó kiváltatlan szállitmányok nyilvános elárverezése Budapest dunapart állomásunkon **f. hó 17-én csütörtökön délelőtt 8 órától kezdve** tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1891. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

Szenzácziós találmány gyengeségi eseteknél.

Férfiak számára!

cs. és kir. szabad. electro-metallikus készülék

DR. BORSODI.

Ausztria-Magyarországon és külföldön szabadalmazva.

Párisban 1889-ben aranyéremmel kitüntetve.
Brüsszelben 1888-ban ezüstéremmel kitüntetve.
Gentben 1889-ben nagy ezüst éremmel kitüntetve.
Nizza 1890. aranyéremmel kitüntetve. 7116

Dr. Borsodi-féle cs. és kir. szab. elektro-metallikus készülék, szabadalmazva és kitüntetve, eltünteti a férfi gyengeséget, miután a kimerült idegeket erősiti és a szervezetnek ifjui erőt kölcsönöz. A készülék alkalmazása fölötte egyszerü. Eszrevehetetlen a testen való viselése, magában véve is elég a kivánt eredmény előidézésére.

Dr. BORSODI Budapesten, Teréz-körut 4. szám.

Kimeritő brosürök díj- és bérmentesen küldetnek.

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 542. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 542.

Arad.
Aladár. Elfeledtél? Ha vasárnapig nem irsz, többé nem találkozunk. Eszközöld ki otthon, hogy levelezhessünk. Mamának szóltál-e szerelmünkről? Ir, rögtön. 11975

Esengő levélre
szeptember tizennyolczadikáról válaszoltam itt **idén aug. 19. és 20-án.** Nem olvasta? Vagy az egészet csak **egynapi** mulatságnak tekintette? **Julia.** 7177

Eladás.

7144 **„Werndl"-féle puskák** szuronynyal együtt, kifogástalan állapotban, nagy mennyiségben, valamint darabonkint is meglepő **olcsó árban** kaphatók **Kohn A. M.** vásáru üzletében Budapest, Mozsár-utcza 9.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 6491

Egyetértés makulatur-papirt ajánlok a legolcsóbb áron. Galitzenstein H. Erzsébettér 5. sz. 6588

Zongorák
uj és átjátszot akat a legolcsóbb árakon ajánlok, javitásokat, hangolásokat elvállalok, öreg zongorát cserében átveszek. **Wurm József** zongora készitő **Gizella-tér 4. sz.** 6722

Birtok eladás parczellázás
Budapest közelében 20 kilométer távolságban a vasut mentén cirka 6000 hold terjedelmü birtokot parczellázok nagyobb és kisebb gazdaságok, homokszőllő területek ugy kisebb telkekre. Komoly venni szándékozóknak irásbeli megkeresésre bővebb értesitéssel készségesen szolgál **Bálintffy Pál** uradalmi bérlő. Posta **Dunakesz.** 6877

Előnyös feltételek
mellett olcsón eladó, három pár kőre és egy hengerre járó **gőzmalom** kitünő gabonatermelő helyen. Vasutállomás helyben. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 11660

Főváros közelében
vasuti állomás mellett, nyárilak, borház- és vinczellér-lakkal, valamint gyümölcsössel ellátott, nemes fajokkal beültetett 4 hold phylloxeramentes szőlő eladó. Felvilágositást ad Gaal István Tápió-Szt.-Mártonban. Pestm. 11978

30 évig adómentes
körúti bérház 3 emeletes, minden kellő modern kényelemmel felszerelve 80.000 frt készpénz mellett örök áron eladó, vagy elcserélendő, valamint kétemeletes kitünően épült **bérház** 30.000 frt készpénzért eladó, mind a két ház kitünő jövedelmet a befektetendő pénzért biztosit. Csakis komoly vevők nyernek kellő felvilágositást **VI. ker. Révay-utcza 16. sz.** földszint ajtó 16 a **kapuban** 10—12, és 2—4 (az operaház közelében.) 7194

Eladó hattyu.
Egy pár kétéves szép hattyu Mohán Fehérmegye az «Ágnes» forrásnál jutányos áron eladó. 11947

Házeladás.
Háromemeletes, 15 évig adómentes ház 30 utczai ablakkal családi viszonyok miatt egyelőre 60.000 frt készfizetése mellett **eladó,** vagy jószágra esetleg kisebb házra **cserélhető.** A ház **tiszta** 12% jövedelmez s a **VI. ker. legszebb helyén áll. Csak közvetlen vevők** kapnak értesitést s levélbeli választ **VII. ker. Erzsébet-körut 22. sz. I. em. 9. ajtó sz. a. d. u. 1—4-ig.** 7121

Vétel.

Birtok
egymillió forintig **kerestetik** azonnali megvételre, Somogy-, Zala-, Vas-, Nyitra- Barsmegye Zsitvavölgyében vagy más termékeny vidéken, vasut közelében **készpénzért egyházi vagyonból.** Sürgős ajánlatot kér a hatóságilag engedélyezett **Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi Intézet Budapest** váczi körut 39. 11940

Alkalmazást keres.

Mükertész
kevés családdal, tapasztalt szőnyeg-, disz-, konyhakertben, továbbá faiskola és tájkertész, jelenleg szolgálatban van, ily minőségü állást keres jó bizonyitványok mellett. Czim a kiadóhivatalban. 11965

Egy középkoru hôtel- és
urasági szakács
franczia-, német- és magyar főzésben kitünő, jó bizonyitványokkal, alkalmazást keres. Ajánlatok «N. N. 100» alatt kéretnek a kiadóba. 11950

A gazdasszonyság
minden ágában alaposan képzett intelligens szolid kisasszony házikisasszonyi vagy házvezetőnői állást óhajt. Levelek **«képzett gazdasszony»** czimen a kiadóhivatalba kér. 11971

30 ezert frt
ingatlan vagyonnal biró **kereskedő-segéd** vas- és füszerüzletbe mint segéd, nagykorusága elérteig, **helyet keres.** Szives ajánlatok **Lengyel János** ügyvédhez Dévára intézendők. 11974

Tapasztalt északnémet gazdász
kitünő bizonyitványokkal, 10 évig müködött Magyarországban, inspektori vagy kezelői állást keres. Szives ajánlatok «C. D. 100» alatt Zákányba, poste restante. 11972

Egy igen
finom müvelt özvegy nő mint gazda-asszony ajánlkozik magányos urhoz, vagy **„Plébániára"** ki is a háztartásban kitünően jártas, ez ideig saját háztartásában müködvén azonban sorsán változtatva, bátran ajánlkozik mint igazi jó magyar nő bármilyen háztartásban. Ajánlatok »K. B. magyar gazdaasszony« czim alatt kéretnek Szeghalomra (Békésmegye.) 11977

Kovács-gépész
állást keres. Gazdaságból legjobb bizonyitványnyal rendelkezik, az aradi kiállitáson nagy diszoklevéllel és ezüstéremmel lett kitüntetve. Megkeresések Békésszentandrásra Szoboszlay Istvánhoz. 11976

Egy kitünő tehenész,
ki csemege-sajtok készitéséhez is ért, alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 11973

Oktatás.

Nevelőnőket,
tanitónőket akár félnapra, vagy egyes órákra **nyelv- és zeneismereteket,** kitünő **gyermekkertésznőket** és minden nemzetségi **bonneokat** lelkiismeretesen ajánl és elhelyez **Schwarczné Spiegel Lujza** Budapest, Andrássy-ut 28. szám. 7187

Tanitónő
keres órákat az elemi-polgári tantárgyak, némileg franczianyelv és zongora tanitására. Czim a kiadóhivatalban. 11888

Kitünő nevelőnőket
bonneok és gyermekkertésznőket ajánlok és elhelyezek. **Colland Róza** kisasszony **Budapest,** Nádor-utcza 8. sz. 11957

Nevelőnőket,
gyermekkertésznőket, bonneokat ajánl és elhelyez GERSON ANNA asszony Budapest, Andrássy-ut 21. (félemelet). 7085

Lakás és bérlet.

Lakás
Lónyai-utczában a 13. sz. a. házban I-ső emeleten egy **kisebb utczai lakás** és ugyanott **raktárnak,** vagy **mühelynek** való helyiség **azonnal kiadó.** 6946

Lakás
az Erzsébet-köruton 6. szám alatt a népszinházzal szemben a kerepesi-ut mellett épült **uj házban november 1-ére** igen szép **kávéházi, vendéglői** és **bolthelyiségek** valamint **lakások** is kiadandók. Bővebbet ott a pallérnál vagy a kiadóhivatalban 6086 sz. a.

Különféle.

Mellékkereset
vagy jövedelem után járók a **vidéken** fontos értesitést kapnak, ha czimeiket »Olcsó önállóság« alatt a kiadóhivatalba küldik. 5170

Életjáradék.
Magányosan álló ur vagy aszszonyság, kinek háza van a fővárosban vagy birtoka a vidéken és a ki nem akar a háznak vagy birtoknak a kezelésével tovább bajlódni, leghelyesebben cselekszik, ha életjáradékra azt eladja. Igy egész életén keresztül biztos jövedelme van és többé semmivel sem kell törődnie. Bővebb értesités végett tessék **Életjáradék** czim alatt a kiadóhivatalba levelet irni. 11959

Árverési hirdetmény.
Vb. Adamovits János csődtömegéhez tartozó **Kispesti** 1 sztjkvben 1 hrszám alatt felvett s birólag 16.000 frtra becsült **négyjáratu gőzmalom** összes berendezéssel együtt folyó **szeptember hó 21-én** délelőtt 10 órakor a pestvidéki kir. törvényszék hivatalos helyiségében (megyeház II, emelet polgári tanácsteremben) nyilvános birói **árverésen a legtöbbet igérőnek el fog adatni.** Az árverési feltételek, valamint a leltár alulirott tömeggondnoknál naponkint délelőtt 9—12-ig délután 3—6-ig megtekinthetők s ugyanott jelentkezhetni a gőzmalom megtekintése végett. **Haydin Károly** ügyvéd, Budapest, nagykorona-utcza 14. sz. 7200

MAGYAR IFJUSÁG
szerkesztik **Tábory Róbert** és **Zempléni P. Gyula.** Egyetlen képes hetilap a serdültebb (10—16 éves) fiuk és lányok számára, mely válogatott tartalmu közleményeivel, diszes kiállitásával, szép képeivel páratlanul, méltó versenytárs nélkül áll ifjusági irodalmunkban és a melyet a **nagyméltóságu m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium** is melegen ajánlt.
Előfizetési ára: **Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.** Mutatványszámok ingyen és bérmentve. Az előfizetések czimzendők a **Magyar Ifjuság kiadóhivatalához** Budapesten, Gizella-tér 1. sz. Haaspalota. 7197

Földbirtokos
urak gazdálkodásához a legjövedelmezőbb gazdálkodási ág hiányzik, t. i. a szakértelemmel végzett sertésnevelés és hizlalás. E téren szerzett bő tapasztalataimat hajlandó vagyok azon uraságok előtt felfedezni, kik **«sertéshizlaló»** czimen a kiadóhivatalba megirják lakásukat és a megbeszélés napját. Előre is biztosithatok mindenkit hogy ez által nagy anyagi előnyökre tesznek szert. 11970

Használt és uj betörés ellen biztos 7108
pénzszekrények
mindenkor nagy választékban, ugyszinte **kasetták és levél másoló sajtók** kaphatók
Hesky Bertalannál
Budapest Károly-körut 7. sz.

Occasió.
Butorok, tükrök, képek, szőnyegek, ruganyos és lószőr derékaljak a legolcsóbb árakon eladók **Zrinyi-utcza 1. szám.** 7002

Üveges kitt
lenolaj-firniszből készitve gőzgéppel, gyorsan szárad és igen tartós, a legolcsóbb gyári árakon kaphatók. 6785
DEUTSCH BERNÁT ÉS TÁRSA
zsirnemüek gyárából
Bécs, Ob.-St.Veit Auhofstrasse 7

Nem szédelgés
uj ruhákkal, melyek mint régiek adatnak el, hanem csakis uraságoktól levetett uriöltönyök a legnagyobb választékban s legolcsóbb áron kaphatók: **Károly-körut 2. szám,** a hatvani-utcza sarkán, az udvarban. Ugyanott ruha-kölcsönző intézet. 6972

PRÁGA 1891.

6257

ÁLTALÁNOS ORSZÁGOS KIÁLLITÁS

az 1791. prágai első iparkiállitás jubiláris ünnepére.
Ő császári és királyi Felsége I. FERENCZ JÓZSEF császár védnöksége alatt
május 15-től októberig.
Müvészet, tudomány, ipar, mezőgazdaság, időszaki kiállitások, congressusok, ünnepélyek, fontaine lumineuse.
SORSOLÁS!

Szép birtok.
Alkalmi vétel.

Sarosmegyében, **Eperjes** székváros közelében, **720 hold** egy tagban komaszalva, igen szép és kényelmes urilakkal **árnyas kert** közepén, legjobb **gazdasági épületekkel** ellátva, az egész értékes élő és holt **instrukczióval,** őszi vetésekkel együtt csak **75.000** frtért, a tulajdonos betegsége folytán, kedvező fizetési feltételek mellett gyorsan **eladó.** A birtok Felső-Magyarország egyik legrendezettebb birtoka, ugy **talaja,** mint **épületei** a **legkitünőbb karban** vannak. **Csere,** jó vidéken fekvő **budapesti házra** nincs kizárva. Csakis komoly vevőknek készséggel és **költségmentesen** ad közelebbi felvilágositást, 7193
a hatóságilag engedélyezett
Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet
Budapest, Váczi-körut 39. sz.

A DIVAT-SALON

egyetlen magyar divat- és szépirodalmi közlöny, mely divattartalmának bősége, képeinek szépsége, pompás kiállitása s olcsósága által páratlanul, méltó versenytárs nélkül áll irodalmunkban. 7196
Szerkesztik: Fanghné Gyujtó Izabella és Szabóné Nogáll Janka.
Az uj évfolyam a f. év október 1-vel kezdődik.
Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.
Előfizetési ára: *negyedévre 1 frt 50, félévre 3 frt, egy évre 6 frt.*
Az utalványok czimzendők a „DIVAT-SALON" kiadóhivatalához
Budapesten, Gizella-tér 1. szám, Haaspalota.
Kéretik a czégre és czimre különösen ügyelni.

Sertéseladás.

A munkács-szentmiklósi uradalomban eladásra kerül eredeti kisjenői származásu fehér göndörszőrü mangalicza fajból:
30 darab $1\frac{1}{2}$ **éves tenyész kan**
100 « $1\frac{1}{2}$ « « **kocza**
2000—2500 darab idei februári **malacz.**
Venni szándékozóknak bővebb értesitéssel szolgál, valamint tenyészkanokra és koczákra való előjegyzéseket a jövő évre elfogad
az uradalmi igazgatóság
Munkácson.
7126

7001
Valódi angol
LINOLEUM
parafa-szőnyeg, egész takasok behuzására, ugymint kimért **szőnyeg, futó és előtét,** elismerve a
legjobb padlótakarónak.
Elegáns, elpusztithatlan, pormentes, vizhatlan, könnyen tisztitható, oltalmat nyujt nedvesség, hidegség és férgek ellen. — Főraktár:
Reisner R. Józsefnél
Budapest, Haris-bazár 10.

Látványosság!

Ugy a fővárosba érkező igen tisztelt vidéki, valamint a helybeli közönségnek is becses figyelmébe ajánljuk
BUTORCSARNOKUNKAT
Budapest, hatvani-utcza 11., I. em. (a Neruda-féle üzlet mellett palotában),
mely **nagyszerüség** tekintetében a maga nemében **páratlan** s méltó **látványosságot** képez, b. látogatásával szerencséltetni méltóztassék. Készletben tartunk mindennemü és kivitelü teljes szobaberendezéseket, ugyszintén egyes butordarabokat, **minden versenyt felülmuló s minden hirdetett árnál olcsóbb árak mellett, mert elvünk: csekély haszon mellett nagy forgalmat elérni.** Hazafiui üdvözlettel
STEIER és HOFFMANN butorkereskedők, kárpitosok és diszitők.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. 7057

PÉNZT
SORSJEGYEKRE és 5070 **ÉRTÉKPAPIROKRA** (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad
KŐVÁRY ÁRMIN
bank- és váltóüzlete
hatvani-utcza 4. sz.
Dreher-féle palota.

Alkalmas közlekedés: a Podmaniczky-utczai villamos vasuton és az Andrássy-uti társaskocsikon. — Telefon 1024.
Az 1885-iki orsz. kiállitáson „Kitünő munkáért" és izléses kivitelért jutalmazva.
PAÁL GERGELY
müasztalos-üzlete
Budapest, VI., Szondy-utcza 56. sz., Dalnok-utcza 18. sz. sarok saját házában.
Ajánlja a t. cz. közönségnek gyárában készült mindennemü
butorával dusan felszerelt raktárát;
ebédlő-, háló-, uriszoba-, szalon-berendezéseket stb. stb.
stylszerü és szolid kivitelben a legjutányosabb árban.
Megrendelések rajzok szerint pontosan teljesittetnek.
Kivánatra mintarajzokkal szolgálok. 6733

INGYEN
és BÉRMENTVE küldünk kimeritő felvilágositást tartalmazó PROSPECTUSOKAT mindennemü
TŐZSDE-
ügyleteket illetőleg.
KORITZ ANTAL ÉS TÁRSA
bank- és váltóház 7188
Budapest, József-tér 4., Wurm-utcza sarkán.

7191 **A legolcsóbb**
vas-butor
elegáns és szolid legjobban bevásárolható
WOLF SOMA
gyári raktárában

Budapest, Dorottya-utca 2.
«Magyar király» szálloda épületében.

GUMMI

Egyedüli képviselet Osztrák-Magyarországban a legelső különlegességekben **fölülmulhatlan párisi czégnek** 5986
F. BERGUERAND FILS.
Legfinomabb valódi párisi óvszerek. Gummi és Halhólyag 2—6 frtig
UJDONSÁG!
Halhólyag gummi széllel, Bouts Amer. Capottes, párisi női szivacskák tuczatja 2—4 frtig. Pely Porus, Nouveauté drbja 1 frt 80 kr. 2 frtig. — Megrendeléseket pontosan és **diszkréten** eszközöl
Keleti J. cs. kir. szab. gyáros
Budapest, koronaherczeg-utcza 17.

Értesités!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen t. vevőimet értesiteni, hogy jelenlegi **férfiszabó-üzletem** mellett egy uj műhelyt nyitottam a végből, hogy számos megbizatásaimnak minél gyorsabban megfelelhessek. **E mühely személyes felügyeletem** és **vezetésem** alatt áll, és csakis legjobb munkaerők vannak alkalmazva.
A legdivatosabb valódi **angol, franczia** és **brünni szövetek** nagy választékban vannak raktáromon, különösen a fővárosban kedvelt **s p e c z i á l i s KORN-**féle **kabátjaimra** van szerencsém a n. é. közönség és a t. **egyetemi polgárok** figyelmét fölhivni és kérem becses látogatásukat, hogy személyes meggyőződést szerezzenek üzletem megbizhatóságáról. Kitünő tisztelettel
KORN IZIDOR,
szabómester,
Budapest, V., Arany János-utcza 27. Nagy-Korona-u. sarkán.
Alapittatott 1879. 7198

KRATOCHVILLA SÁNDOR
fogtechnikus
(néhai **Bikafalvi Máthé Domokos** cs. és kir. udvari fogorvosnak számos éveken át volt fogtechnikusa)
készit mindennemü müfogakat celluloid és kaucsuk alapon.
Lakás: **Budapest, Röck Szilárd-utcza 2. szám.**
(A népszinház közvetlen szomszédságában.) 6685

Csak
3 forint
és 50 krajczár bélyeg
egy bécsvárosi igérvény
Fönyer. 200.000 frt.
Huzás már október hó 1-én.
LŐRY J. bankuzlete
Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.
7183

Utadó-
könyvecske 100 drb. .. 1 frt.
Utadó-főkönyv 100 iv .. 1 frt.
Utadó-napló 100 iv .. .. 75 kr.
Számmer Imrénél
Székes-Fehérvárott.
Mintákat kivánatra!
Tömeges vételnél %! 7115

Creolinum Hungaricum
FISCHER és HEIDLBERG
vegyészeti termékek gyárából.
Gyár: Budapest, IX. ker., külső soroksári-ut 9606—8.
Városi iroda: V. ker., Arany János-utcza 25. szám.
A creolin a legjobbnak elismert **antiseptikus, fertőztelenitő** és **desodoráló** (szagtalanitó) szer.
A creolin gyártmányunk **nem bir mérgező vagy maró hatással,** legbiztosabb szer valamennyi **állati betegség,** de különösen a
száj és körömfájás ellen
Kapható gyárunkban, minden nagyobb gyógy-füszerkereskedés és gazdasági szükségleti czikkekkel kereskedő üzletében.
Hamisitások elkerülése végett kérünk védjegyünkre figyelni. Használati utasitások ingyen és bérmentve. 6573

Kérjük czimünkre figyelni.

Két évi irásbeli kezesség mellett.

OLCSÓ BUTOR-ÁRJEGYZÉK.

Két évi irásbeli kezesség mellett.

Nem tetszés esetén nálunk vásárolt butorok visszafogadtatnak és kicseréltetnek.

2 szekrény, 2 ajtós	36 frt	1 hálószoba, faragott	110 frt	1 pamlag, 6 zsölye crepp v. bourett	80 frt
2 ágy keményfa	28 frt	1 hálószoba, fiókkal, faragott	175 frt	1 pamlag, 5 zsölye, selyem	100 frt
1 mosdó-szokrény	12 frt	1 hálószoba fél matt	140 frt	1 ottomán, bourett	30 frt
1 ebédlő-asztal	13 frt	1 ebédlő-asztal, oldalthuzó	25 frt	1 magas diván	60 frt

Nagy választék ó-német, barok és angol háló- és ebédlőszobákban, valamint olcsó és finom szalonberendezésekben, valamint igen kedvező alkalmi vásárlás olcsóbb és finomabb minőségü szalonszőnyegek és függönyökben.
Gömöri Testvérek hazai asztalos-társasága BUDAPEST, a hatvani-utcza és Ujvilág-utcza sarkán 1. sz., I. emelet.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. 7056 Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Tőkepénzesek figyelmébe.

Egy magasrangu bankhivatalnok, kinek a legelőkelőbb pénzkörökben összeköttetései vannak, tanácsot ád tőzsdei ügyletek és tőkebefektetés körüli ügyleteknél csekély haszonélvezet mellett. Kérdések teljes czimmel **„Megbizható"** jelige alatt
FISCHER J. D. hirdetési-iroda
Budapest, Hatvani-utcza I. szám
alatt intézendők. 7133

Butor részletre!

Butorokat, szőnyegeket, függönyöket kaphatnak olcsó áron minden állásu szolid **évi lakók,** mint **hivatalnokok, lelkészek, tisztek, kereskedők**
Budapest, IV. ker., ujvilág-utcza 2. szám
a régi egyetemi épületben d. e. 8—12 és d. u. 2—6-ig.
Kérjük a czimre különösen figyelni. 7190

Fürdő kiépités és bérbeadás.

A Nagyváradtól 6 klmnyire, vasuti állomás mellett fekvő, bő melegvizü (24 óránkint 170.000 hektoliter 49 C°-u) **ártézi forrással biró, kitünő gyógyhatásu, jó hirnévnek örvendő** s eddig is igen látogatott, szép és terjedelmes erdő tőszomszédságában levő **Félix fürdőnek egy kész tervezet** szerint
saját költségén való kiépitésére
s kapcsolatosan annak **huzamosabb időre való bérbevételére** bármely részvénytársaság vagy vállalkozó **f. évi október hó 10-ig** ajánlatokat tehet. A legelőnyösebb ajánlattevő a bérletét ez év végén átveheti; bővebb felvilágositással szolgál **Kukoly Bálint** pecze-szent-mártoni jószágkormányzó, vagy **Károly Irén** nagyváradi főgimnáziumi tanár, kiknél a tervezet is megtekinthető.
Nagyvárad, 1891. szeptember 3.
Kukoly Bálint
jószágkormányzó.
7040

Állandó mükiállitás!

Figyelemreméltó eredeti
olajfestmények
régi és uj mesterektől. 6668
WEINBERGER J.-nél Andrássy-ut 31.

Csász. és kir. országos szabad.
finom likőrök gyára
Alapittatott 1850. — 20 érdemérem és elismerő okirat.
Fränkel Adolf és fiai Biala (Galiczia)
ajánlják
pályadijnyertes lengyel likör-különlegességeiket
Kontuszóvka, Allasch, gabnakömény
stb. mindennemü likőrök, elismert kitünő minőségben, vadász- és utazólikőrök, szeszkülönlegességek.
Kapható a legtöbb jónevü csemege-, füszerüzletben, czukrászdában és kávéházban. 6215
Kivitel a világ minden tájára.
Árlapok ingyen és portómentesen.

A mi legjobb hirü ismert cs. kir. kiz. szab.
MEIDINGER-OFEN H. HEIM
valódian csak fióküzletünkben
Budapesten, Thonet-udvarban
kaphatók.
A feltaláló dr. Meidinger Henrik tanár urtól kizárólag felhatalmazott **Meidinger kályha-gyár**
6705 **HEIM H. Bécs és Budapesten.**

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában, Budapest, VI. szerecsen-utcza 35. (az operaház átellenében).